

Fylkesmannen i Nordland
Moloveien 10
8002 BODØ

Mottatt FM-NO

29 AUG. 2016

Følgeskriv

Vedlagt følger alle vedlegg som skulle vært sendt over elektronisk sammen med alt innsendte "Endelig vedtak i kommunereformen" fra Røst kommune.

Uvisst av hvilken årsak gikk det ikke å laste inn dokumentene sammen med saken, sender de derfor over i papirformat.

Med vennlig hilsen

Elisabeth Mikalsen
Enhetsleder

Ordførerene i Lofoten

Kommunereformen i Lofotkommunene

Kjære kollegaer.

Kommunereformen er satt på dagsorden for fullt og i alle kommuner jobbes det med mange forskjellige varianter av sammenslåinger og samarbeid.

I Lofoten har Vågan kommune trukket seg bort fra diskusjonen om en felles kommune i Lofoten. Røst arbeider med sitt prosjekt om å bygge en ny Røst kommune. Da er det Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy igjen som kan søke sammen og bygge en ny kommune.

Røst kommune har konkludert med at vi ikke kommer til å være en del av en ny felles kommune sammen med Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy. Slik situasjonen er nå vil det ikke være rett av Røst kommune å delta i det videre arbeide med å etablere den nye kommunen i Lofoten. De som skal bygge ny kommune sammen bør få ro til å gjøre dette.

Røst vil fokusere på å bygge vår "Nye Røst kommune". Vi skal omorganisere oss innad, rydde i våre systemer og rette vårt samarbeid utad mot en stor kommune.

Når de nye kommunene i Lofoten er etablert, ønsker vi å invitere til samarbeid med de nye kommunen på de områdene som vil være naturlig å samarbeid om. Jeg tenker da spesielt innenfor næring, reiseliv, kommunikasjon og merkevarebygging. Dagens regionråd vil etter hvert trolig forsvinne, da er det viktig at vi sammen kan etablere en ny sterk enhet som kan ha hovedfokus på et sterkt næringssamarbeid i Lofoten.

Jeg har registrert at det er kommentert at nye kommuner i Lofoten vil søke å bruke "Lofoten" i sitt kommunenavn. Røst kommune stiller seg kritisk til at bare noen av kommunene i Lofoten skal forbeholde seg retten til å bruke navnet på et geografisk område, som sitt kommunenavn. Som en del av moder jord er Lofoten geografisk definert fra Vågan i øst til Røst i vest. Selv om vi fortsatt skal være Røst kommune, vil Røst alltid ligge i Lofoten og hevde sin rett til merkenavnet Lofoten. (Røst i Lofoten)

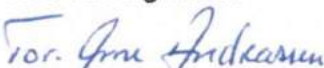
Hva de nye kommunene som bygges skal hete, finner dere sikkert ut av. (jeg har forslag til navn hvis det skulle være ønskelig)

Inntil kommunereformen er vedtatt og nye kommuner er etablert, står vi fast på vårt gode samarbeid gjennom Lofotrådet, rådmannsutvalget og andre samarbeidsforum i Lofoten.

Det ville vært greit om dette kunne kommet opp som tema i Lofotrådet på neste samling.

Jeg håper dere har forståelse for vårt standpunkt.

Med vennlig hilsen

Tor Arne Andreassen
Ordfører

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	09.05.2012	024/12

Drøftings sak - utredning om kommunesamarbeid

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Lofotrådet behandlet i møte den 13.3.2012 sak om kommunesamarbeid og fattet i den forbindelse følgende vedtak:

Utredning kommunesamarbeid:

Samarbeidet mellom kommunene i Lofoten gjennom mange år har vært viktig, og i mange sammenhenger avgjørende, for utvikling av gode tjenester for befolkning og næringsliv i regionen.

I de kommende årene står kommunene framfor mange og nye utfordringer som vil nødvendiggjøre endring, mer samarbeid og nye løsninger.

I tillegg til et fortsatt godt samarbeid, som også må omfatte samarbeid om tjenesteproduksjon, mener Lofotrådet at det er viktig å utarbeide et grunnlag for en diskusjon om dagens samarbeidsordninger er egnet til å løse de felles utfordringene regionen står overfor. Alternativet til kommunesammenslåing er ikke å videreføre alt slik det er i dag, men å jobbe for et tettere samarbeid. Utredningen bør vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer.

Med den begrunnelsen ønsker Lofotrådet å sette i gang en faktabasert utredning som skal beskrive fordeler og ulemper ved dagens samarbeidsordninger og hvilke muligheter for nye samarbeidsordninger som finnes i regionen.

Lofotrådet ber kommunene avklare om dette er et prosjekt som vi sammen kan gå videre med.

Det vil være nødvendig med ekstern finansiering og eksterne fagmiljø til å bistå med en eventuell utredning.

Konklusjon:

Med bakgrunn i Lofotrådets vedtak anbefales det at formannskap/kommunestyre begynner en drøfting om strategi og mål for kommunesamarbeid, slik at ordføreren kan ha med seg klare signaler til den videre behandlingen i Lofotrådet..

Rådmannens innstilling:

Saken legges fram uten innstilling.

Randi Gregersen
Rådmann

09.05.2012 KOMMUNESTYRET**KS-024/12 Vedtak:**

Røst kommunestyre stiller seg bak følgende uttalelse om kommunesamarbeid i Lofoten:

Røst kommune ønsker ikke, på nåværende tidspunkt, noen kommunesammenslåing med de øvrige lofotkommunene.

Røst kommune ønsker å videreutvikle et samarbeid med de øvrige lofotkommunene på de områder det måtte være naturlig å samarbeide på.

Røst kommune vil presisere at kommunesamarbeid må ikke tappe småkommunene for kvalifisert personell, men heller være med på å bygge opp og styrke kompetansen i alle kommunene.

Røst kommune ser det som svært viktig at vi fortsatt er en del av Lofoten, Lofotrådet og det samarbeidet vi har i region Lofoten for fiskeri, reiseliv, miljø, samferdsel og lignende.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret		

Fornytt søknad om utredning av Røstmodellen.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
18.02.2015	Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg.	15047
19.02.2015	NIVI Rapport 2015. Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg	15059
10.04.2015	Intensjonsavtale	15372
22.05.2015	Særutskrift - formannskapet, bystyret - Intensjonsavtale om digital fusjon og samarbeid om utvikling av nye Røst kommune	15667

Saksopplysninger:

Det vises til inngått intensjonsavtale med Bodø kommune av 25.mars 2015 og søknad til KMD om utprøving av Røstmodellen 2015-2018 av 20.juni 2015.

Det har vært avholdt møte med kommunal- og moderniseringsministeren 1.7.2015 og deretter oppfølgende møter med Fylkesmannen. Signalene fra disse møtene sier oss at dersom vi skal kvalifisere til utrednings- og forsterkningsmidler må søknaden endres fra å omfatte utredning av Røstmodellen der Røst består som egen kommune, til en søknad der det utredes hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune. Det er viktig å merke seg at dersom Røst kommunestyre sier ja til foreslåtte søknad om utredning og forsterkning, betyr ikke dette at man dermed har vedtatt fusjon med Bodø kommune.

Utredningen bør iverksettes så snart kommunene har behandlet forslag til fornytt søknad og bør ferdigstilles senest innen 15.mars 2016. Det legges til grunn at søknaden skal omfatte en prinsipiell og praktisk gjennomgang av hva en formell lokalstyremodell vil kunne innebære for Røst. Mulighet for lokalt selvstyre og langsiktig finansiering, herunder forutsetninger for likeverdig velferd og en mer aktiv samfunnsutvikling i tråd med den inngåtte intensjonsavtalen vil bli vektlagt.

Det legges til grunn at søknaden også skal omfatte midler til forsterkning av Røst kommune innenfor bl.a. prosjektledelse, næringsarbeid og IKT-fusjon. Det er inngått samarbeid med NIVI Analyse om å utforme søknaden. Utkast til søknad legges fram for kommunestyret 5.november. Geir Vinsand fra NIVI vil delta på møtet. Foruten presentasjon av søknaden legges det opp til en gjennomgang av status for kommunereformen.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre vedtar å sende søknad om midler til utredning og forsterkning innenfor Røst kommune. Målet med utredningen er å finne ut hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune.

Randi Gregersen
Rådmann

Informasjon om kommunereformen i Røst

Her ønsker vi å orientere om kommunereformen generelt, og arbeidet med denne i Røst kommune spesielt. Aktuelle dokumenter finnes som vedlegg nederst i saken.

Røst kommune har hatt ønske om å ha et aktivt forhold til kommunereformen, og gjennom dette selv ta ansvar for vår framtid. Kommunestyret har vedtatt å utrede følgende alternativer:

* Røst består som egen kommune.

* Røst sammenslått med nye Bodø kommune der følgende kommuner kan inngå:

- * Gildeskål
- * Rødøy
- * Steigen
- * Saltdal
- * Værøy

Vi vil fortløpende legge ut dokumenter og informasjon slik at interesserte kan orientere seg. Vi vil også legge ut vedtak fattet i kommunestyret angående kommunereformen i Røst. Er det uklarheter/spørsmål, [kontakt postmottak@rost.kommune.no](mailto:kontakt_postmottak@rost.kommune.no).

Lokale utredninger.

- I sammenheng med Kommunereformen har Røst kommune foretatt en gjennomgang av egen organisasjon og identifisert egne ressurser, utfordringer og muligheter. Det har også vært foretatt en kartlegging av nåværende og fremtidige oppgaver for Røstsamfunnet. Målet for kartleggingen har vært å finne ut hvordan vi best kan bestå som livsløpssamfunn der kommunen er i stand til å ivareta kommunens innbyggere fra livets begynnelse til livets slutt. Resultatet av det kartleggingsarbeidet som er gjort tyder på at det vil bli utfordrende og nå målene for likeverdige tjenester til innbyggerne i Røst kommune med dagens ressurser. Dette kan ses i sammenheng med at det er utfordrende at man ikke fullt ut får kompensert for de kostnadene som påløper ved å drifte en bitte liten kommune langt til havs. Spørsmålet om hva som vil være den beste løsningen for Røst kommune har vært satt på kommunestyrets dagsorden flere ganger i løpet av de siste årene.

Følgende saker har vært behandlet:

- KS-087/13 – Utredning om kommunesamarbeid
- KS-029/14 - Søknad om midler til utredning av kommunestruktur for øykommuner uten fastlandsforbindelse.
- KS-046/14 - Utredning av ny kommunestruktur i Lofoten.
- KS-049/14 - Utredning ny kommunestruktur.
- KS-010/15 - Kommunereform på Røst – utfordringer og veivalg.
- KS-018/15 - Intensjonsavtale om digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune.
- KS-059/15 - Fornytt søknad om utredning av Røstmodellen.
- KS-013/16 - Valg av forhandlingsutvalg – kommunereformen.
- KS-014/16 - Intensjonsgrunnlag – kommunereform.
- KS-024/16 – Valg av metode for innbyggermedvirkning i kommunereformen

Kommunestyret fattet følgende enstemmige vedtak i sak 024/16:

Det avholdes 2 folkemøter, det første mandag 23. mai og søndag 29. mai.
 Det avholdes folkeavstemming 12. juni – 16. Folkeavstemmingen er rådgivende.
 Det skal være mulig med forhåndsstemming.
 Valgdeltakelse fra 16 år.

Følgende alternativene det skal stemmes over:

- **Røst kommune består som egen kommune**
- **Røst kommune slttes sammen med Bodø kommune**

Det vil være flere muligheter for å få avgitt sin stemme:

* Brevstemmer fra andre kommuner:

Om du ikke kan stemme på Røst gjelder følgende prosedyrer for forhåndsstemming fra andre kommuner:

Velger må da ta kontakt med Røst kommune for stemmeseddel og informasjon.

Velger må få sitt personlige velgernummer. Dette er et unikt nummer som bare valgadministrasjonen og velger selv kjenner til. Dette nummeret skal påføres konvolutt for å bekrefte identiteten.

Velgernummer m.m. kan fås ved henvendelse på epost til postmottak@rost.kommune.no eller til servicekontoret på telefon 760 50500.

Siste dato for sending av brevstemmer er 8. juni. Husk å bruke a-post.

* Ambulerende stemmegivning:

Har du problemer med å møte opp i valglokalet, kan du søke om å stemme hjemme eller der du oppholder deg.

Velgere som på grunn av sykdom eller uførhet ikke kan avgi stemme i valglokale, kan rette en forespørsel til kommunen om å få stemme der de oppholder seg. For spørsmål ang. dette, kontakt Røst Kommune på telefon 760 50500.

Dette gjelder ikke beboere ved sykehjem eller omsorgsboligene, disse vil få en egen henvendelse fra oss med tilbud om å stemme hjemmefra.

* Forhåndsstemming:

Det vil være mulig å forhåndstemme på rådhuset i tidsrommet 25. mai - 9. juni.

* Oppmøte på Rådhuset søndag 12.juni:

Nærmere informasjon om åpningstider kommer.

Lokale dokumenter:

Saker behandlet i kommunestyret

Røstmodellen

Brev fra ordfører

Kommunesammenslutning Røst – Bodø og opprettelse av Røst lokalstyre

Politisk plattform kommunereform

Adresse til sentrale dokumenter:

* St.Melding: [pdf Kommunereformen - nye oppgaver til større kommuner \(2.4 MB\)](#)

* Mer makt til kommunene: [Video fra presentasjon av St.Meld. og kortversjon av meldingen.](#)

* KMD: [Veileder for utredning og prosess](#)

* [KMDs nettsted om kommunereformen.](#)

* [Distriktsenterets nettside om kommunereformen](#)

* Ekspertutvalgetes første delutredning: [Ekspertutvalget - Kriterier for god kommunestruktur \(1.44 MB\)](#)

* Kommuneproposisjonen: [Kommuneproposisjonen - Meldingsdel om kommunereformen \(7.8](#)

MB)

- * >> [Relevant forskning.](#)
  - * Ekspertutvalgets sluttrapport: [pdf Ekspertutvalgets sluttrapport: Kriterier for god kommunestruktur \(1.96 MB\)](#)
  - * Nett-TV: [Pressekonferanse om sluttrapporten fra ekspertutvalget for kommunereformen.](#)
  - * [pdf LVK Delutredning I - kommunereform og kraftinntekter \(202.85 kB\)](#)
  - * [pdf KS - Kommunereformen, Fagkunnskap, arenaer og verktøy \(871.23 kB\)](#)
  - * ? [Rundskriv om inndelingslova.](#)
  - * ? [Spørsmål og svar \(Regjeringens temaside\).](#)
  - * [KMD: Lokaldemokrati og kommunereform - debathefte](#)
  - * [Vår hjemsplass vår mening - Ungdomsinvolvering i kommunereformen](#)
  - * [Sametinget: Kommunereformen og samiske interesser](#)
-

INTENSJONSAVTALE

**OM DIGITAL FUSJON OG SAMARBEID OM UTVIKLING AV
NYE RØST KOMMUNE**

25.MARS 2015

INNHold

1	INNLEDNING	2
1.1	Sterke felles interesser	2
1.2	Status for arbeidet med kommunereformen i Bodø.....	2
1.3	Status for oppfølging av kommunereformen på Røst.....	3
2	FELLES MÅL.....	4
3	TIDS- OG AKTIVITETSPLAN	5
4	PRIORITERTE INNSATSOMRÅDER.....	6
5	FELLES SØKNAD OM MODELLFORSØK	7
6	ORGANISERING AV DET VIDERE ARBEID	7
7	FINANSIERING AV AKTIVITETER FOR 2015	7

1 Innledning

1.1 Sterke felles interesser

Bodø og Røst kommuner har gjennom de siste årene hatt tett kontakt med sikte på felles informasjon om status og utfordringer i kommunene. Det er bl.a. avholdt felles formannskapsmøte hvor aktuelle samarbeidsområder er drøftet og det har vært løpende kontakt på det administrative plan mellom de to kommunene.

Røst har gjennom lang tid hatt sin tyngste kommunikasjonsmessige og administrative tilhørighet til Bodø og til Salten. Mye av det interkommunale samarbeidet om forvaltning og tjenesteyting er rettet den veien og Røst er orientert mot Salten innenfor en rekke statlige funksjoner som politi, sykehus, rettsvesen og kirkeforvaltning. Nylig er også det næringspolitiske samarbeidet mot Salten kommet mer på dagsorden.

Sett fra Bodø foreligger store muligheter for felles kompetanseoppbygging og ny næringsutvikling innenfor bl.a. fiskeri, reiseliv og petroleumsrelaterte aktiviteter. Røst har en strategisk beliggenhet i beredskapsmessig sammenheng og er en interessant samarbeidspartner i arbeidet med å utvikle en ny kommunemodell som del av kommunereformen.

Det politiske og administrative samarbeidet mellom Bodø og Røst går nå inn i en mer intensiv fase som følge av at begge kommuner har valgt en offensiv tilnærming til kommunereformen.

1.2 Status for arbeidet med kommunereformen i Bodø

I januar 2015 inviterte Bodø kommune alle Saltenkommunene med tillegg av Røst, Værøy, Tysfjord og Rødøy til samtaler om oppfølging av kommunereformen. Bodø kommune har som mål å bygge en ny storkommune i Salten som kan inkludere randkommuner som Røst og Værøy. Det er tenkt at en ny storkommune skal ha utvidet oppgaveansvar for samferdsel, videregående skoler og en rekke andre oppgaver som er aktuelle å overføre til større kommuner.

Bodø kommune har tatt initiativ til å fremforhandle intensjonsavtaler med kommuner som ønsker å være med i det videre arbeid med den nye kommunen. Det er satt frist til 1.mai for avklaring av hvilke kommuner som ønsker å delta i forhandlinger med Bodø om en felles intensjonsavtale. Det er planlagt et fellesmøte med interesserte kommuner i mai og et nærmere forhandlingsmandat skal godkjennes i bystyret i juni 2015. Bodø kommune har videre lagt opp til at intensjonsavtaler om kommunesammenslutning skal godkjennes i bystyret i desember 2015. Deretter følger innbyggedialog våren 2016 og vedtak om sammenslutning til storkommune før sommeren 2016.

Bodø kommune har vektlagt at bygging av en ny storkommune i Salten vil kreve et videre arbeid med desentraliserte organisasjonsformer for å ivareta nærhet og lokal medvirkning. Som del av arbeidet med en ny Saltenkommune er det også signalisert at det kan være aktuelt å vurdere særskilte løsninger for randkommuner som Røst og Værøy.

Bodø kommune har så langt gjennomført innledende samtaler med Gildeskål og Steigen kommuner og det er planlagt samtale med Røst og Værøy. Gruppelederne i bystyret utgjør styringsgruppe for kommunereformen. For å følge opp prosess mot nabokommuner er det

etablert et forhandlingsutvalg bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder og rådmann.

1.3 Status for oppfølging av kommunereformen på Røst

Røst kommune har på sin side nylig gjennomført et utviklingsprosjekt om utfordringer og veivalg for Røst kommune. I en analyserapport¹ konkluderes det med at Røst kommune ikke har forutsetninger for å oppfylle nasjonalt fastlagte mål og kriterier i kommunereformen slik kommunen i dag er dimensjonert og finansiert. Røst står ifølge rapporten overfor en rekke utfordringer som kommune og som lokalsamfunn hvor det som følge av ekstreme avstander uansett vil kreves særskilte løsninger for å sikre et godt lokaldemokrati, likeverdige velferdstjenester og en positiv samfunnsutvikling.

Ifølge rapporten står Røst kommune overfor to hovedmodeller for oppfølging av kommunereformen. Modell 1 innebærer kommunesammenslutning til tross for lange avstander og evt. overgang til lokalstyre og nærmiljøforvaltning innenfor en større kommune (Skjerstadmodellen). Modell 2 innebærer videreføring av egen kommunestatus supplert med et forpliktende lovregulert vertskommunesamarbeid for å sikre likeverdige velferdstjenester (Røstmodellen).

I rapporten understrekes at Røstmodellen er samme type løsning som ble innført som en nasjonal unntaksløsning i den danske kommunalreformen. Den er også i tråd med skissert løsning for kommuner med ekstreme avstandsulemper i regjeringens ekspertutvalg² og oppgavemelding³. I rapporten vektlegges at Røstmodellen kan vise seg å bli et første skritt mot kommunesammenslutning, samtidig som modellen også kan vise seg å bli en permanent form for unntaksforvaltning som er godt tilpasset den ytterste periferi flere steder i landet.

Kommunestyret på Røst fattet den 25.02.2015 følgende enstemmige vedtak:

1. Kommunestyret ønsker en videre konkretisering av Røstmodellen, herunder at det tas initiativ til konkrete forhandlinger om et mulig utvidet vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Forhandlingene bør ha som mål å klargjøre på hvilke områder og under hvilke forutsetninger Bodø kommune kan bidra til avlastning og styrket utvikling på Røst. Det er opprettet et forhandlingsutvalg fra Røst bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder, eksterne rådgiver og rådmannen. Kommunestyret ber om rapportering av resultater før sommeren 2015.
2. Kommunestyret gir administrasjonen i oppgave å gå i dialog med Fylkesmannen for å etablere Røst som modellkommune for framtidig øyforvaltning i Nordland med særlig relevans for kommuner som Røst, Værøy og Træna. Kommunestyret vurderer rollen som modellkommune som et virkemiddel for å komme i gang med konkrete omstillinger og utviklingsarbeid, herunder tilgang til nødvendige omstillingsmidler og en nærmere vurdering av framtidig finansieringssystem. Kommunestyret ber om at mulighetene for eksternt finansiering tas opp ifht. Fylkesmannen og KMD.
3. Kommunestyret ber om at følgende innsatsområder gis prioritet i det videre arbeid: Løsning på akutte tjenestebehov, IKT-løsning for kommunen, etablering av 1.linje for næringsutvikling og rekruttering av nøkkelpersonell.

¹ NIV1 Rapport 2015:1 Kommunereform på Røst – utfordringer og veivalg

² Kriterier for god kommunestruktur. Sluttrapport fra ekspertutvalg. Desember 2014.

³ Meld.St.14 (2014-2015) Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner

Etter kommunestyrets vedtak har ordføreren på Røst skrevet brev til de andre ordførerne i Lofoten og klargjort at Røst ikke kommer til å bli en del av en ny felles kommune sammen med Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy. Det blir sagt at Røst ønsker å bygge Nye Røst kommune, med vekt på intern omorganisering og forbedring av interne systemer, samtidig som samarbeidet om forvaltning og tjenesteyting konsentreres til én stor vertskommune (Bodø kommune). Det blir samtidig understreket at Røst uansett forblir en del av Lofoten og at det også i årene framover vil være ønskelig med et samarbeid mot Lofoten om viktige oppgaver innenfor næring, reiseliv, kommunikasjon og merkevarebygging.

2 Felles mål

Bodø og Røst kommuner skal gjennom en innovativ prosess utvikle en lokalt tilpasset forvaltningsmodell for Røst som bidrar til kommunereformens mål om gode og likeverdige tjenester til innbyggerne, helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, bærekraftige og økonomisk robuste kommuner og styrket lokaldemokrati.

Samarbeidet skal bidra til styrket utviklingskraft og bedre kommunale tjenester på Røst. Samarbeidet skal også være et bidrag til regional mobilisering i Salten og forsterkning av Bodø kommune som samfunnsutvikler med utvidet oppgaveansvar.

Arbeidet med Nye Røst kommune skal bidra til:

1. Mulighetsorientering med vekt på aktiv tilrettelegging for næringsutvikling og økt aktivitet i lokalsamfunnet
2. Felles mobilisering for stabilisering og på sikt vekst i folketallet opp til et nivå på rundt 700 innbyggere
3. Klargjøring av nødvendig stedlig minimumskompetanse som er nødvendig for å sikre en utviklingsorientert kommune og likeverdige velferdstjenester til innbyggerne
4. Utvidet vertskommunesamarbeid der Bodø kommune ivaretar krevende forvaltningsoppgaver og kompetansekrevende velferdstjenester på Røst
5. Full digital fusjon mellom de to kommunene, herunder felles digital infrastruktur, innføring av nye fagsystemer, opprustning og modernisering av kommunens hjemmeside og økt satsing på digitale tjenester overfor innbyggere
6. Kompetent saksbehandling og kostnadseffektive kommunale løsninger, herunder lavere kommunale avgifter for innbyggere og næringsliv på Røst
7. Samarbeid om modellkommunestatus for begge kommuner med sikte på utprøving og dokumentasjon av Røstmodellens egenskaper, herunder langsiktig finansieringsløsning for kommuner som innfører denne type kommuneforvaltning
8. Aktiv innbyggerdialog og løpende informasjon om pågående og planlagte omstillinger til andre kommuner, Fylkesmannen og den øvrige forvaltning

Sett fra Bodø kommune vektlegges følgende mål:

1. Samarbeid om strategisk næringsplan, næringsfaglig kompetanse og konkrete næringspolitiske initiativ innenfor prioriterte områder som fiskeri, reiseliv og petroleumsrelaterte aktiviteter
2. Samarbeid om beredskap og samfunnssikkerhet, herunder beredskapsplaner, personell og utstyr, inkludert en framtidig oljevernbase på Røst
3. Aktiv og innovativ holdning til nye oppgaver som er aktuelle å overføre til større kommuner som del av kommunereformen, herunder bl.a. nye forvaltnings- og publikumsorienterte oppgaver som kan medføre utvidet tilbud i lokalt servicekontor på Røst

4. Utpøving av nye former for regional- og distriktpolitiske virkemidler i kommunal regi, som kan inkludere initiativ til forsøksvirksomhet for å stimulere til lokal næringsutvikling og bosetting på Røst
5. Utvikling av en strategi for desentralisert lokalisering av fagpersonell og stedsuavhengige tjenester i Bodø kommune, herunder konkret utpøving av nye løsninger i samarbeid med Røst kommune
6. Aktiv informasjon til Værøy og andre randkommuner med sikte på tilbud om tilsvarende løsninger som i første omgang utvikles i samarbeid med Røst

3 Tids- og aktivitetsplan

Kommunene er enige om følgende tids- og aktivitetsplan for 2015:

- Administrative forberedelser og arbeidet med prioriterte innsatsområder startes opp umiddelbart jf. konkretisering nedenfor
- Kommunenes forhandlingsutvalg utarbeider forslag til intensjonsavtale og søknad om modellkommune som legges fram for behandling i kommunestyrene senest innen utløpet av juni 2015
- Arbeidet med digital fusjon planlegges med sikte på at felles infrastruktur og prioriterte fagsystemer skal være innført innen 1. september 2015
- I 2. halvår 2015 skal det foretas en sektorvis gjennomgang av Røst kommune med sikte på konkretisering av nødvendig stedlig grunnbemanning, samarbeidsbehov mot Bodø kommune og nødvendige omstillinger i etablerte samarbeidsordninger. Også samarbeidsbehov som det er naturlig å rette mot øvrige Saltenkommuner skal avklares, f.eks. innenfor brannvern og renovasjon. Gjennomgangen skal ende ut i et skriftlig bestillingsdokument fra Røst kommune.
- I kartleggingsarbeidet etter sommeren skal også kvalitetskriterier og aktuelle løsninger i Bodø kommune så langt som mulig klarlegges, herunder forutsetninger for forpliktende samarbeid mellom Bodø som vertskommune og Røst som samarbeidskommune. Kartleggingen i Bodø kommune skal ende ut i et skriftlig tilbudsdokument med oversikt over aktuelle samarbeidsområder og betingelser for samarbeid.
- Bestillingsdokument fra Røst og tilbudsdokument fra Bodø legges fram for kommunenes forhandlingsutvalg som fremmer forslag til nye samarbeidsløsninger overfor kommunestyrene. Arbeidet med å utforme konkrete vertskommuneavtaler ledes av forhandlingsutvalget.
- Det legges opp til nødvendig lokal forankring og innbyggerhøring etter behov i de respektive kommuner. Kommunenes forhandlingsutvalg og øvrig nøkkelpersonell bør innhente relevante erfaringer om øykommuneforvaltning fra Danmark og Finland. Erfaringsinnhenting fra de nordiske landene drøftes med Fylkesmannen.
- Røstmodellen skal være etablert som modellforsøk innen utløpet av 2015 og det skal utarbeides en nærmere plan for videreutvikling og evaluering av samarbeidet i modellkommuneperioden, herunder framtidige finansieringsløsninger.

4 Prioriterte innsatsområder

Kommunene er enige om å komme raskt i gang med nødvendige omstillinger på følgende høyt prioriterte områder:

- Endret IKT-løsning, herunder overflytting av IKT-løsninger fra Vågan til Bodø, harmonisering av fagsystemer og fornyelse av hjemmesiden for Røst kommune

- Samarbeid om 1.linje for næringsutvikling, herunder lokal fagressurs, strategisk næringsplan og virkemidler for en mer aktiv næringsutvikling i samarbeid med næringslivet på Røst
- Løsning på akutte tjenestebehov, herunder tjenester til tunge brukere og samarbeid om barnevern der Røst i dag har en løsning sammen med Værøy, Moskenes og Flakstad, med sistnevnte kommune som vertskommune
- Gjennomgang av oppgaver og kapasitet i lokalt servicekontor på Røst, inkludert sosialtjenester og samarbeidsløsning i forhold til NAV
- Samarbeid om rekruttering av nøkkelpersonell, kompetanseutvikling for de ansatte og samordning av administrativ ledelse
- Samarbeid om modellkommunesøknad og finansiering av prosjektorganisasjon, informasjonstiltak og prioritert omstillinger for 2015

5 Felles søknad om modellforsøk

Kommunenes samarbeider om å etablere begge kommuner som nasjonale modellkommuner for utprøving og nærmere dokumentasjon av Røstmodellens egenskaper og forutsetninger. Søknad utarbeides i nær dialog med Fylkesmannen og sendes KMD med forslag om tildeling av nasjonale prosjektmidler. Gjennom søknaden søkes også avklaring på om kommuner som velger Røstmodellen kvalifiserer for reform- og engangsstøtte etter samme prinsipper som kommuner som slutter seg sammen.

6 Organisering av det videre arbeid

Nye Røst kommune skal utvikles gjennom et samarbeid mellom politikere, administrasjon og representanter for de ansatte i de to kommunene. Arbeidet ledes av kommunenes forhandlingsutvalg som fremmer forslag til nye samarbeidsordninger overfor kommunestyrene. Begge kommunenes forhandlingsutvalg suppleres med en representant for de tillitsvalgte som deltar med observatørstatus.

Rådmennene bestemmer organiseringen av nødvendige faglige og administrative gjennomganger i hver av kommunene etter nærmere dialog med forhandlingsutvalgene. Rådmennene gjør en nærmere vurdering av behovet for prosjektlederkapasitet i 2015 og påfølgende modellkommuneperiode. Det utarbeides prinsipper for gjennomføring av aktuelle omstillinger i nær dialog med de tillitsvalgte.

7 Finansiering av aktiviteter for 2015

I 2015 vil det påløpe kostnader til prosjektorganisasjon inkl. prosjektledelse i kommunene og eksternt bistand, møtevirksomhet og informasjonstiltak, erfaringsinnhenting/studietur og omstillingskostnader først og fremst knyttet til overføring av IKT-system fra Vågan til Bodø. Rådmennene utarbeider budsjett og plan for inndekning av aktuelle kostnader for 2015. I søknad om modellkommune vil det framgå budsjett for en flerårig prosjekt- og omstillingsperiode.

Intensjonsavtale

Kommunene Bodø, Gildeskål, Rødøy, Saltdal, Steigen, Røst og Værøy

Denne intensjonsavtalen skal legges til grunn for behandling av vedtak om kommunesammenslåing i ovennevnte kommuner innen 1. juli 2016.

De samarbeidende kommunene er enige om at de prinsipper som kommer fram i Politisk plattform, sist revidert i forhandlingsmøte de 10. mai 2016, skal legges til grunn for opprettelse av en ny kommune.

For de kommuner som fatter positivt vedtak om å bli slått sammen innen 1. juli 2016, nedsettes en politisk styringsgruppe som skal virke i perioden frem til fellesnemd opprettes høsten 2017. Styringsgruppen har et særlig ansvar for informasjon mot innbyggerne og mellom kommunene.

Olav Terje Hoff
ordfører Rødøy

Dagfinn Arntsen
ordfører Værøy

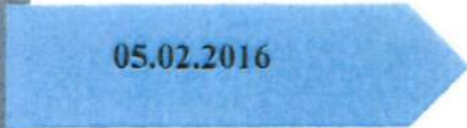
Petter Jørgen Pedersen
ordfører Gildeskål

Rune Berg
ordfører Saltdal

Ida Pinnerød
ordfører Bodø

Asle Schrøder
ordfører Steigen

Tor Arne Andreassen
ordfører Røst

05.02.2016

Intensjonsdokument Kommunereform Lofoten D

Prosjektarbeidsgruppen 5.2. 2016

1. INNLEDNING

Stortinget har vedtatt at det skal gjennomføres en kommunereform. Formålet med reformen er å skape kommuner som skal være i stand til å håndtere fremtidens velferdsoppgaver på en god måte. Kommunene skal få flere og nye oppgaver som Moskenes, Flakstad og Vestvågøy ser er utfordrende å håndtere på egenhånd. Vågan kommune har på senere tidspunkt tatt del i sammenslåingsprosessen. Forhandlingsutvalget viser også til Faktagrunnlaget som er utarbeidet i forbindelse med reformarbeidet.

2. SAMMENDRAG

På bakgrunn av vedtak i kommunene Moskenes, Flakstad og Vestvågøy, slik de fremgår av vedlegg 1, samt Vågan kommunes ønske om å delta i prosessen, legger Forhandlingsutvalget med dette fram sin utredning om sammenslåing av de fire kommunene til en ny «Lofoten kommune».

«Lofoten kommune» skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av dagens kommuners tradisjoner, fortrinn, sterke sider og utfordringer. Det har vært et overordnet prinsipp for forhandlingene at kommunene skal være likeverdige.

Kommunen skal legge til rette for å sikre gode tjenester, gjennom å ha tilstrekkelig kapasitet innenfor de ulike tjenesteområdene, relevant kompetanse med større fagmiljøer, god ledelse samt god internkontroll. Innovasjon og utvikling i tjenester og fellesadministrasjon prioriteres. Struktur, organisasjonskultur og systemer, må derfor vektlegges.

En rasjonell, effektiv og publikumsrettet tjenesteproduksjon skal opprettholdes lokalt der det er forutsetninger for dette. Innbyggerne skal få like gode tjenester fra kommunen som det de har i dag, og i hovedsak få dekket sine behov for kommunale basistjenester der de bor.

Utvikling av lokaldemokratiet og aktive medvirkningsprosesser vektlegges og gis høy prioritet. Politisk ledelse og styring skal være brukerorientert, og fokusere på beslutninger av prinsipiell betydning. Politisk nivå har ansvar for den strategiske utvikling av kommunen.

I tillegg til en politisk struktur bygd på formannskapsmodellen, skal kommunen legge til rette for etablering av ulike lokale utvalg/nemder¹ der dette finnes hensiktsmessig.

«Lofoten kommune» skal være en «Tett-på» kommune med utstrakt grad av brukermedvirkning og innbyggerinvolvering, og det skal utvikles gode kommunikasjonsstrategier rettet mot innbyggerne. Kommunen skal prioritere digitale tjenester og e-kommunikasjon.

For å gi rom for tjenesteutvikling og vekst i fremtiden legges til grunn at kommunen etableres ved hjelp av:

- eksisterende kompetanse og kapasitet
- eksisterende bygninger
- eksisterende infrastruktur

---

¹ Se pkt 6.2

- lokal forankring av tjenesteansvarsområder
- funksjonsbasert organisering av tjenesteområder

Det legges til grunn at eventuelle gevinster som oppnås i form av bedre organisering, vil bidra til å sikre kvalitet og nødvendig omfang på tjenestene, og gi handlingsrom for vekst og utvikling innen næringsliv og bosetting i hele den nye kommunen. Den relative andel av kommunale stillinger i dagens kommuner søkes opprettholdt.

Økt volum på tjenesteproduksjonen i en «Lofoten kommune» vil gjøre tjenestene mindre sårbar enn i dagens 4 kommuner.

Moskenes, Flakstad, Vågan og Vestvågøy vil i fellesskap legge til rette for gode prosesser slik at organisasjonsendringene kan gjennomføres på en effektiv og god måte mellom vedtak om sammenslåing blir gjort og frem til «Lofoten kommune» etableres fra 1.1.2020.

Forhandlingsutvalget har bestått av:

Navneliste+bilder

Søknad om sammenslåing

Ved eventuelt positive vedtak om sammenslåing i to eller flere kommuner, vil søknad bli sendt. Under forutsetning av godkjenning av søknaden etableres den nye kommunen fra 1. januar 2020.

3. KOMMUNENAVN OG SYMBOLER

Kommunens navn er Lofoten kommune. Kommunens øverste politiske organ benevnes kommunestyre. Etter at søknad om kommunesammenslåing er sendt, igangsettes det en prosess for utarbeidelse av kommunevåpen, ordførerkjede, og kommunens øvrige symboler.

4. PRINSIPPER FOR SAMMENSLÅINGSPROSESSEN

Forhandlinger om sammenslåing skal preges av likeverdighet, raushet og forståelse for hverandres ståsted. «Lofoten kommune» skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de gamle kommunenes tradisjoner, fortrinn, sterke sider og utfordringer. Det har vært et overordnet prinsipp for forhandlingene at kommunene skal være likeverdige. En ny kommune skal etableres, driftes og videreutvikles med utgangspunkt i hver av de gamle kommunenes tradisjoner, fortrinn, sterke sider og utfordringer. Struktur, organisasjonskultur og systemer skal vektlegges, og utvikling av nærdemokrati skal gis høy prioritet.

Innbygger medvirkning

Utredningen bygger på de vurderinger Forhandlingsutvalget har lagt til grunn og at det skal være en medvirkningsprosess i form av folkemøter og innbyggerundersøkelser. Vi ser fram til stort engasjement og konstruktiv dialog i denne viktige avgjørelsen for de tre kommunene. Det tas derfor forbehold om at innspillene i medvirkningsprosessen kan endre spørsmålet om kommunesammenslåing som skal behandles i kommunestyrene våren 2016. Det utarbeides et felles informasjonsgrunnlag til egne ansatte og innbyggere.

Kommunene organiserer selv innbyggerdialogen for å sikre informasjon om reformen til innbyggerne, og gi muligheter for involvering i forhold de alternativer som vurderes.

5. KOMMUNEREFORM OG MÅLSETTING

Stortingets mål for kommunereformen er blant annet å styrke lokaldemokrati og gi kommunene flere oppgaver. Innbyggerne skal sikres gode og likeverdige tjenester, og kommunene skal være bærekraftige og ha økonomisk handlingsrom. Kommunene skal ha et helhetlig og samordnet samfunnsutviklingsperspektiv.

5.1. Kommunale oppgaver i en ny kommune

Den nye kommunen skal sikre:

- 1) tilstrekkelig kapasitet innenfor de ulike virksomhetsområdene
- 2) relevant kompetanse med sterke fagmiljøer, god ledelse samt god internkontroll
- 3) tilstrekkelig distanse for å skape objektivitet mellom saksbehandlere og innbyggere
- 4) lokal identitet med nærhet til basistjenestene
- 5) gjøre hverdagen enklere for innbyggerne
- 6) effektiv tjenesteproduksjon hvor stordriftsfordeler nyttes til bedre tjenester for innbyggerne
- 7) økonomisk soliditet
- 8) valgfrihet, med en bredde i tjenestetilbudet
- 9) funksjonelle samfunnsutviklingsområder med god infrastruktur og tettstedsutvikling
- 10) et næringsliv som ivaretar og skaper nye arbeidsplasser
- 11) en styrket regional konkurransekraft
- 12) høy politisk deltakelse med et aktivt lokaldemokrati og tydelige medvirkningsorganer
- 13) lokal politisk styring der man søker lokal organisering av lovpålagte velferdstjenester

Kommunenes planverk skal gjelde inntil nytt, felles planverk blir vedtatt i ny kommune.

5.2 Fordeler og ulemper

Gjennom utredningsarbeidet har vi sett både fordeler og ulemper ved en kommunesammenslåing. Noen av ulempene vil være større geografisk avstand innen den nye kommunen, både for innbyggere, ansatte og politikere. Følelsen av tap av identitet og kultur, fare for konsentrasjon av kommunale tjenester, dårligere lokalkunnskap hos saksbehandlerne, samt fare for mindre engasjement og politisk involvering fra innbyggerne. Vi ser også at etablering av en ny kommune vil forsterke identitet, merkevare og regional tilhørighet «en for alle, alle for en».

Noen av fordelene ved en eventuell sammenslåing er sterkere fagmiljøer, som kan bedre rekruttering og kompetanse, økt kvalitet på tjenestetilbudet, bedre arealutnyttelse - både når det gjelder arealer i bygg/anlegg, og til friluftaktiviteter, bedre jordvern, bolig- og næringsutvikling, samt større påvirkningskraft overfor sentrale og regionale myndigheter.

En ny sammenslått kommune vil bli en større og mer ressurssterk kommune, og dermed kunne være bedre rustet til å håndtere eksisterende, nye og større oppgaver.

6. LOKALDEMOKRATI OG ORGANISERING

Etablering av kommunedelsutvalg, utviklingslag eller lignende, med eget budsjett, kan styrke lokalt engasjement og aktivitet. Det kan være mulig at et lokalutvalg, sammen med frivillige organisasjoner/enkelt personer, kan skape gode lokalsamfunn ved å ha tilgang på «friske midler» til disposisjon for aktivitet og utvikling – og samtidig være avlastet for den offentlige tjenesteproduksjonen som den kommunale virksomheten må og skal ta ansvar for.

6.1 Nærdemokrati

Lofoten kommune vil prioritere å utvikle former for nærdemokrati for å stimulere til utvikling i hele kommune. Det er en forutsetning at organ for nærdemokrati skal ha direkte og regelmessig kontakt med politisk ledelse.

Dette vil være et viktig supplement til formelle styrever, nemnder og råd, og det er aktuelt å gi organ for nærdemokrati beslutningsmyndighet innenfor definerte rammer. Etter eventuelt vedtak om «Lofoten kommune» vil Fellesnemnda få i oppgave i samråd med innbyggerne å vedta organisering av nærdemokratiske organ.

Følgende modeller *kan* være aktuelle:

6.2 Nærmiljøutvalg/Utviklingslag/Kommunedelsutvalg

Nærmiljøutvalg kan være....

Utviklingslag er definert som frittstående, partipolitiske uavhengige foreninger som skal arbeide for kulturell, sosial og næringsmessig utvikling av bygdene. Alle innbyggere i bygda er medlemmer av utviklingslaget. I tillegg kan personer med nær tilknytning til bygda også sitte i styret. Utviklingslagene er høringsinstans i viktige saker for lokalsamfunnet, og kan fremme saker til behandling i kommunen. Drift av utviklingslagene er regulert i egne vedtekter. Modellen innebærer at kommunen stiller til disposisjon et rammeverk (vedtekter m.m.), og så det er det opp til bygda selv å vurdere om det skal etableres utviklingslag.

Et annet alternativ kan være kommunedelsutvalg for deler av kommunen. Medlemmer til kommunedelsutvalg kan velges av kommunestyret, eller ved direkte valg samtidig som valg til kommunestyret. Kommunedelsutvalg kan tildeles avgjørelsesmyndighet i alle saker vedrørende kommunedelen hvor ikke annet følger av lov. Det kan f.eks. være aktuelt å tildele beslutningsmyndighet etter fastsatte kriterier for deler av plan- og bygningsloven.

Finansiering

Dersom ny kommune etableres med Nærmiljøutvalg/Utviklingslag/Kommunedelsutvalg som skal den lokale organisasjonen som velges/opprettes **tildeles kr ..... som basis tilskudd** hvert år. Tilskuddet indeksreguleres på en omforent måte.

6.3 Politisk organisering

Den nye kommunen styres etter Formannskapsmodellen, og Fellesnemnda foreslår nærmere organisering av kommunestyre og formannskap, herunder behov for en bedre tilrettelegging for politisk aktivitet, for eksempel gjennom godtgjøring eller frikjøp i gitte sammenhenger.

I kommunevalget 2019 stadfestes/velges sammensetning av kommunestyret, formannskap, eventuelle utvalg og posisjoner for den nye kommunen i samsvar med den forutsetning som lå til grunn ved søknaden.

I november/desember 2019 gjennomføres første møte for å vedta budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2025.

De politiske partiene får spesielt ansvar med å sikre representativ deltakelse gjennom sine valglister.

Den nye Lofoten kommune vil også være del av et større regionsamarbeid.

6.4 Fellesnemnd

Samtidig som det vedtas å søke om sammenslåing, vedtar kommunestyrene i de fire kommunene å oppnevne en Fellesnemnd, og at det skal etableres et partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen. Fellesnemnda oppnevnes i medhold av Inndelingslova § 26. Fellesnemnda skal bestå av 18 personer, henholdsvis 3 fra Moskenes, 3 fra Flakstad, 6 fra Vågan og 6 fra Vestvågøy. Det skal velges 4 varamedlemmer, en fra hver kommune.

Mandat:

- 1) Fellesnemnda skal ansette prosjektleder for sammenslåingsprosessen. Prosjektleder ansettes som rådmann i den nye kommunen straks nytt kommunestyre er konstituert.
- 2) Fellesnemnda skal behandle prosjektleders innstilling til organisering av og ansettelser til den øverste administrative ledelse etter 1. januar 2020.
- 3) Fellesnemnda skal se til at regler og avtaler om ansattes og tillitsvalgtes medvirkning/-bestemmelse i forhold som gjelder sammenslåing av kommunene blir ivaretatt.
- 4) Fellesnemndas medlemmer skal også utgjøre arbeidsgivers representanter i partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen.
- 5) Fellesnemnda tar stilling til revisjonsordning for den nye kommunen etter innstilling fra kontrollutvalgene i de tre kommunene.
- 6) Fellesnemnda skal etterspørre og avklare alle prinsipielle forhold vedrørende sammenslåingsprosessen.
- 7) Kommunene har i perioden frem til 31.12. 2019 ansvar for sin ordinære drift, men spørsmål som kan ha betydning for den nye kommunen bør først drøftes i fellesnemnda.
- 8) Fellesnemnda kan uttale seg i saker som er til behandling i kommunenes ordinære utvalg frem til den nye kommunen er etablert og som fellesnemnda anser for å kunne ha konsekvenser for sammenslåingsprosessen.
- 9) Fellesnemnda har et spesielt ansvar for å vurdere saker med økonomiske konsekvenser og forberede budsjett for 2020 og økonomiplan 2020-2023. Det er imidlertid det nye formannskapet som skal avgi budsjettinnstilling til det nye kommunestyret.
- 10) Fellesnemnda skal søke å oppnå konsensus i alle avgjørelser. Ved uenighet skal Fellesnemnda vurdere om spørsmålet kan utsettes til etter at nytt kommunestyre er konstituert. Forhold som likevel vurderes som nødvendig å ta stilling til avgjøres med alminnelig flertall.

Fellesnemnda sørger for at alle politiske utvalg kan avgi uttalelse om budsjett 2020 og økonomiplan 2020-2023 i løpet av høsten 2019. Det nye formannskapet for den sammenslåtte kommunen har sitt første møte i oktober/november 2019 for å kunne avgi innstilling i budsjett for 2020 og økonomiplan 2020-23.

6.5 Partssammensatt utvalg

Partssammensatt utvalg for sammenslåingsprosessen skal fra arbeidsgiversiden bestå av Fellesnemndas medlemmer. Fra arbeidstakersiden oppnevner de ansatte 6 medlemmer, hvorav minst en fra hver kommune. De ansattes organisasjoner utpeker medlemmene. Prosessen for ansettelse av prosjektleder/ny rådmann og øverste administrative ledelse behandles i partssammensatt utvalg.

Utvalget skal behandle saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de ansatte. Utvalget skal gi uttalelse i saker som vedrører overordnede personalpolitiske spørsmål, retningslinjer og planer i forbindelse med kommunesammenslåingen.

7. TJENESTETILBUDET

Innbyggerne skal i hovedsak få dekket sine behov for kommunale basistjenester der de bor. Forhandlingsutvalget ser også at ny teknologi gjør at mange tjenester kan hentes/leveres via nettbaserte tjenester.

7.1 Lokalisering

Flakstad- og Moskenes kommunehus benyttes til egnet virksomhet, hvor antall nåværende arbeidsplasser søkes opprettholdt. Øvrige lokaliseringsspørsmål avklares i den videre prosessen, hvor en ser nærmere på stedsavhengige og stedsuavhengige tjenester.

7.2 Skolestruktur

Nåværende og gjeldende vedtak om skolestruktur søkes opprettholdt. Skolekretsgrenser i en ny kommune bør følge nærskoleprinsippet og optimaliseres.

7.3 Barnehager

Den nye kommunen skal ha full barnehagedekning for de med rett til barnehageplass. Eventuelt nye barnehager tilpasses befolkningsveksten, slik at nærhet til tjenestene og effektiv drift sikres.

7.4 Helse og omsorg

Hele omsorgstilbudet skal ivareta nærhet til tjenestene for innbyggerne. Dagens tilbud om sykehjemsplasser, omsorgsboliger og bo- og servicesenter videreføres. Spesialistfunksjoner samlokaliseres for å sikre sterke fagmiljøer med relevant kompetanse. Hjemmebaserte tjenester skal tilbys med et naturlig geografisk utgangspunkt for å sikre en best mulig tjeneste. Det gis helsestasjonstjenester fra lokale helsestasjoner i Moskenes, Flakstad, Vågan og Vestvågøy.

7.5 Bibliotek

Det skal være bemannede bibliotekfilialer etter dagens struktur. Bibliotekene skal fungere som samlingssted og kulturutvikler.

7.6 Lokale servicekontor

Servicekontor etableres i dagens kommunesentra, og tilrettelegges med tjenester som tar i bruk ny teknologi. Blant annet Nav tjenester kan ytes her.

7.7 Klima og miljø

Det skal utarbeides en strategi for en klimanøytral kommune innen 2030. Kommunen skal ha en oppdatert klima- og energiplan.

7.8 Interkommunalt samarbeid

Den enkelte kommune må selv avklare om eventuelle interkommunale avtaler/samarbeidsordninger skal avvikles, forut for kommunesammenslåing skal gjennomføres.

7.9 Beredskap

Trygghet og sikkerhet er viktig for kommunens innbyggere, og den nye kommunen skal prioritere beredskap. Dette skjer blant annet gjennom oppdaterte beredskapsplaner og øvelser.

7.10 Jordvern og arealutnyttelse

Gjennom helhetlig arealpolitikk skal det legges opp til en effektiv, bærekraftig og fremtidsrettet arealpolitikk hvor god matjord sikres, og at sjøarealer egnet for sjømatproduksjon ivaretas på best mulig måte.

7.11 Frivillighet, lag og foreninger

Frivillighet er en grunnpilar i kommunen, og både lag, foreninger og privatpersoner skal stimuleres til frivillighet. Kommunens lag og foreninger sikres støtte slik at lokal aktivitet opprettholdes på samme nivå eller forsterkes.

7.12 Tekniske tjenester

Gode tekniske tjenester er viktig for innbyggerne og tjenesten søkes forbedret og utviklet i hele den nye kommunen, bl.a. ved bruk av ny teknologi.

7.13 Kulturarbeid/kulturskole

Dagens kulturskole struktur og kulturarbeid søkes opprettholdt og forsterket.

8. KOMMUNIKASJON, SAMFUNNS- OG NÆRINGSUTVIKLING

8.1 Gang- og sykkelstier

Den nye kommunen skal realisere flere sykkeltraseer, gang- og sykkelstier for å sikre trygge skoleveier, skape god folkehelse og samt gjennomføre tiltak som innvirker positivt på klima og miljø.

8.2 Vei

Det må aktivt arbeides med spørsmålet om E10, sykkelveier, rasteplasser m.v. Trafikksikkerhet skal gis høy prioritet. Veikvalitet er også miljøsatsing, og vedlikehold skal prioriteres.

8.3 Fiskerihavner / Kaier

I samarbeid med kystverket skal det utarbeides en strategi for å sikre gode og effektive fiskerihavner, havner for godstransport og trygge farleder.

8.4 Øvrig infrastruktur

Det skal arbeides aktivt for å etablere et godt kollektivtilbud, herunder buss- og båt-tilbud internt i og til og fra den nye kommunen. Et godt bredbåndstilbud og mobildekning er vesentlig for god infrastruktur.

8.5 Næringsutvikling/arealpolitikk

Kommunen skal være blant de ledende næringskommuner gjennom en aktiv næringspolitikk hvor næringsdrivende og innbyggere møter en positiv og profesjonell holdning blant kommunens politikere og ansatte.

8.6 Eierskap i aksjeselskaper

Kommunestyret i den nye kommunen skal behandle overordnede prinsipper for forvaltning av eierskap i selskaper (eiermelding) en gang i hver kommunevalgperiode. Som en del av dette skal de overordnede føringene for kommunens eierskap i f.eks AS trekkes opp.

8.7 Næringstiltak

Det legges til grunn en god nærings- og samfunnsutvikling i hele kommunen, basert på lokale fortrinn.

8.8 Tettstedsutvikling

Kommunen har flere tettsteder med attraktive særpreg. Publikumsrettede tjenester skal som hovedregel gis der innbyggerne bor, og tettstedene skal utvikles som attraktive bo- og arbeidssteder.

9. ØKONOMIFORVALTNING

Den nye kommunens økonomiforvaltning skal sikre at kommunens økonomi er i balanse og gir handlingsrom i et langsiktig perspektiv.

Økonomiplan innrettes slik at etatenes netto driftsresultat er i samsvar med TBU² anbefaling.

10. EFFEKTIVISERING

Etablering av Lofoten kommune vil kunne frigjøre økonomiske midler, hovedsakelig ved virksomhetsovergrepene felles- og administrative funksjoner. Frem til Lofoten kommune er etablert skal dagens kommuner informere hverandre før tilsetning i lederstillinger og spesialiststillinger, og vurdere samarbeid der det er mulig.

Videre arbeid for å sikre effektivitet skal baseres på en kultur for kontinuerlig forbedring kombinert med prosjektbaserte gjennomganger av virksomhetsområder. Prinsipper for effektiviseringsarbeid og oppnådde resultater skal vurderes en gang i valgperioden i den nye kommunen, og skal sikre at tillitsvalgte og medarbeidere blir involvert på en god måte. Hvordan prinsippene kan presiseres og følges opp med konkrete tiltak skal behandles av partssammensatt utvalg. Fellesnemnda vil ha det overordnede ansvaret for å sikre at den nye kommunen etableres med effektive løsninger.

11. KOMMUNEN SOM ARBEIDSGIVER

Det er viktig at prosessen med kommunesammenslåing ivaretar de ansatte på en god måte, både med hensyn til forutsigbarhet og for å kunne gi gode tjenester. Den nye kommunen vil også ha stort behov for medarbeidere med god kompetanse, og det er viktig å legge forholdene til rette slik at arbeidstakerne ønsker å fortsette i den nye kommuneorganisasjonen. Den administrative omorganiseringen skal gjennomføres i nært samarbeid med de tillitsvalgte og medarbeidere. Den nye kommunen skal ha en tydelig, raus og inkluderende arbeidsgiverpolitikk, og legge til rette for mangfold blant de ansatte i virksomhetene.

Fellesnemnda skal etablere en egen plan for medbestemmelse etter behandling i det part-sammensatte utvalget for sammenslåingsprosessen.

² Det tekniske beregningsutvalget for inntektsoppgjørene (TBU) legger til rette for at partene i arbeidslivet og myndighetene har best mulig felles forståing av situasjonen i norsk økonomi.

Kommunen skal ha en aktiv rolle i elevenes 13-årige skoleløp, og bidra til framtidig rekruttering gjennom å ta inn tilstrekkelig antall lærlinger.

Ansatte som berøres av kommunesammenslåingen gis en ansettelsesgaranti i inntil 3 år med hensyn til oppsigelse i arbeidsforhold. Eventuelt overtallige skal tilbys nye/andre oppgaver i den nye kommunen. Nye oppgaver og arbeidssted kan være aktuelt (endringsoppsigelser). Effektiviseringstiltak gjennomføres i størst mulig omfang ved naturlig avgang.

Nærmere mandat og innhold overlates til Fellesnemda/partssammensatt utvalg i tråd med Hovedavtalen og inndelingslovens § 26. Det opprettes et partssammensatt utvalg etter kommunelovens § 25 for behandling av saker som gjelder forholdet mellom den nye kommunen som arbeidsgiver og de tilsatte. Fellesnemnda får fullmakt til å oppnevne medlemmer til utvalget.

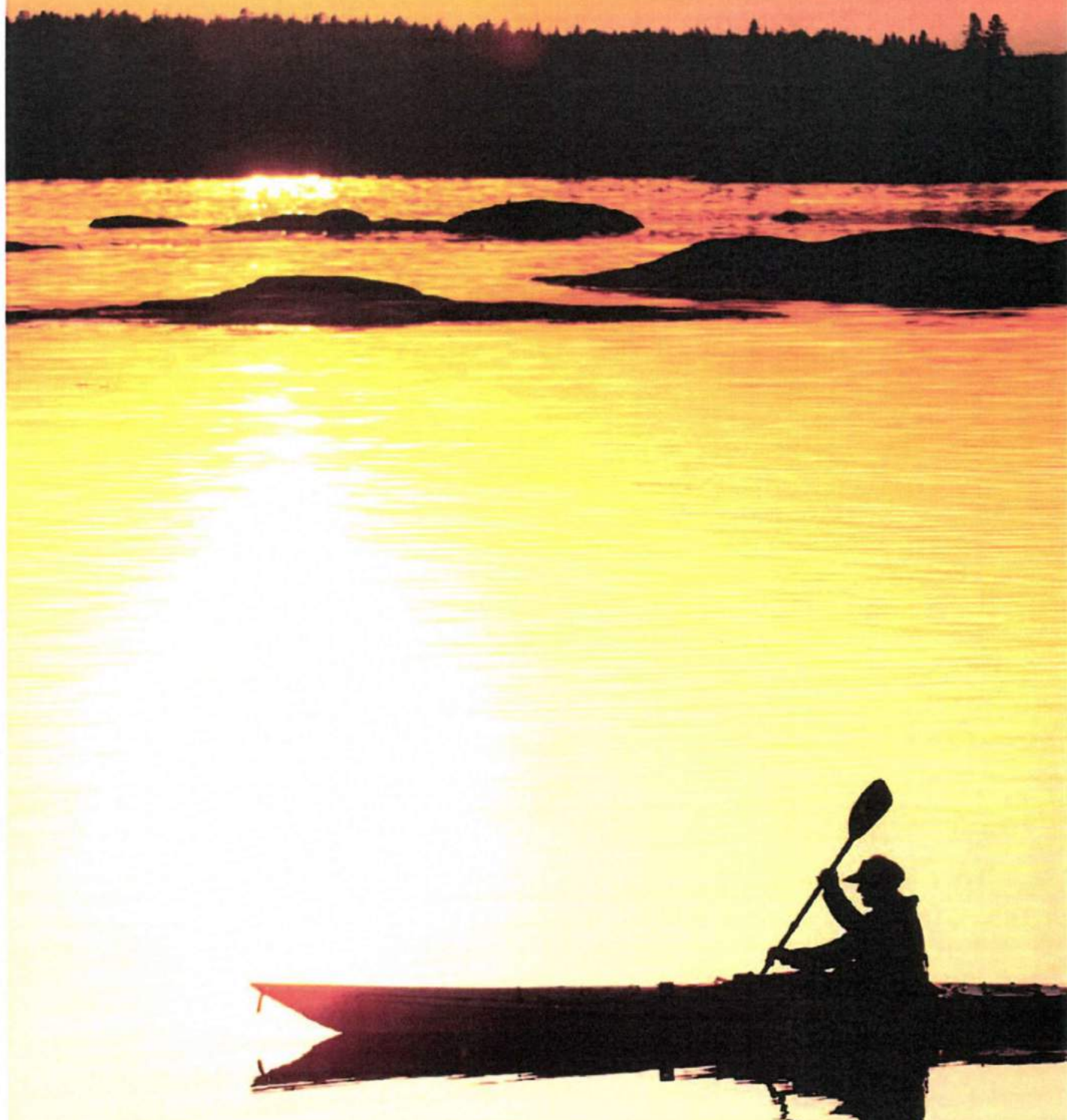
En felles strategi for personalbehandling vil bli utarbeidet etter at et evt vedtak om sammenslåing er fattet og som del av Fellesnemdas oppgave. Arbeidsgrupper oppnevnes for å foreta vurderinger og gi innspill til hvordan Lofoten kommune skal designes på operativt nivå.

KS og Fylkesmannen i Nordland antas å være aktive medspillere i kommunereformprosessen, gjennom klargjøre nødvendige prosessuelle og formelle hensyn som må ivaretas i forhold til å ivareta lov og avtaleverk på en god og tillitvekkende måte.

INTENSJONGRUNNLAG

KOMMUNEREFORM

Steigen, Saltdal, Gildeskål, Rødøy, Røst og Bodø

Hagnakken mot Breistjerna/Sandhornøya - Foto: Eirik Alst - www.nordhorge.com

Innledning

Intensjonsgrunnlaget er en samlet beskrivelse av utvalgte samfunnsområder for kommunene Steigen, Røst, Saltdal, Gildeskål, Rødøy og Bodø kommuner. Dette skal danne grunnlag for videre dialog mellom kommunene om en felles intensjonsavtale om sammenslåing før 1. juli 2016.

Den nye kommunen er gitt arbeidstittel «Ytre Salten». Dette er gjort for å holde den nye kommunen avskilt fra de eksisterende kommunene.

Arbeidet med intensjonsgrunnlaget er gjort i samarbeid mellom administrasjonene i de seks kommunene. Bodø kommune har hatt sekretærrollen og ansvaret for å sy sammen dokumentet.

I starten av dette arbeidet var Beiarn kommune med, men etter vedtak i kommunestyret i Beiarn kommune den 20. januar 2016 har Beiarn trukket seg fra det videre arbeidet. Saltdal kommune har kommet inn i arbeidet i januar 2016.

Første del av intensjonsgrunnlaget gir en kort presentasjon av kommunereformen,

hvor vi står i prosessen, kommunene som deltar i samarbeidet og et samlet bilde av hvordan en ny storkommune kan se ut. Videre presenteres ulike modeller for lokaldemokrati og fordeling av administrative oppgaver.

Andre del er mer faktabasert med et utvalg av talltabeller og oversikter over bl.a. interkommunale samarbeid, demografi, næringsliv, samferdsel, skolestruktur og valgresultater. Her er også de økonomiske konsekvensene av kommunereformen vurdert. Faktadelen legges frem slik den er nå og kan være ufullstendig på enkelte områder. Det forventes at det vil være behov for å utrede flere tema i den videre prosessen mot en intensjonsavtale om sammenslåing.

Intensjonsgrunnlaget bygger i hovedsak på beskrivelser fra de deltagende kommuner, data fra nettstedet www.nykommune.no, data fra Statistisk sentralbyrå (SSB), «Mulighetsstudier for Salten» utarbeidet av BDO og referater fra nabosamtalene som ble gjennomført våren 2015.

Intensjonsgrunnlaget skal legges frem for behandling i de respektive kommunestyrene i februar 2016.

Rådmennene vil understreke at det har vært en god og åpen tone mellom kommunene i dette arbeidet og at alle kommunene har bidratt positivt i arbeidet. Intensjonsgrunnlaget utelukker ikke at nye kommuner kan tiltre arbeidet.

Torben Marstrand
Steigen kommune

Helge Akerhaugen
Gildeskål kommune

Randi Gregersen
Røst kommune

Kitt Grønningsæter
Rødøy kommune

Rolf Kåre Jensen
Bodø kommune

Elisabeth Larsen
Saltdal kommune

Innhold

Innledning	2
Innhold	3
Sammendrag	5
Del 1 – Å sammen bygge en ny kommune	6
Bakgrunn	6
Målsetninger og kriterier for reformen	6
Kriterier for god kommunestruktur	6
Nye oppgaver til kommunene	7
Proessen videre med kommunereformen	7
Kommunebilder	8
Rødøy kommune	8
Steigen kommune	10
Gildeskål kommune	12
Saltdal kommune	14
Røst kommune	16
Bodø kommune	18
"Ytre Salten" kommune	20
Formalia	22
Navn på ny kommune	22
Kommunevåpen	22
Kommunesenter	22
Tidspunkt for sammenslåing	22
Lokalisering av administrative funksjoner	22
Tre modeller for organisering av administrative funksjoner	22
Lokaldemokrati – modeller for politisk organisering	23
Kommunedelsutvalg	23
Røstmodellen	23
Geografi, organisering og representasjon	23
Del 2 – Faktadel	26
Økonomi	26
Dekning av engangskostnader	26
Reformstøtte	26
Inndelingstilskudd	26
Nytt inntektssystemet	26
Netto driftsresultat	27
Driftsinntekter	28
Interkommunale samarbeidsordninger	28
Nye oppgaver til kommunene	29
Demografi	30
Befolkningsutvikling	30
Befolknings sammensetning	30
Innbyggere 20-66 år i forhold til eldre innbyggere	31
Tjenester og struktur	31
Barnehagesektoren	31
Grunnskolesektoren	31
Helse og omsorg	32
Totalt ansattbehov	32
Nærings sammensetning	33
Arbeidsmarked	33
Sårbarhetsindikator	34
50 Største bedrifter i Bodø	36
50 Største bedrifter i Rødøy, Gildeskål, Steigen, Saltdal og Røst	37
Primærnæringer	38
Fiskeri	38
Landbruk	38
Samferdsel	38

Nordjorden, Redøy

Sammendrag

En ny «Ytre Salten» kommune vil ha et areal på til sammen 6 007 km². Det ville gjøre den nye kommunen til den nest største kommunen i landet i areal målt mot dagens kommunestørrelser.

Gildeskål - Foto: Richard J. Valga - www.nordnorge.com

Den nye kommunen vil bli den 11. største i landet målt mot innbyggertallene i dagens kommuner. Befolkningstall i den nye kommunen er 60 894 per 1. januar 2015, og kommunen vil ha en forventet vekst i befolkningen på linje med landsgjennomsnittet de nærmeste årene.

I en så stor kommune med mange øyer, fjorder og lange avstander er samferdsel identifisert som en av de viktigste utfordringene. Gode kommunikasjoner mellom kommunesentret Bodø og omlandet blir meget viktig.

Kommunene har en næringsstruktur som passer godt sammen. Det ligger et stort potensiale for videreutvikling av store næringer som landbruk, fiskeri og havbruk både på produksjon, logistikk, forskning og utvikling. Den nye kommunen har store naturressurser, en sterk industri, ren miljøvennlig kraft, gode sikkerhet- og beredskapsfunksjoner og forskningsmiljøer.

Løsninger for lokalsamfunnene med hensyn til skolestruktur, kultur- og idrettstilbud, identitet til sitt eget bosted, samt utvikling av gode modeller for lokaldemokrati og administrativ drift av kommunen vil være viktige tema. Ulike modeller for administrativ organisering og lokaldemokrati er beskrevet i

intensjonsgrunnlaget. Valg av løsninger vil være tema i de senere samtalene om en eventuell intensjonsavtale.

Det er knyttet betydelige økonomiske incentiver til kommunereformen. Det dekkes engangskostnader og gis reformstøtte ved sammenslåing. I tillegg vil den nye kommunen gjennom inndelingstilskuddet beholde alle tilskudd i inntektssystemet som om de fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før det trappes ned over 5 år. De endelige økonomiske konsekvensene, sett i lys av forslag til nytt inntektssystem som nå er på høring, er imidlertid usikre.

Regjeringen har signalisert at større kommuner i fremtiden vil få nye oppgaver. De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Midler som i dag kanaliseres til fylkeskommunene vil således bli kanalisert til de kommuner som ønsker å ivareta disse funksjonene på et desentralisert plan.

Interkommunalt samarbeid er svært utbredt i Nordland og har en økende trend. Snittet for alle kommunene i fylket er 31 samarbeidsordninger. Kartlegging som er gjort viser at dagens kommunesamarbeid kun i

begrenset grad berører kapasitet og kompetanse innenfor de sentrale velferdssektorene. Hensynet til likeverdige velferdstjenester og andre nasjonale mål med kommunene, aktualiserer derfor en debatt om det interkommunale samarbeidet og dagens kommunestruktur i Nordland.

Å gjennomføre en kommunesammenslåing er et omfattende og komplekst prosjekt som krever god politisk og administrativ ledelse. I samtalene om en eventuell intensjonsavtale om sammenslåing vil det ligge store muligheter og utfordringer. De vedtakene som skal fattes innen 1. juli 2016 behøver i utgangspunktet kun omhandle hvilke kommuner en ønsker å slå seg sammen med. Det er ikke nødvendig å ta stilling til navn på den nye kommunen eller andre tema.

Intensjonsavtalene bør likevel tydeliggjøre fra politisk hold hvorfor man ønsker sammenslåing og hva man vil oppnå med dette. Videre bør det beskrives hvor kommunesentret skal være, hvordan kommunale tjenester skal styrkes, hvordan ulike kommunale funksjoner skal lokaliseres og hvordan ansatte og innbyggere skal håndteres i prosessen.

Del 1 – Å sammen bygge en ny kommune

Bakgrunn

Formålet med kommunereformen, som Stortinget sluttet seg til i Innst. 300 S (2013-2014), er blant annet å gi gode og likeverdige tjenester til innbyggerne der de bor og å sikre gode lokalsamfunn i hele landet. I tillegg ønsker man å styrke forutsetningene for en helhetlig samfunnsutvikling og gjøre kommunene så økonomisk solide at de kan takle uforutsette hendelser, drive effektivt og løse oppgaver som ikke er lovpålagte. Større kommuner kan ta ansvar for flere oppgaver og er ikke avhengig av nabokommuner for å løse lovpålagte oppgaver.

Da Stortinget behandlet Kommune-proposisjonen 2016 i juni 2015 viste flertallet til Innst. 300 S (2013-2014) der det het at "alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma". I Innst. 375 S (2014-2015) utdyper flertallet at de i begrepet utredningsplikt legger til grunn "at alle kommuner skal ta aktivt del i kommunereforma. Dette inneber blant anna å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommuner ein ønskjer å gå saman med innan 1. juli."

Det er knyttet betydelige økonomiske insentiver til å gjennomføre prosessen slik at vedtak om en eventuell sammenslåing blir gjort før 1. juli 2016. Det dekkes engangskostnader i størrelsesorden 30 – 60 millioner avhengig av antall kommuner som slås sammen. Det gis reformstøtte på 30 millioner som utbetales ved sammenslåing. I tillegg vil den nye kommunen gjennom inndelingstilskuddet beholde alle tilskudd i inntektssystemet, også regionale tilskudd basert på 2016-tall som om de fortsatt var to (eller flere) kommuner i 15 år etter sammenslåingen, før det trappes ned over 5 år. Tilskuddene vil også bli prisjustert i perioden. Dette gir økonomisk sikkerhet og forutsigbarhet langt frem i tid med tanke på basistilskuddet (13,2 millioner), småkommunetilskudd (5,4 millioner) og Nord-Norgetilskudd.

Forslag til nytt inntektssystem for kommunene er på høring. I brev av 28. oktober 2015 har kommunalminister

Sanner varslet at det vil bli vurdert endringer som innebærer at inntektssystemet ikke i samme grad som i dag kompenserer for at små kommuner frivillig velger å stå alene. Nytt inntektssystem vil tre i kraft fra 2017. Konsekvenser av nytt inntektssystem er vurdert i del 2 av intensjonsgrunnlaget.

Målsetninger og kriterier for reformen

Stortinget har gitt tilslutning til å gjennomføre en kommunereform. Målet er større, mer robuste kommuner med økt makt og myndighet. Dette er nødvendig for å møte morgendagens utfordringer og stadig økte forventninger fra innbyggerne.

I Prop. 95 S (2013-2014) Kommune-proposisjonen 2015 angir regjeringen 4 overordnede mål for kommunereformen:

1) Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne

Større kommuner med bedre kapasitet og kompetanse vil legge til rette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetansen og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester.

2) Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling

Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnssikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

3) Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner

Større kommuner vil ha større ressursgrunnlag og kan også ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning. Det gjør kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og utviklingstrekk.

Bærekraftige og økonomisk robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk innenfor begrensede økonomiske rammer.

4) Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver.

Større og mer robuste kommuner kan få flere oppgaver. Dette vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Større kommuner vil også redusere behovet for interkommunale løsninger. Færre og større kommuner som gjennomfører en velferdspolitik i henhold til nasjonale mål, vil redusere behovet for statlig detaljstyring. Kommunene vil slik få større frihet til å prioritere og tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

Kriterier for god kommunestruktur

Kommunal og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle se på oppgaveløsning i kommunene. Utvalget har fått et todelt oppdrag:

1. På fritt faglig grunnlag skal utvalget gjennomgå og foreslå prinsipper og kriterier for en ny kommuneinndeling. Kriteriene skal i sum ivareta kommunens fire roller som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Den første delrapporten ble lagt fram 31. mars 2014.
2. Utvalgets neste oppgave var å analysere og vurdere eksempler på enkelte oppgaver som det kan være aktuelt å overføre til kommunene, forutsatt større og mer robuste kommuner. Utvalget skulle vurdere eksempler på oppgaver innen tjenesteproduksjon, myndighetsutøvelse og samfunnsutvikling. Sluttrapport ble lagt frem 1. desember 2014.

I sin første rapport anbefalte utvalget ti kriterier rettet mot kommunesektoren, og to kriterier rettet mot staten.

Kriterier for kommunene:

1. Tilstrekkelig kapasitet
2. Relevant kompetanse
3. Tilstrekkelig distanse
4. Effektiv tjenesteproduksjon
5. Økonomisk soliditet
6. Valgfrihet
7. Funksjonelle samfunns-utviklingsområder
8. Høy politisk deltagelse
9. Lokal politisk styring
10. Lokal identitet

Kriterier for staten:

1. Bred oppgaveportefølje
2. Statlig rammestyring

Med bakgrunn i disse kriteriene kom utvalget med tre anbefalinger for en god kommunestruktur. For det første sier utvalget at kommunene bør ha minst 15 000 – 20 000 innbyggere for å sikre en god oppgaveløsning. Dette er blant annet begrunnet med at kommunene skal løse mer spesialiserte oppgaver med mindre bruk av interkommunalt samarbeid. Den største utfordringa knyttet til dette er avstander og demokrati. Mange kommuner med lavt innbyggertall, har store arealer.

Nye oppgaver til kommunene

Regjeringen har fremmet Stortingsmelding 14 (2014-2015) om nye oppgaver til større kommuner. Meldingen gir en gjennomgang av hvilke oppgaver kommunene kan få ansvar for. Meldingen varsler en gjennomgang av den statlige styringen av kommunene.

De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Det legges opp til i meldingen at kommunene

generelt skal få større frihet fra statlig styring. Midler som i dag kanaliseres til fylkeskommunene vil således bli kanalisert til de kommuner som ønsker å ivareta disse funksjonene på et desentralisert plan. Oversikt over oppgaver som kan bli overført til kommunene ligger i del 2.

Proessen videre med kommunereformen

Det er lagt et stramt tidsløp for kommunereformen. I Innst. 300 S (2013-2014) fremgår det at det er en forventning om «... å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommunar ein ønskjer å gå saman med innan 1. juli.»

Intensjonsgrunnlaget skal danne grunnlag for en dialog med målsetting om å vedta en likelydende intensjonsavtale om at en ønsker å bli slått sammen innen 1. juli 2016.

Intensjonsavtalen må fremforhandles i en dialog mellom forhandlingsutvalgene som kommunene har utnevnt.

Intensjonsavtale

Å gjennomføre en kommunesammenslåing er et omfattende og komplekst prosjekt som krever god politisk og administrativ ledelse. De vedtakene som fattes innen 1. juli 2016 behøver ifølge departementet kun omhandle hvilke kommuner en ønsker å slå seg sammen med. Det er ikke nødvendig å ta stilling til navn på den nye kommunen eller andre tema.

Intensjonsavtalene bør likevel tydeliggjøre fra politisk hold hvorfor

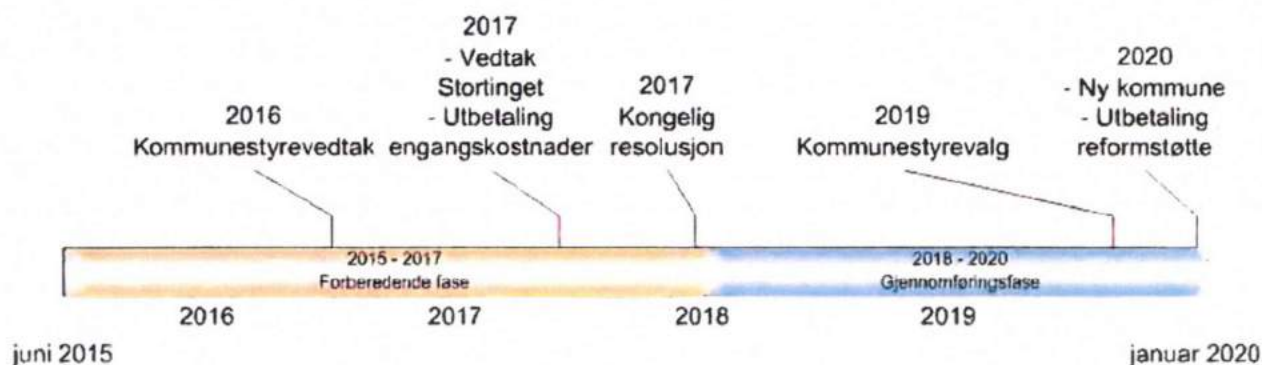
man ønsker sammenslåing og hva man vil oppnå med dette. Dette er gjerne beskrevet som definerte hovedmål og delmål i intensjonsavtalen. Videre bør det beskrives hvor kommunesenteret skal være, hvordan kommunale tjenester skal styrkes, hvordan ulike kommunale funksjoner skal lokaliseres og hvordan ansatte og innbyggere skal håndteres i prosessen.

Høring

Det er anbefalt at de kommuner som har vedtatt folkeavstemning gjør dette etter at intensjonsavtalen er signert. Dersom en velger å gjennomføre opinionsundersøkelse, kan dette gjøres i etterkant av vedtak av intensjonsgrunnlag, slik at en kan bruke resultatet inn i forhandlinger om intensjonsavtale.

Milepæler i reformen

Arbeidet med intensjonsavtaler er en del av den forberedende fasen av reformen. Etter vedtak i kommunene før 1. juli 2016 vil Fylkesmannen oppsummere vedtakene i Nordland og gi en tilrådning om fremtidig kommunestruktur. På bakgrunn av dette vil Kommunal- og moderniseringsdepartementet fremme en proposisjon om ny kommunestruktur for Stortinget våren 2017. Når ny struktur er vedtatt av Stortinget vil Fylkesmannen kalle inn til felles kommunestyremøter hvor det bl.a. tas stilling til navn på den nye kommunen, antall representanter i det nye kommunestyret, opprettelse fellesnemnd og eventuelt andre fellesorgan som skal samordne og ta seg av forberedelsen av sammenslåingsprosessen fram mot 1. januar 2020.

Kommunebilder

Rødøy kommune

Kommunesenter: Vågaholmen
Befolkning: 1269
Areal: 711,3 km²
Ordfører: Olav Terje Hoff (SP)
Rådmann: Kitt Grønningseter

KORT OM KOMMUNEN

Kystfolket under polarsirkelen. 1269 innbyggere, bosatt i seks øykretser og langs fire fjorder på fastlandet.

Sentralt beliggende i skipsleia, midt mellom Helgeland og Salten. Rødøy har store havstrekninger, omfangsrik skjærgård, dype fjorder, høye fjell og Svartisen mot øst. Kommunen er kjent flott natur og har store naturressurser.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Rødøy driver seks 1-10 skoler og like mange barnehager. Store havstrekninger gjør det nødvendig å opprettholde den desentraliserte strukturen.

Det drives to heldøgns omsorgssentre og legekontor på Rødøy og i Tjongsfjorden. Hjemmetjenesten drives ut fra de to omsorgssentrene. Ambulansebåten for Rødøy, Lurøy og Træna drives av Helgelandssykehuset og er stasjonert på Rødøy. Den brukes også som legekontor i øykretsene fast hver 14. dag. Det er ansatt tre kommuneleger og vi har driftsavtale med to fysioterapeuter. Psykisk helse har to årsverk.

Bygge- og delingssaker, prosjektering, oppmåling, kartforvaltning, vei/samferdsel (65 km kommunal vei, åtte kaier), landbruk, feiing og tilsyn og vannforsyning (ni kommunale vannverk) og brannvern (to hovedstasjoner, ca. 95 frivillige mannskap) sorterer under teknisk etat.

Det er bygget 12 nye gjennomgangsboliger siste fire år, og åtte nye er under bygging. Boligmarkedet har lite sirkulasjon, og det er få tilgjengelige boliger.

Interkommunale samarbeidsordninger har stort omfang, og forventes å måtte utvides ytterligere med nye oppgaver til kommunene.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Vi har mange små bedrifter i Rødøy kommune, ingen større hjørnesteinsbedrifter. Kommunen er største arbeidsgiver.

Hovednæringene er landbruk, fiske (sjark, kystfiske) og fiskeoppdrett. Innenfor oppdrett har Selsøyvik Havbruk hovedkontor i Rødøy, mens Nova Sea og Marine Harvest bare har havbruk i kommunen. Andre næringer er turisme, vannkraft, og handel-/servicenæring med mange små bedrifter innenfor blant annet dagligvare, byggvare, og båtsalg. Mange som bor i kommunen er også sysselsatt offshore og i samferdsel, og pendler ut.

Et nytt smoltanlegg som vil skaffe ca. 20 arbeidsplasser i kommunen i løpet av 2016 er under etablering. Asylmottak for enslige mindreårige flyktninger har oppstart i februar, og forventes å tilføre 15-20 nye arbeidsplasser. Utbygging av Smibelg-Storåvatn kraftverker pågår, og produksjonen vil starte i 2020.

Rådmannen fungerer som næringsssjef og næringskonsulent gir faglig bistand overfor næringslivet. Prosjekter under utvikling eller i oppstartsfasen som kan nevnes er flere reiselivsprosjekter, utvikling av næringsområde i Reppen, produkter til lagring borekaks (MarmelESS), whisky produksjon (Myken destilleri) og grafittforekomst på Nordvårnes.

Kommunen gir også lån og tilskudd gjennom næringsfond A (primærnæringer), næringsfond B og Gründerfond (statlige, regionalpolitiske virkemidler), og kraftfond fra Melfjord- og Smibelg-Storåvatn utbyggingene.

Rødøy kommune er med i Helgeland reiseliv og Kystriksveien reiseliv.

SAMFERDSEL

Bare 10 % av befolkningen har fast veiforbindelse – de fleste er avhengig av hurtigbåt og ferge både til kommunesenteret og til nærmeste by.

Kommunesenteret Vågaholmen ligger på Tjongsfjordhalvøya, med fergeforbindelse langs FV17, Kystriksveien.

Fergesambandet nordover har ca. 15 rundturer/døgn og ca. 10 min overfartstid. Sambandet sørover har ca. 5 rundturer/døgn, med ca. 70 min overfartstid. Det er daglig bussforbindelse til Ørnes, Bodø og Mo, og lokal buss mellom Jektvik og Vågaholmen. Korteste reisetid til både Bodø og Mo er ca. 2,5-3 timer, lengre fra øykretsene.

Lokal fergerute i Rødøybassenget trafikkerer øyene ut til Nordnesøy, og anløper fastlandet i Jektvik ved FV17. Herfra er det veiforbindelse til kommunesenteret, og forbindelse med ferger til nærmeste byer.

Nordlandsekspresen har fem anløp i kommunen. Daglig avgang om morgenen nordover og ettermiddagen sørover gjør det mulig å gjøre dagsærend på anløpssteder lengre nord, med fire timer i Bodø. Ærend sørover innebærer overnatting eller kombinasjon med andre reisemuligheter.

Lokal hurtigbåtrute, pendlerruten, trafikkerer øyene fra Myken og inn til fastlandet ved Tonnes i Lurøy og i Jektvik, før den ligger i Vågaholmen til ettermiddagsturen utover igjen. Mandager går den ekstra runde som muliggjør halv dagsmøter internt i kommunen. Korresponderer med Nordlandsekspresen.

Skyss av barnehage- og skolebarn skjer med ferge, hurtigbåt og egen skoleskyssbåt, samt med buss. Drosjer

finnes på fastlandet i Tjongsfjord/ Værangfjord og i Øresvik/Kilboghavn.

Gods følger FV17 eller godsruta Fjordlast Bodø til Rødøy, Træna og Lurøy. Denne er spesielt viktig for leveranse av fisk fra mottaksstasjoner i kommunen.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Rødøy kommune er opptatt av at flere skal velge å forbli bosatt eller å flytte til kommunen, etter at folketallet har vært synkende over flere tiår.

Kommunikasjon og infrastruktur er kritiske faktorer for næringsliv, trygghet og trivsel – dermed også for bidra til positiv befolkningsutvikling. Bredbånd, post, og mobilnett med god dekning kan verken tjenesteytere eller privatpersoner være uten. Å få fast veiforbindelse langs FV17 til nytt kommunesentrum er sentralt. Videre å jobbe for gode ruteforbindelser med tidsriktig båtmateriell både til knutepunkter på fastlandet og til Bodø by. Transport av

varer, fiskeprodukter og drivstoff må sikres.

Rødøy kommune er opptatt av å opprettholde et desentralisert skole- og barnehagetilbud. Kommunen har utfordringer når det gjelder å sikre at alle barn og unge får barnehage, skole, musikkskole og fritidstilbud i sitt nærrområde. Det er viktig å vedlikeholde bygg og utstyr ut fra dagens krav og behov og å rekruttere kvalifiserte fagfolk til stillinger. Å få ungdommen til å komme hjem etter endt utdanning er et mål en kan nå gjennom å styrke tilhørighet, identitet og trivsel.

Folkehelse og livskvalitet skal med som integrert perspektiv i alle planer. Vi er opptatt av tilrettelegging for fysisk aktivitet i barnehage og skole, og for befolkningen som helhet, men også tilrettelegge for at den enkelte kan ta større ansvar for egen helse. En god og stabil legetjeneste og omsorgstilbud er også sentralt.

Verdiskapning og næringsutvikling må styrkes for å opprettholde bosetting og tjenestetilbud. Det innebærer god tilrettelegging for attraktive arbeidsplasser. For jordbruket er tilgang til arealutvidelse, å opprettholde landbruksfaglige miljø, utvikle videreføring og nisjeproduksjon i forbindelse med primærproduksjon, og å redusere skade på beitende sau av freda rovdyr og rev viktig. For fiskeri er det viktig å fortsatt ha en variert fiskeflåte med større og mindre fartøy, og å sikre mottak av variert type fisk slik at også den minste delen av flåten har leveringsmuligheter. Å jobbe for at havbruksnæringen gir større positive lokale ringvirkninger, for eksempel i form av videreføring og arbeidsplasser, og å redusere negative miljøkonsekvenser av havbruk er sentralt. Videre bør det tilrettelegges for næringsarealer – nær kaier.

Steigen kommune

Adm.senter: Leinesfjord
Befolkning: ca. 2500
Areal: ca. 1000 km²
Ordfører: Asle Schrøder (SP)
Rådmann: Torben Marstrand

Foto: Ernst Furuhatt - www.nordnorge.com

KORT OM KOMMUNEN

Steigen kommune er en kystkommune med ca. 2 500 innbyggere. Kommunen står på historiske røtter, som forteller om makt og strategisk plassering i geografien. Her var høvdingmakt i jernalder og vikingtid, her var lovmakt da Hålogaland Lagmannsrett hadde sitt sete her i over 400 år og her var økonomisk makt med handelssteder på Grøtøy og Løvøy.

Steigen kommune er stor i utstrekning, ca. 1 000 km², og grenser til Bodø i sør og Hamarøy i nord.

Som de fleste andre distriktskommuner har også Steigen opplevd en gradvis nedgang i folketallet over mange år.

Kommunen har på grunn av sin geografiske struktur et nokså desentralisert tjenestetilbud, selv om det de siste årene har skjedd en del sentralisering av tjenester. Den største sentraliseringen skjedde i 2001, da alt av pleie-, omsorgs og helsetjenester ble samlokalisert fysisk til et bygg i Leinesfjord, nemlig Steigentunet. Det har også i de siste 10-12 år skjedd en sentralisering innenfor skole, hvor det i dette tidsrommet er lagt ned 4 skoler. I dag har kommunen 4 skoler og 4 barnehager.

Steigen kommune besto tidligere av 3 kommuner, nemlig Nordfold, Leiranger og Steigen kommuner, men ble sammenslått til en kommune i 1964. Dette har nok også preget kommunen med hensyn til lokalisering av tjenester.

Steigen kommunes overordna mål er å være en inkluderende kommune preget av gjestfrihet og toleranse. Kommunen skal bestå av flere aktive lokalsamfunn og et velfungerende kommunesenter.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Steigen kommune har et godt utviklet tjenestetilbud både innenfor skole/ barnehager og helse/pleie/omsorg, og har også i dag et tjenestetilbud som

kunne ha betjent langt flere enn dagens innbyggere. Steigen kommune opplever i likhet med mange småkommuner, at ungdommen flytter ut for å ta utdanning og ofte etablerer seg på større steder. Gjennomsnittsalderen i kommunen er ganske høy. I 2015 var det 379 personer i aldersgruppen 67-79 år. I 2020 forventes antall personer i denne aldersgruppen å øke til 440. I aldersgruppen 0-15 forventes det en nedgang på 30 personer fram mot 2020, mens for antall eldre i aldersgruppen 80 og over, forventes det en nedgang på 13 personer fram mot 2020.

Steigen kommune vil altså ikke oppleve noen eldrebølge hvis prognosene slår til, men vil allikevel ha utfordringer knyttet til en stadig eldre befolkning.

Steigen kommunes vakre og varierte natur gir mange muligheter for aktiviteter og rekreasjon av ulike slag, noe som igjen er et viktig bidrag til å fremme folkehelsen.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Steigen har tradisjonelt sett vært en kommune hvor landbruk og fiske har vært de dominerende næringene. I de senere år har det imidlertid vært en strukturendring innenfor disse næringene. Antall melkebruk er halvert de siste 10 år, mens produksjonen av både melk og kjøtt er stabil. Den dyrka jorda høstes og nyttes.

Steigen kommune har naturlige fortrinn for jordbruksdrift i form av store arealer med produktiv dyrka jord, mildt klima med tidlig vår, og ikke minst kompetanse som er bygd opp og vedlikeholdt i fagmiljøet. Det er et mål at ei bærekraftig utnyttning av jordbruksarealene til matproduksjon fortsatt skal være et viktig grunnlag for sysselsetting og bosetting i Steigen. For Steigen-landbruket vil volumproduksjon fortsatt være et viktig satsingsområde, og Steigen kommune kan også i fremtiden betraktes som «spiskammeret» for hele Nordre Nordland.

En stor utfordring i årene framover vil være rekruttering.

Innenfor fiske har det vært en negativ utvikling og en nedgang i antall fiskefartøyer og fiskere de siste 10-20 år. Dette betyr i neste omgang redusert råstofftilførsel. Det ligger et uutnyttet potensiale både på flåtesiden og foredling, hvor mulighetene for videreutvikling og etablering av nye arbeidsplasser er store. Regulering av aktive redskaper som snurrevad innenfor en fjordlinje gir håp om vekst i bestandene av kysttorsk.

Skogbruk har også et betydelig potensial som bør utnyttes bedre. Det samme har reiselivsnæringa.

Mens jordbruk og fiske har hatt en nedgang, har oppdrettsnæringen økt betydelig de siste årene, og Steigen er i dag en stor oppdrettskommune, både med tradisjonelle oppdrettsanlegg, men også med klekkeri, smoltanlegg og stamfiskeanlegg. Det arbeides nå for å få etablert stort og moderne slakteri på Storskjæret. Lykkes vi med dette, vil Steigen kommune ha hele «produksjonslinjen» fra klekkeri til ferdig slaktet laks. Kommunen må fortsatt jobbe for å legge til rette for knoppskyting og videreutvikling av råvarene i større grad enn i dag. Kommunen må ha et nært samarbeide med den marine næringen for sammen se på utfordringer og muligheter for videre foredling og muligheter for økt produksjon.

Et overordna mål for Steigen er å ha et sterkt og variert næringsliv. Steigen kommune skal være en aktiv tilrettelegger for næringsutvikling og nyetableringer. Kommunen skal bidra til at det er enkelt å etablere nye bedrifter.

SAMFERDSEL

Gode samferdselstilbud er svært viktig både for kommunens innbyggere og for å legge til rette for et godt og konkurransedyktig næringsliv. Viktige utfordringer for Steigen kommune

Foto: Erast Furuhatt - www.nordnorge.com

innenfor samferdsels- og infrastruktur, er:

- Opprettholde dagens hurtigbåttilbud og med muligheter for godstransport
- God veistandard med asfalt på riks- og fylkesvei
- Utrede videre mulighet for Kystriksvei
- Legge til rette for gode havner og dypvannskaier
- Bedre mobildekning og bedre bredbåndskapasitet

Gode samferdselsløsninger og infrastruktur er med på å fremme et godt og konkurransedyktig næringsliv.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Steigen kommune har store utfordringer

knyttet til å skape nye arbeidsplasser, som igjen kan bidra til å redusere nedgangen i folketallet. Det er også en utfordring å skape en mer variert næringsstruktur. Steigen er en overføringsavhengig kommune og nedgang i folketallet gir igjen fratrekk i de statlige overføringer. Det har vist seg vanskelig å redusere kommunens tjenestetilbud tilpasset et stadig lavere folketall og inntektsgrunnlag.

Kommunen ønsker å legge til rette for stedsuavhengige arbeidsplasser i samarbeid med næringslivet. Dette er igjen betinget av gode samferdselsmuligheter. Hurtigbåttilbudet er svært viktig for kommunen og også det

å kunne legge til rette for dagpendling vil ha stor betydning.

Innenfor utdanning vil det være viktig å opprettholde videregående skoletilbud på minimum dagens nivå og å sikre høy kvalitet gjennom hele utdanningsløpet fra barnehage, grunnskole og videregående skole.

Det er viktig at barn og ungdom gjennom opplevelser og læring blir stolte over Steigens historie, natur og kulturliv, og gjennom entreprenørskap, global forståelse og kontakt med andre barn og ungdom, blir bevisst Steigens ressurser og muligheter.

Gildeskål kommune

Adm.senter: Inndyr
Befolkning: 2047
Areal: 665km²
Ordfører: Petter Jørgen Pedersen (AP)
Rådmann: Helge Akerhaugen

Våg Havn - Foto: Trygve Førde

KORT OM KOMMUNEN

«Å eg veit meg eit land»

Gildeskål kommune grenser til Bodø i nord og har 2047 innbyggere per januar 2016. Fra 2012 har kommunen snudd en langvarig nedgang i folketallet til en positiv utvikling. Kommunens administrasjonssenter er Inndyr.

I kommunen er det 5 skoler/barnehager fordelt på kretsene Arnøy, Sandhornøy, Nygård, Inndyr og Storvik. På Inndyr har Meløy videregående skole sin avdeling for havbruk og fiskeri, med elever fra hele Nordland. Det er 2 eldresenter, Nygård og Sandhornøy i tillegg til Gildeskål bo og servicesenter på Inndyr.

De største næringene er havbruk/fiskeri, kraftproduksjon, entreprenørvirksomhet, servicenæringer og offentlig sektor.

Gildeskålsamfunnets visjon er naturlig nok hentet fra den kjære sangen til Elias Blix. Gildeskålfolket vet at Blix hadde Gildeskål i sine tanker når han skrev Nordlands nasjonalsang "Barndomsminne fra Nordland".

Uansett hvor du er i kommunen befinner du deg i skjæringspunktet mellom høgreiste fjell og fjorder. Strender, daler, grotter, stupbratte heng, grønne daler og fruktbart land, og hundrevis av øyer og holmer. Hvordan kan man slutte å drømme om en slik storslått naturgitt gave!

Visjonen "Å eg veit meg eit land" uttrykker ikke minst framtidsperspektivet med uendelige nye muligheter.

Verdigrunnlaget for Gildeskål er kommunens kjerneverdier, og definerer filosofien for organisasjonens virksomhet både internt og i våre relasjoner til samfunnet. Verdiene er utarbeidet med utgangspunkt i kommunens visjon «...Å eg veit meg eit land»:

- Offensiv
  - Utvikle kommunens naturlige fortrinn, nyskaping, imøtekommenhet, handlekraft, modig og engasjert, ja-kommune

- Inkluderende
  - Bolyst, godt å bo, raushet og åpenhet, takhøyde, vi bryr oss om-kommune
- Stolt
  - Glad i bygda, fremsnakking, vifølelse, omdømme-bevissthet, folkehelse gjennom trivsel og glede, den positive kommune
- Troverdig
  - Hegne om innbyggenes behov og drømmer, profesjonell, etterrettelig, tydelig, effektiv, får det gjort-kommune

Kommunen har oppsummert disse verdiene i følgende slagord «Vi tørr å være nyskapende», som er det man ønsker å signalisere ut til samfunnet.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Gildeskål kommune skal fremstå som en attraktiv kommune å bo i og kjennetegnes ved nærhet til gode og tilrettelagte tjenester med høy kvalitet. Det legges grunnlag for boligetablering og innbyggenes deltakelse i utvikling av nærmiljø og kulturarenaer. Det skapes varierte arbeidsplasser og gode transportmuligheter som muliggjør arbeidspendling på tvers av kommunegrensene.

Gildeskåls storslåtte natur gir gode muligheter for fysisk aktivitet og rekreasjon og er et viktig bidrag til god folkehelse.

Kommunens fremtidige omsorgstjenester organiseres på tre nivå; hjemmetjenester, tilrettelagte boliger og institusjonsomsorg. Utgangspunktet er at de eldre skal få anledning til å bo i eget hjem så lenge de ønsker og det er faglig forsvarlig. De ulike nivå på tjenestetilbudet skal være kjent for brukere og pårørende, slik at de opplever forutsigbare og trygge rammer. Utvikling av velferdsteknologi, sentralisering av tilbud og bruk av frivillige i omsorgstjenesten er strategien for å imøtekomme økt press på omsorgstjenestene.

Det er fem skoler og barnehager i kommunen, en i hver bygd. Barna har nærhet til skolen og de vokser opp i trygge omgivelser. Skolen har høye ambisjoner og vil være blant de tre beste i Salten.

Gildeskål kommune videreutvikler frivillighetsarbeidet og legger til rette for møteplasser med fokus på kulturelle aktiviteter for alle aldersgrupper. Kommunen skal styrke sitt gode omdømme gjennom Elias Blix og kirkestedet og fortsatt sikre gode kulturopplevelser.

Et godt utbygd nettverk av gang og sykkelstier som er universelt utformet, bidrar til sikkerhet og økt fysisk aktivitet. Vi bruker det rike kulturlandskapet i kommunen, og stimulerer også til god folkehelse gjennom aktiv bruk av vår storslåtte natur.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Gildeskål kommune støtter aktivt den virksomhet som er igangsatt med tanke på å utvikle nye næringer basert på «den blå åkeren». Vi arbeider for å tilrettelegge muligheter for en slik virksomhet både på sjø og land.

Tilgang til lokalt produsert elektrisk kraft vil gi grunnlag for utvikling av ny industri og flere arbeidsplasser.

Gildeskål er i dag en stor eksportør av høykvalitet råvarer fra fiske og havbruk. Vi legger til rette for knoppskyting og nyetablering av virksomheter som tar hånd om råvarene i større grad enn i dag og bearbeider disse til produkter «klar for tallerken». Vi frakter i dag ut mer enn 20.000 tonn råvarer, dette vil vi søke å videreforedle i størst mulig grad. Vår kystsonesplan viser også at vi har areal til å utvikle, og utvide den marine produksjonen i årene fremover.

Kommunen har bidratt sterkt til å få etablert nytt fiskemottak og flere fiskebåter lokalisert i kommunen slik at det bygges opp arbeidsplasser i de kystnære fiskeriene. Det satses også på lokal foredling av fiskeprodukter for

Dit skal vil! - Foto: Arne Sklett Larsen - www.nordberge.com

et stadig økende marked nasjonalt og internasjonalt.

Kommunen deltar aktivt i årene fremover med å skape et kompetanse- og teknologimiljø knyttet til Havbruksparken i Sundsfjord. Vi skal forsterke samarbeidet vårt med Universitetet i Nordland og på den måten også kunne utvikle nye arbeidsplasser innen forskning og utvikling av nye bedrifter innen bioteknologi. Vi legger til rette for å kunne utvikle et videre samarbeide med den marine næringen og sammen se på de utfordringer og muligheter denne næringen har for å utvide sin produksjon.

Kommunen er en tydelig medspiller i den utviklingen som er i gang innen reiselivsnæringen. Dette gjennom å bidra til at de opplevelser vi kan tilby blir mer synlig og lettere tilgjengelig. Videre bygge et sterkt samarbeide lokalt innen reiselivsnæringen, men også i Bodø-regionen, der vi er avhengig av hverandre i fremtiden om vi skal lykkes med å vise oss fram som en sterk opplevelsesregion. Det vil i utviklingen av en fremtidsrettet reiselivsutvikling være svært viktig å skape opplevelsesbaserte arbeidsplasser i kommunen.

Det arbeides aktivt for å skape arbeidsplasser lokalt og regionalt, for å støtte utvikling av nye produkter og bearbeiding av lokale råvarer.

Kommunen har en aktiv og ledende rolle i å videreføre arbeidet for å skape muligheter for etablering av arbeidsplasser innen petroleumsnæringen. Dette gjennom å delta i prosesser som er igangsatt i

regionen samt tilrettelegge for områder tilpasset denne næringen.

Gildeskål har et svært stort antall fritidsbeboere, og er Saltens største hyttekommune. Denne ressursen vil i fremtiden bli stadig mer viktig i forhold til å utvikle tjeneste- og servicearbeidsplasser. Kommunen skal bidra med å tilrettelegge for etablering av nye slike arbeidsplasser og støtte eksisterende.

SAMFERDSEL

Gildeskål kommune skal ha en fremtidsrettet infrastruktur som utvikles i takt med samfunnsutviklingen. Tilrettelegging av kommunikasjon innad i kommunen og mot bystrøk står sentralt, og skal være et fortrinn som bidrar til økt bosetting i Gildeskål. Pendlerbåten fra Sandhornøy til Bodø tar f.eks. bare 35 minutter. Fra Nygårdsjøen er det med bil en halv time til stasjonen på Tverlandet, knapt tre kvarter til universitetet og en time til Fauske. FV 17 går igjennom kommunen med bussforbindelser til Bodø.

Kommunen vil i løpet av 2016 ha en velfungerende digital infrastruktur og 4G mobildekning som gjør det mulig å opprette og beholde kompetansearbeidsplasser.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Bodø er byen i Gildeskål kommune. Alt som skjer i Bodø er viktig for Gildeskålsamfunnet på samme vis som en positiv utvikling i Gildeskål vil være bra for regionen som Bodø er en del av.

Derfor er samferdsel og kommunikasjonene mot Bodø svært viktig. Det å ha høy frekvens på offentlig kommunikasjon langs sjø og vei er viktig. Dette har betydning for arbeidsreiser og å kunne bruke kulturtilbudene, samt for raskt å kunne nå andre destinasjoner i inn- og utland.

Gildeskål kommune har svært attraktive bo- og oppvekstvilkår og et stort antall tomter tilgjengelig for dem som vil bosette seg i kommunen. Gildeskål har ambisjoner om å videreutvikle dette for mer tilflytting, økt innbyggertall og levende lokalsamfunn.

Offentlige arbeidsplasser er viktig også for Gildeskål-samfunnet, og ansatte i kommunal, fylkeskommunal og statlige virksomheter er verdifulle bidragsytere i sine lokalsamfunn.

Gildeskål er allerede blant landsdelens viktigste kommuner innenfor havbruk, med hele næringskjeden fra smoltproduksjon til slakteri, videregående opplæring og FoU. Videre utvikling innenfor havbruk i samspill med bl.a. Nord universitet vil skape grunnlag for bedriftsutvikling og nye arbeidsplasser på en lang rekke områder.

Saltdal kommune

Adm.senter: Rognan
Befolkning: 4700
Areal: 2216 km²
Ordfører: Rune Berg (SP)
Rådmann: Elisabeth Marie Larsen

KORT OM KOMMUNEN

Imøtekommende – Løsningsfokusert – Ansvarlig

Saltdal kommune er en stor kommune i utstrekning (2216 km²) med i overkant av 4.700 innbyggere i 2015. Kommunen er tredje største kommunen i Salten.

Arealene i kommunen inneholder til dels store ressurser i form av dyrket mark, botaniske forhold og forekomster av malm. De topografiske forholdene i kommunen er spesielle med karakteristiske fjell og åser. Landskapet er særegent og variert. Kommunen har et klima med innlandskaraktar, men med tilknytning til fjord. Sjøarealet er egnet for ulike former av sjøbasert næring og fritidsutfoldelse. Kommunen har betydelige urørte landareal som egner seg til natur og friluftsliv.

Kommunen har store landområder som er vernet eller båndlagt – 64 %. Saltdal kommune grenser til følgende nabokommuner: Fauske, Bodø, Beiarn og Rana sør for Saltfjellet. I øst grenser kommunen opp mot Sverige og Arjeplog kommune. Saltdal har gode kommunikasjonsforbindelser med buss og tog. Bodø ligger 9 mil fra Rognan – en reisetid på 1 time med tog og ca. 75 minutter med biltransport.

Visjon fra kommuneplanens samfunnsdel 2003: «Saltdal kommune skal være en fremsynt kommune for bedriftsetablering, bosetting og oppvekst. Saltdal kommune skal snu flyttestrømmen og vise at Saltdal kan henge med i lokale, regionale, nasjonale og globale sammenhenger»

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Saltdal kommune har tre skoler. Rognan sentrum har en barneskole og en ungdomsskole. Røklund har barn – og ungdomsskole. Kommunen har totalt seks barnehager, fire kommunale og to private barnehager.

Kommunen har godt helse og omsorgstilbud, og blir ofte omtalt som omsorgskommunen. Våren 2014 vedtok kommunestyret en ny Boligpolitisk plan

som har et sterkt fokus på etablering av boliger til eldre, flyktninger med mere.

Kommunen er ikke entydig forskjellig fra landet som helhet når det gjelder andelen barn (0-17 år) som bor i husholdninger med lav inntekt. Lav inntekt defineres her som under 60 % av nasjonal medianinntekt.

Kommunen er i avslutningen på et større prosjekt med utbygging av vann og avløpssystem i store deler av kommunen. Prosjektet regnes som avsluttet innen utgangen av 2017.

Kommunen har i dag over 30 interkommunale samarbeidsordninger som stor fungerer veldig bra som innbefatter samarbeid med flere nabokommuner.

Saltdal videregående skole har et mangfold av studieretninger og potensiale til utvikling. Til søkningen til skole synes å være tilfredsstillende.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Næringslivet i Saltdal kommune er preget av at kommunen er en betydelig industrikommune i Nordland, med bedrifter som Nexans og Saltdalshytta i spissen. Antall sysselsatte i de tradisjonelle primærnæringene reduseres, mens det er en økning i sysselsatte innen oppdrettsnæringen. Næringsgruppene Industri, Bygg – og anlegg, transport og kommunikasjon og finans opplever reduksjon i antall sysselsatte. Offentlig forvaltning og annen tjenesteyting som er den største næringsgruppen på 1023 i 2014 kan anses å være stabil. I den offentlige forvaltningen utgjør Helse – og omsorgstjenestene en stor og viktig del av sysselsettingen i kommunen. I sluttsum er det en nedgang på 94 sysselsatte fra 2008 – 2014.

SAMFERDSEL

Kommunen har et godt utbygd samferdselsnett med E6, jernbane og kai som brukes i næringsammenheng. Bredbånddekningen i kommunen ligger opp mot 90 % og man forventer bredbånd

til hele kommunen i løpet av 2016/2017. Siste utbyggingsprosjekt var bredbånd til ny tollstasjon ved riksgrensen.

Nasjonal Transportplan for perioden 2014 – 2023 har lagt inn utbygging av tunnel gjennom Tjornfjellet (RV 77) med planlagt ferdigstillelse av prosjekt i 2018. I forbindelse med Tjornfjellutbyggingen er det ut fra NTP satt utbedring av strekningen Sørrelv – Borkamo (E6). Utbedring gjøres med bruk av uttaksmasse fra tunnelutbyggingen. For perioden 2022 – 2029 vil E 6 Setså jernbaneundergang og eventuell ny trase til Fauske være fokusområde for Saltdal i NTP.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Det er viktig for Saltdalssamfunnet at det i fremtiden vil være et robust og bærekraftig samfunn med et rikt og variert næringsliv. Kommunen er en mellomstor kommune og tredje største kommunen i Salten. Det er derfor viktig for befolkningen og næringslivet at det vil være vekst og innovasjon også i fremtiden.

Kommunen har i dag et rikt og godt tjenestetilbud innenfor helse, skole og kultur. Kommunen har Blåfrostfestivalen, trebåt dagene, miniputteturnering, Polarlekene og Rognan dagene med mere. Dette er arrangement som samler folk fra hele distriktet sågar fra hele landet.

Saltdal videregående skole er viktig utdanningsinstitusjon i indre Salten og vil ha en viktig rolle for utdanning av ungdom både i egen region og andre. Skolen har fra høsten 2016 fått en ny nasjonal linje (blomsterdekoratør) som den andre skolen i landet med dette tilbudet.

Folkhelse skal være integrert i alle kommunale planer. Kommunen er opptatt av tilrettelegging for fysisk aktivitet i barnehage og skole, og for øvrig for befolkningen som helhet.

Foto: Salten Friluftsråd - www.nordnorge.com

Foto: Salten Friluftsråd - www.nordnorge.com

Foto: Baard Loeken - www.nordnorge.com

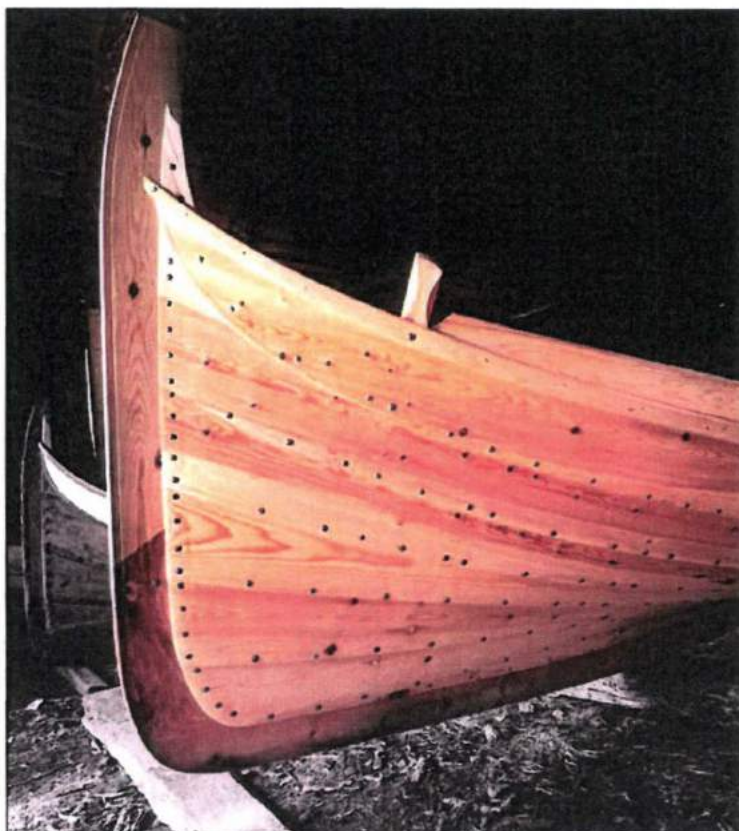

Foto: Rune Nilsen - www.nordnorge.com

Røst kommune

Adm.senter: Inndyr
Befolkning: ca. 600
Areal: ca. 10 km²
Ordfører: Tor Arne Andreassen
Rådmann: Randi Greger

KORT OM KOMMUNEN

Røst utgjør den ytterste, sørligste og minste kommunen i Lofoten med ca. 600 innbyggere. Røst ligger ca. 100 km vest for Bodø og 115 km nord for Polarsirkelen. Nærmeste nabo er Værøy kommune som ligger ca. 25 km mot nordøst.

Røst består av 365 gressgrodde øyer. Røstlandet er den største øya og det høyeste punkt er bare 11 m over havnivå. Sørvest for Røstlandet reiser øyene/fjellene Vedøya, Storfjellet, Ellefsnyken, Trenyken og Hernyken seg fra havet. Storfjellet er høyest, 259 moh. Aller ytterst ligger øya Skomvær med Skomvær fyrstasjon.

Røst har en flott skjærgård med store muligheter for friluftsliv og båtliv.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

På Røst har vi en skole med 1 – 10 klassetrinn og en barnehage med 2 avdelinger. Vi har et sykehjem med heldøgns omsorg, et legekontor og 50 % stilling som psykiatri og 50 % stilling som helsesøster.

Røst har en liten administrasjon med enhetsledere på Teknisk, Helse- og omsorg, Oppvekst, Servicekontor i tillegg til rådmannens stab.

Røst har eget vannverk og miljøstasjon hvor alt av søppel fraktes til Bodø (svært dyr ordning). Teknisk sjef er også brannsjef med 16 frivillige brannmannskaper.

Røst kommune har et utstrakt interkommunalt samarbeid og dette forventes utvidet med tilføring av ytterligere nye oppgaver til kommunen.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Hovednæringa på Røst er fiskeri. Røst har 7 store fiskemottak, 1 av fiskemottakene produserer bare saltfisk. Røst har også et stort trandamperi som leverer tran til Møllers og annen hver flaske tran som selges i butikkene kommer fra trandamperiet på Røst.

Røst har ikke oppdrettsanlegg for fisk.

Hovedtyngden av skreien som blir landet på Røst i løpet av vinterfiske, går til hending som blir til tørrfisk. Røst er den plassen i landet som har de beste klimatiske forholdene for tørking av fisk og eksporterer store mengder prima tørrfisk, mesteparten går til Italia. Røst alene dekker mellom 35 – 40 % av det italienske tørrfiskmarkedet.

På Røst er det 4 sauebønder med ca. 500 lamsau og bestanden er økende. Lammene som produseres på Røst har en meget spesielt god kvalitet og sendes til Leknes der de merkes som «Lofotlam».

Det er flere små reiselivsbedrifter på Røst. Noen driver med fisketurisme mens andre har overnatting og spisesteder som sin spesialitet. Det er 5 spisesteder og 5 skjenkesteder på Røst. De fleste har åpent hele året.

Kommunen gir lån og tilskudd til nyetablering fra et lite næringsfond. Kommunen har ikke egen næringssjef / fiskeriretleder og gir dermed ikke god nok faglig bistand til næringslivet. Dette er en stor utfordring for Røst kommune.

SAMFERDSEL

Røst ligger langt ute i havet, og her er næringsliv og befolkningen 100 % avhengig av god og stabil kommunikasjon, både til vanns og i luften.

Vi har to daglige fergeruter mellom Røst og Bodø (via Værøy) på vinter og høst, og to daglige forbindelser mellom Røst og Bodø (via Værøy og Moskenes) på sommeren. Lørdag og søndag er det én avgang.

Tidligere har det vært store utfordringer med godstaranporten til og fra Røst. Etter at de nye gassfergene er kommet er dette problemet løst. Det er nå stor kapasitet for gods til og fra Røst.

Vi har to avganger daglig med Widerøe Røst / Bodø (via Leknes) daglig. Lørdag og søndag er det én avgang.

Dette mener vi er god kommunikasjon, men også helt nødvendig for at dette

øysamfunnet skal kunne eksistere også i fremtiden.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Etter en stor nedgang i folketallet de siste årene er det viktig at vi legger til rette for at flere skal kunne bosette seg i kommunen. Barnetallet er synkende noe som er en utfordring for både skole og barnehage.

Verdiskaping og næringsutvikling må styrkes for å opprettholde bosetting og tjenestetilbud. Dette innebærer god tilrettelegging for gode og attraktive helårige arbeidsplasser. Vi skal legge til rette for fortsatt vekst i landbruk og støtte opp om sauedriften på Røst.

Gode havneforhold for fiskeflåten er viktig, derfor legger vi til rette for utbedring av havna ved at det blir gjort utdyping og bedre liggeforhold for den største fiskeflåten. Havna blir også skjermet mot ekstremvær ved at det bygges to moloer mot vest.

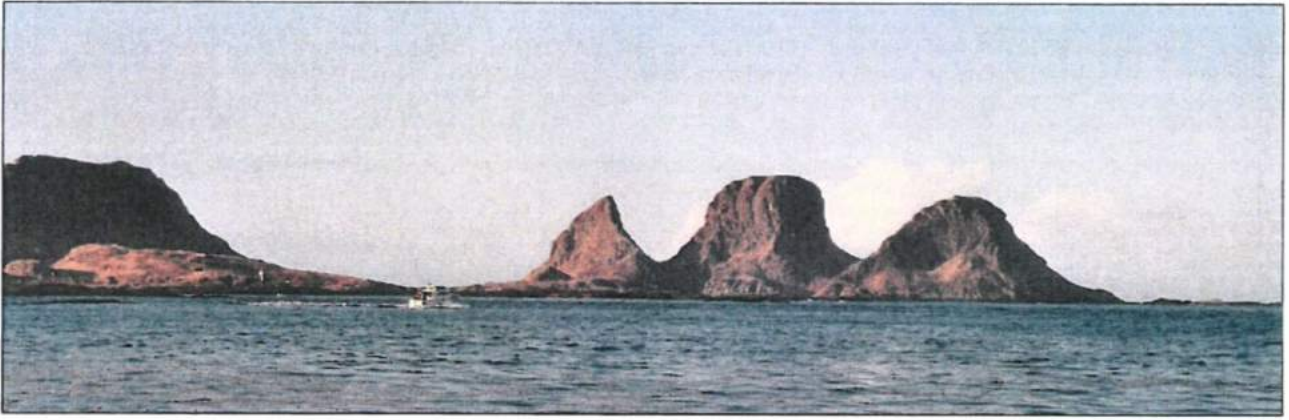
Kommunen legger også til rette for nye næringsarealer slik at eksisterende og nye næringer kan etablere seg på Røst.

Folkehelse og god livskvalitet skal være tema i alle planverk som regulerer kommunen. Kommunen er opptatt av å legge til rette for fysisk aktivitet for hele befolkningen.

Kommunen har i dag en stor aktivitetshall som i dag brukes til alle typer idretts- og kulturaktiviteter. Vi har basseng som benyttes hver dag i skoletiden og som er åpen for hele befolkningen på torsdagene. Det arbeides nå for å få bygd en kunstgressbane for øyas fotballinteresserte. På idrett- og fritidsområdet er det stor aktivitet med landhockey, både for voksne og barn, badminton og stort treningssenter.

Røst har alltid vært omtalt som «kulturøya». Vi har et aktivt kulturliv med sangkor, danseband, flere trubadurer, årlige festivaler og ikke minst – en egen opera. Dette mangfoldet skal vi ta vare på.

Bodø kommune

Adm. Senter: Bodø
Befolkning: ca. 50 000
Areal: ca. 1400 km²
Ordfører: Ida Pinnerød
Rådmann: Rolf Kåre Jensen

KORT OM KOMMUNEN

Attraktiv hovedstad i Nord.

Bodø kommune har i overkant av 50 000 innbyggere. Kommunen har en moderne by i vekst, men også livskraftige innlandsbygger og øysamfunn.

På 67 grader nord – midt i det magiske nord – ligger Bodø. Velutbygd og moderne infrastruktur, temperert klima, et universitet med høy kvalitet på undervisning og forskning, et godt kulturtilbud og spektakulær natur gjør Bodø til en attraktiv hovedstad i Nord.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Ettersom den yrkesaktive andelen av befolkningen går ned blir det viktig at disse er i jobb lengst mulig. Vi løser ikke dagens helseutfordringer kun med økt kapasitet og kvalitet i behandlingstilbud. Når ca. 70 % av årsakene til for tidlig død skyldes ikke-smittsomme kroniske sykdommer (hjerte/ kar, kreft, diabetes, kroniske luftveissykdommer m.m.) må det helsefremmende og sykdomsforebyggende arbeidet i Bodø intensiveres.

Økt risiko for sykdom eller funksjonssvikt kan starte tidlig i livsløpet. Grunnlaget for helsevaner legges i barndommen. Barnehage og skole har ansvar for å fremme en helhetlig læring som omfatter både fysisk, psykisk og sosial helse. Sentrale tema bør være mat, fysisk aktivitet, psykososialt miljø og fysisk miljø. Med Bodøs naturkvaliteter, inkludert STImul – prosjektet, er det viktig å vektlegge betydningen av disse for fysisk og psykisk helse, trivsel og tilhørighet. Det er også her det legges til rette for sosiale relasjoner, medvirkning, inkludering, likeverd og å bli stolt av egen kommune.

I Bodø var det ca. 2600 uføre i 2012, av disse 90 personer under 30 år. Samtidig har hvert 9. barn en psykisk diagnose. Barn og unge med særlige behov stiller ekstra store krav til kommunal tilrettelegging, da de ofte har behov for sammensatte og koordinerte tjenester. For brukerne må det kommunale tjenestetilbudet oppleves som helhetlig

og hensyn til barn og unges levekår på tvers av avdelinger og alle virksomheter må ivaretas. Den kommunale organisasjonen bør derfor intensivere arbeidet med å tilby helhetlige tjenester.

Ettersom andelen eldre øker er utviklingen av morgendagens omsorgstjenester viktig. Det å være ressurs i eget liv, å få leve livet i eget hjem på tross av helse eller funksjonssvikt, er forankret i befolkningen i Bodø gjennom mange år. Hverdagsrehabilitering og velferdsteknologi er neste skritt i denne strategien – fra hjemmehjelp til «hjemmetrener» og bruk av digitale hjelpemidler. Utviklingen av morgendagens omsorgstjenester bør gjøres i samarbeid med kompetansemiljøene på Nord Universitet.

Bruk av frivillighet er et viktig utviklingsområde. Frivillighet er på dagsorden både hos nasjonale og lokale aktører. Nasjonal frivillighetsstrategi i omsorgssektoren er i ferd med å bli lansert, og kommunen må ta oppgaven med å bli en del av denne strategien.

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Bodø har alltid vært en handelsby, og var også den viktigste årsak til at byen ble etablert i 1816. Handelsbyen Bodø har fått et oppsving gjennom etablering av kjøpesentra og større handelshus og utviklingen av sentrum.

Regionen vår er rik på ressurser, og har i tillegg til samisk og norsk befolkning et stadig større innslag av mennesker med annen kulturell bakgrunn. Næringslivet baserer seg både på nedarvet kunnskap, og kunnskap hentet fra forsknings- og utdanningsinstitusjonene i regionen. Nord Universitetet må ha en sentral rolle i å videreutvikle de ulike kompetansearbeidsplassene og bidra til nye, i randsonen av Universitetet.

For å være konkurransedyktig i et stadig mer globalt marked må vi ha evne til å omstilling. Både næringsliv og offentlig sektor i Bodø må være produktiv og omstillingsdyktig, og med stor grad

av innovasjons – og nyskapingsevne. For å realisere kunnskapsamfunnet må vi få tak i kompetent arbeidskraft og legge til rette for at de kan arbeide med å skape de nye ideene ut fra våre konkurransefortrinn og vår historie.

Nordområdesatsingen gir nye muligheter. Dette gjelder for eksempel innenfor luftfart, logistikk, petroleumsnæringen, marine næring, kompetansenæring, mineralnæring m.m.

Bodøs IT-næring dekker et vidt spekter av ulike typer selskap som representerer en bred IT- kompetanse. Flere utvikler og selger egne produkter, og noen av selskapene er landsdekkende og har store markedsandeler for sine tjenester. Miljøet innenfor forretningsstøtte er voksende, særlig gjelder dette innenfor helse og statlig sektor.

Bioøkonomi som begrep er i ferd med å feste seg. EUs definisjon er bærekraftig produksjon og omdannelse av biomasse til mat, helse- og fiberprodukter, industrielle produkter og energi. Konseptet knyttes til håndtering av de globale utfordringene som økt matproduksjon, klimaendringer, framtidig befolkningsvekst og behov for energi. I dette perspektivet har Nordområdene, Nordland og Bodø en viktig rolle å spille.

Sjømatnærings betydning vil øke ytterligere de neste årene. Forskerne forutsetter kraftig vekst og prognoser viser at det er mulig med en omsetning på 550 milliarder kroner i 2050. Dette tilsvarer en seksdobling fra dagens nivå.

Det er grunn til å ha visjoner for biomarin produksjon og industri i Nordland. Veksten vil hovedsakelig skje innen dyrking av organismer som lever i vann. Nord Universitetet disponerer topp moderne laboratorier både på campus og ved Mørkvedbukta forskningsstasjon. Fagområdet har utviklet seg i nært samspill med havbruksnæringen og samhandlingen mellom forskning og relevant industri gjenspeiles i utdanningsprogrammene. Samarbeidet mellom forskningsinstitusjoner og

Foto: Rune Nilsen - www.nordnorge.com

næringene er svært viktig med tanke på marin verdiskaping i Nordland og Bodø.

Bærekraftig verdiskaping i mat og naturbaserte næringer er viktig i bioøkonomien. Landbruket i Bodø, som også bidrar til å opprettholde livskraftige bygder og bygdesamfunn, har en viktig rolle. Landbruket sikre matforsyningen og kortreist. Sterkt økende skogressurser er grunnlag for en mangedobling av hogstkvantumet innen 20 år.

Bodø er et urbant sentrum i naturskjønne omgivelser og framstår dermed som et attraktivt reisemål og møtested. Dette kan utvikles videre ved å samle de ulike aktører i offentlig og privat sektor innenfor kommune, region, fylke og landsdel til en satsing mot felles mål innenfor reiselivsnæringen. Kjerringøy gamle handelssted med et autentisk kystkulturmiljø og Saltstraumen som har verdens sterkeste tidevannsstrøm er gode eksempler på destinasjoner i Bodø som kan utvikles gjøres mere kjent og utvikles videre.

Mangfoldet av næringer er en av Bodøs styrker. Samtidig har Bodø en høy andel offentlige arbeidsplasser, kompetansearbeidsplasser som gir ringvirkninger og stabilitet i nedgangstider. En stor offentlig sektor kan gi mindre utviklingsdynamikk og vekstmuligheter i oppgangstider. Fortsatt næringstilrettelegging og arbeid med nyskaping vil derfor være viktig framover.

Næringsutviklingsarbeidet til kommunen er organisert i en egen avdeling. Her ledes arbeidet med kommunens tilrettelegging for næringsutvikling, overordnet samfunnsplanlegging

og større byutviklingsprosjekter som «Ny by- Ny flyplass», «Norges sikkerhets- og beredskaps hovedstad», «Sentrumsprosjektet», «Bodø i Vinden» og «Økt nærings samarbeid i Salten».

SAMFERDSEL

Passasjertallene til Bodø lufthavn viser at Bodø er svært viktig som nav for Nordland. Bodø er på andreplass etter Gardermoen når det gjelder transferpassasjerer. Et godt utviklet kollektivnett fra Bodø til omlandet på vei, bane, hurtigbåt og fly er viktig for videre utvikling av både Bodø og omlandet. Gode innpendlingsmuligheter langs vei, bane og med hurtigbåt er vitalt for at folk kan bo i øysamfunnene og bygdene rundt byen. De senere år har også Bodøs distrikter hatt befolkningsvekst noe som tyder på en sunn utvikling mellom by og land.

Bodø skal fortsatt være et intermodalt (transport av gods i en sammenhengende kjede) knutepunkt hvor gods fra/til Nord-Norge går med jernbane og båt. Et effektivt transportsystem er viktig forutsetning både for eksisterende næringer og for at nye næringer skal vokse fram.

Utviklingen innenfor havbruk vil kreve nye arealer som tas i bruk for kultivering av nye arter samt tare og mikroalger. Dette vil også sette økte krav til nye og effektive transportløsninger, hvor kombinasjonen av sjø- og jernbanetransport i Bodø er svært aktuell.

Bypakke Bodø skal videreutvikle Bodø som en attraktiv by å bo og drive virksomhet i ved å fremme en effektiv, miljøvennlig og trygg transport. Bypakke

Bodø har en tidshorison fram til 2020 og vil blant annet inneholde ny riksvei 80, bedre kollektivtilbud og nye gang- og sykkelveier.

VIKTIGE PUNKTER FOR «MIN» KOMMUNE

Regionene i Nordland er avhengig av at Bodø lykkes og styrker sin posisjon i Nord-Norge, samtidig bør man se ut over Nordland og Nord-Norge for å posisjonere seg i forbindelse med nordområdesatsingen inkludert Barentsregionen og Arktis.

Velutbygd og moderne infrastruktur, temperert klima, et universitet med høy kvalitet på undervisning og forskning, et godt kulturtilbud og spektakulær natur gjør Bodø godt egnet til å bli en «Attraktiv hovedstad i nord».

Skal Bodø bli en attraktiv hovedstad i nord må by og land fungere sammen og for alle aldersgrupper enten man ønsker å benytte tilbud i bydelene eller i sentrum. Dette krever mye av kommunen, næringslivet og samarbeidet med andre berørte myndigheter. Og som for andre byer er det avgjørende at Bodø, ut fra egne muligheter, styrker sin attraksjonskraft og identitet framover.

Hvordan Bodø som by og omlandet kan utfylle hverandre er et viktig satsningsområde for Bodø kommune og grunnen til at vi ønsket å delta i regjeringens byregionprogram der vi nå sammen med de åtte andre Saltenkommunene har dannet prosjektet «Økt nærings samarbeid i Salten» som skal utarbeide fellesstrategier innenfor havbruk, mineral og reiseliv.

“Ytre Salten” kommune

Adm. Senter:
Befolkning: 60.000+
Areal:
Ordfører:
Rådmann:

Foto: Vebjørn Karlsen - www.nordnorge.com

KORT OM KOMMUNEN

«Ytre Salten» har i overkant av 60 000 innbyggere. Den nye kommunen har et bærekraftig landbruk, havbruk, rike fiskerier, ren kraft, stolte industritradisjoner, reiseliv, handel, sikkerhet og forskning.

Tradisjonsrik mat, som tørrfisk fra Røst og kjøttprodukter fra Breivik i gamle Skjerstad, i møte med Whisky fra Myken eller lokalbrygget øl fra Gildeskål og Bodø kan danne grunnlag for en ny identitet. I tillegg har vi oppdrettslaks fra Steigen, Gildeskål og Rødøy og villaks i Saltdalselva. Virksomheter og produkter knyttet til den «blå åkeren» kan utvikles i et samarbeid mellom Nord universitet og en sterk næring.

LEVEKÅR- OG TJENESTETILBUD

Lokalsamfunnene i den nye kommunen skal være livløpsammfunn.

Det betyr at lokalsamfunnene der innbyggerne ønsker å bo og leve opprettholdes. Der har familiene barnehagetilbud, der går ungene på skole og der får de eldre god omsorg. Lokale foreninger, idrettslag og kulturtilbud er viktige for å opprettholde identiteten menneskene har til stedet og som arenaer hvor lokaldemokratiet skal bygges og utvikles.

Å bygge en ny kommune gir mange muligheter men byr også på mange utfordringer. Skal denne prosessen bli vellykket, er det viktig å identifisere utfordringene og prøve å skissere gode løsninger for disse. I dette ligger det å se hvilke muligheter en ny kommune kan gi innbyggerne. Hva har de ulike kommunene av felles identitet? Felles næringsliv? Felles utfordringer?

NÆRINGS- OG UTVIKLING

Regionen vår er rik på ressurser, og har i tillegg til samisk og norsk befolkning et stadig større innslag av mennesker med annen kulturell bakgrunn. Næringslivet baserer seg både på nedarvet kunnskap, og kunnskap hentet fra forsknings- og utdanningsinstitusjonene

i regionen. Nord Universitet må ha en sentral rolle i å videreutvikle kompetansearbeidsplassene, og bidra til nye i randsonen av Universitetet.

For å være konkurransedyktig i et stadig mer globalt marked må vi ha evne til å omstille oss. Det vil være avgjørende at næringslivet og offentlig sektor er produktiv og omstillingsdyktig, og har innovasjons- og nyskapingsevne. Vi må erkjenne at vi er i konkurranse med resten av verden. For å realisere kunnskapssamfunnet må vi få tak i kompetent arbeidskraft og legge til rette for at de kan arbeide med å skape de nye ideene ut fra våre konkurransefortrinn og vår historie.

«Ytre Salten» vil være et bærekraftig vekstsentra i Nord. De ulike kommunene har egne næringsmessige fortrinn som i sum gir store muligheter. I nasjonal sammenheng vil «Ytre Salten» være en av de største kommunene på landbruk, fiskeri og havbruk. Dette gir grunnlag for å bygge sterke fagmiljøer innenfor disse næringene og utvikle næringene videre.

Fire reinbeitedistrikter berører «Ytre Salten». Dette er Hestmannen/ Strandtindene, Saltfjellet, Doukta og Stajggo/Håbmer.

I Saltdal finnes sterke tradisjoner og miljøer innen industri. Bodø er handelssentrum, administrativt sentrum og Universitetsby. Røst er en fiskerikommune, Gildeskål er sterke på havbruk og energi. Rødøy er sterke på havbruk. Steigen er sterke på havbruk og landbruk. Felles for alle er et reiseliv med stort potensial som bygger på fantastiske opplevelser, lokale mattilbud i verdensklasse, strand- og sjøliv, fjellområder og store nasjonalparker. Et sterkt samarbeid mellom byen, lokalsentrene og omlandene gir grunnlaget for vekst i alle samfunnene.

SAMFERDSEL

Kommunikasjon og infrastruktur er kritiske faktorer for næringsliv, trygghet og trivsel – dermed også for å bidra til

positiv befolkningsutvikling. Bredbånd, post, og mobilnett med god dekning kan verken tjenesteytere eller privatpersoner være uten. Effektive løsninger for samferdsel mellom byen og omlandet er avgjørende for en effektiv drift av kommunen, ønsket næringsutvikling og et fortsatt spredt bosetningsmønster. «Ytre Salten» vil være en sterk stemme inn mot regionale og nasjonale samferdselsmyndigheter.

VIKTIGE PUNKTER FOR DEN NYE KOMMUNE

Innenfor myndighetsutøvelse og administrasjon kan det med utgangspunkt i BDO-rapporten legges til grunn at:

«Ytre Salten» kan antas å få betydelig bedre kapasitet og kompetanse rettet mot myndighetsutøvelse innenfor de fleste fagområder sammenlignet med den nåværende kommunestrukturen.

Utfordringer knyttet til relasjoner mellom ansatte og innbyggere vil bli vesentlig redusert, da det vil bli bedre muligheter for den enkelte saksbehandler til å delegerer saker der det er habiliteringsproblematikk. Det er også rimelig å anta at utfordringer knyttet til rekruttering vil bli redusert.

Det vil oppstå stordriftsulempere knyttet til samordning av tjenester og geografiske avstander. «Ytre Salten» kommune gir imidlertid også relativt store muligheter for effektivisering og realisering av stordriftsfordeler innenfor administrasjonstjenester. Om Indre og Ytre Salten-alternativene heter det videre i BDO rapporten:

«Uavhengig av om man velger å sentralisere deler av administrasjonstjenestene vil man uansett kunne dra nytte av en bredere og større kompetanse innad i organisasjonen. Det er også rimelig å anta at alternativene Indre og Ytre Salten vil ha mindre problemer knyttet til rekruttering, sammenlignet med enkeltkommunenes nåværende situasjon. Det kan også forventes noe reduserte kostnader til IKT-systemer på sikt.»

Foto: Roger Johansen – www.nordnorge.com

Målene for reformen om bedre kapasitet og kompetanse og likeverdige tjenester vil oppnås i «Ytre Salten». En ny stor kommune vil også bidra til å styrke og samordne utviklingen lokalt og regionalt når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet- og beredskap, transport, næring, miljø og klima.

Å sikre lokaldemokratiet gode kår er et viktig. Gode modeller for kommunedelsutvalg eller lokalutvalg som sikrer deltagelse og rekruttering blir viktig. Innbyggerne skal kjenne at de har

innflytelse over sine liv og lokalsamfunn, samtidig som de føler seg hjemme og bygger opp en ny identitet til den nye kommunen.

Andelen eldre over 80 år vil dobles i den nye kommunen fram mot 2040. Dette gjør at vi må tørre å tenke nytt om omsorg. Mange tjenester kan løses ved bruk av velferdsteknologi, men det er viktig fortsatt å ha de varme hendene der folk bor. På sikt må flere årsverk dreies fra administrasjon til omsorg.

I «Ytre Salten» vil behovet for interkommunale løsninger bli redusert, samtidig vil den nye kommunen være så stor at den kan ta på seg nye oppgaver.

«Ytre Salten» vil være et vekstsenter i Nord. En sterk nordnorsk stemme som klarer å fremme både utfordringer og muligheter til sentrale myndigheter. Kommunen har både kraft og vilje til å sette fart på utviklingen i Nord.

Formalia

Navn på ny kommune

Besluttes på felles kommunestyremøte. «Ytre Salten» er brukt som arbeidstittel for å skille ny kommune fra dagens kommuner. Dette navnet ble valgt før Saltdal tiltrådte arbeidet.

Kommunevåpen

Besluttes på felles kommunestyremøte i 2017.

Kommunesenter

Bodø.

Tidspunkt for sammenlåing

Det er mulig å gjennomføre en kommunesammenslåing ved alle årsskifter i en valgperiode. Da kan kommunene enten velge å gjennomføres ekstraordinært kommunestyrevalg (forkorting av kommunestyreperiode for alle sittende representanter), eller at det nye kommunestyret velges av og blant de gamle kommunestyrerepresentantene (forkorting av kommunestyreperiode for enkelte representanter). Det er altså det sittende, direktevalgte kommunestyret

i de opprinnelige kommunene som velger sine representanter til det nye kommunestyret.

Kommunereformen legger opp til at sammenslåing skal skje 1.1.2020. Men det er mulig å få til sammenslåing 1.1.2019. Dette må avklares i dialog med departementet før vedtak av kongelig resolusjon om kommunesammenslåing.

Lokalisering av administrative funksjoner

Tre modeller for organisering av administrative funksjoner

Telemarksforskning har tidligere presentert tre modeller for hvordan administrative funksjoner kan organiseres. En samlokaliseringsmodell, en desentralisert modell og en funksjonsdelingsmodell. Her følger en kort beskrivelse av disse modellene.

Samlokaliseringsmodell

I denne modellen blir de fleste av kommunenes administrative oppgaver lokalisert til et sted. En slik modell vil i størst grad sikre økonomiske stordriftsfordeler og større fagmiljø. Samtidig vil det være modellen som gir minst fysisk tilgjengelighet til innbyggerne, med unntak av dem som bor der samlokaliseringen skjer. For samhandling mellom ulike sektorer vil dette og være en positiv modell. Vi forutsetter at ikke alle tjenester vil samlokaliseres i en slik modell, eksempelvis vil tjenester som skoler og barnehager fortsatt måtte ha en struktur som sikrer fysisk tilgjengelighet for innbyggerne. Når det gjelder spesialiserte tjenester som arealplanlegging, byggesaksbehandling, landbrukskontor og så videre, er det ikke lenger så viktig for innbyggerne

å ha fysisk tilgang til kontoret. Gode digitale løsninger, med eksempelvis godt tilgjengelige søknader, er vel så viktig.

Desentralisert modell

I en desentralisert modell ser vi for oss at tjenestetilbudet på mange måter blir videreført som i dag, med unntak av de mest sentrale lederstillingene. I en slik modell vil en fortsatt ha «kommunehus» med et bredt spekter av funksjoner i hver av de gamle kommunene. Dette alternativet vil i størst grad ivareta ønsket om fysisk tilgjengelighet for innbyggerne, men samtidig vil en i mindre grad oppnå større fagmiljø, økonomiske gevinster eller bedre samhandling i noen særlig grad ved en sammenslåing.

Funksjonsdelingsmodell

I en funksjonsdelingsmodell ser vi for oss at en samler oppgaver som naturlig hører sammen, eller kan dra nytte av hverandre, på et sted. Eksempelvis:

- Lønningskontor
- Post og arkiv
- Sentralbord
- Fakturamottak
- Regnskap
- Landbruksforvaltning
- Geodata
- Kommunal innfordring
- Innkjøp

Dette betyr at man samler enkelte oppgaver som naturlig hører sammen på en plass. En eventuell ny kommune vil lokalisere fellesadministrative funksjoner etter en funksjonsdelingsmodell, og vil ta stilling til lokalisering når det er avklart hvilke kommuner som vil inngå.

Flere av de frivillige sammenslåingene som har blitt gjennomført de seneste årene har hatt en form for funksjonsdelingsmodell. I sammenslåingen mellom Frei og Kristiansund ble det gamle rådhuset til Frei omgjort til et familie- og helsehus for barnevern, helsestasjon, skolehelsetjeneste og legesenter. I sammenslåingen mellom Skjerstad og Bodø, ble deler av landbrukskontoret i Bodø flyttet til Skjerstad.

Lokaldemokrati – modeller for politisk organisering

En viktig del av kommunereformen er å styrke demokratiet. Ytre Salten blir en stor kommune med mange øyer, fjorder og til dels kompliserte samferdselsløsninger. Velfungerende kommunedelsutvalg blir derfor en vesentlig del av demokratiet i en slik kommune både for å sikre lokaldemokratiet men også som en rekrutteringsarena for politikere. I det følgende er det beskrevet ulike former for lokaldemokratiske løsninger.

Kommunedelsutvalg

Kommunedelsutvalg er beskrevet i kommunelovens § 12, og kan forstås som en bestemt type lokalutvalg.

Lovbestemmelsen går i korthet ut på at kommunestyret kan opprette slike utvalg for deler av kommunen, og kan bestemme om medlemmene i kommunedelsutvalg skal utpekes av kommunestyret selv eller velges ved direkte valg. I tilfelle direkte valg, skal valglovens bestemmelser følges bare «i den grad det er hensiktsmessig», som det heter i loven.

Kommunestyret fastsetter selv kommunedelsutvalgenes arbeidsoppgaver, og de kan tildeles avgjørelsesmyndighet i saker som vedrører kommunedelen med mindre annet følger av lov. Den vide juridiske rammen betyr at det er stor variasjon i hvordan ulike kommuner praktiserer denne lovbestemmelsen, og en ordning med kommunedelsutvalg kan utformes på mange forskjellige måter.

I tråd med den vide juridiske rammen er det stor spennvidde når det gjelder arbeidsoppgavene til kommunedelsutvalg. Det vanligste fra kommunens side er å bruke kommunedelsutvalg som høringsorgan for saker som angår det aktuelle området. Men det finnes også kommunedelsutvalg som har delegert ansvar for kommunal tjenesteproduksjon. Bydelsutvalgene i Oslo har for eksempel ansvar for helse, sosial og barnehagesektoren. Lignende ordninger har også vært prøvd ut i flere store bykommuner, men det er først og fremst Oslo kommune som har praktisert denne modellen. Bydelsutvalgene i Oslo har en innbyggertall på mellom 29.000 og 52.000 innbyggere, og denne ordningen vil trolig bare passe i et mindre antall norske kommuner.

Selv om man i prinsippet kan tenke seg mange forskjellige funksjoner lagt til kommunedelsutvalg, så kan vi litt forenklet si at det primært er som høringsorgan og serviceorgan (først

og fremst Oslo) at kommunedelsutvalg har vært brukt i norsk sammenheng. At kommunen sender saker på høring til kommunedelsutvalget kan oppfattes som å invitere utvalget til å innta en avventende arbeidsmåte. Den vide bestemmelsen i kommuneloven åpner imidlertid også for å tenke seg andre og mer pro-aktive roller for kommunedelsutvalg.

Planleggingsorgan

Som planleggingsorgan kan et kommunedelsutvalg, på linje med andre aktører, aktivt bruke plan- og bygningslovens bestemmelser til å foreslå reguleringsplaner for sitt område. Gjennom sitt kjennskap til lokale forhold kan kommunedelsutvalg her spille en viktig rolle i å avklare arealkonflikter. Denne muligheten til å engasjere seg direkte i planlegging har i liten grad blitt benyttet så langt.

Forvaltningsorgan

Som forvaltningsorgan kan et kommunedelsutvalg få delegert myndighet på utvalgte områder til å fatte beslutninger som angår egen bydel / eget lokalsamfunn. Selv om eksempelvis Plan- og bygningsloven forutsetter at alle overordnede plansaker blir behandlet i kommunestyret, kan enkeltsaker som i dag typisk er delegert til planutvalg o.l., i prinsippet også delegeres til kommunedelsutvalg.

Utviklingsorgan

Man kan også forestille seg kommunedelsutvalg som utviklingsorgan. I slike tilfeller får kommunedelsutvalget delegert myndighet til å fordele budsjettmidler innen samfunns- og næringsutvikling, for eksempel gjennom å disponere næringsfond og gjennom å få tildelt midler til å gjennomføre konkrete prosjekter.

Av disse rollene er det først og fremst utviklingsorgan som er prøvd ut i Norge – og da i et beskjedent omfang. Dette skyldes trolig at dagens kommunedelsutvalg, med unntak av dem vi finner i de største byene, mangler tilstrekkelig politisk og administrativ kapasitet og kompetanse. Sett fra

kommunens ståsted kan det også skyldes en frykt for at helhetsperspektivet kan forsvinne gjennom å desentralisere myndighet og ressurser til kommunedelsutvalg. I forbindelse med kommunereformen og eventuelle framtidige kommunesammenslåinger kan man imidlertid tenke seg at tidligere kommuner kan «gjenoppstå» som kommunedeler med kommunedelsutvalg som har en viss formell forvaltnings- og utviklingsmyndighet. En slik modell er neppe aktuell alle steder, men kan være egnet der naturgitte forhold i form av avstand og topografi ligger til rette for det, for eksempel i tidligere selvstendige øykommuner.

Røstmodellen

Røstmodellen tar opp i seg funksjonene som både planlegging-, forvaltning- og utviklingsorgan. Det gjennomføres et eget arbeid i regi av NIVI Analyse angående Røstmodellen som kommunedelsutvalgmodell. Resultatene av dette arbeidet antas å ha stor informasjons- og overføringsverdi for kommunene i «Ytre Salten» samarbeidet.

Geografi, organisering og representasjon

Der utdaterte kommunegrenser er utgangspunktet for en sammenslåingsprosess kan det være en dårlig ide å sementere gamle kommunegrenser gjennom kommunedeler og kommunedelsutvalg. Men der topografi og avstand gjør det hensiktsmessig, kan det være en god ide å bygge videre på den gamle kommunestrukturen. Generelt kan det være et poeng å ta utgangspunkt i lokal stedsidentitet når kommunen skal inndeles i kommunedeler. På dette nivået har en muligheten til å lage en struktur som toner ned geografiske dragkamper og fordelingskonflikter, og som kan dra nytte av den energien som steds patriotisme kan utløse.

Lokale administrative ressurser

En kommune som vurderer å etablere kommunedelsutvalg bør ha realistiske forventninger knyttet til behovet for lokal administrasjon. Et fungerende kommunedelsutvalg trenger forutsigbare

Foto: Ernst Furuhall - www.nordhorge.com

administrative ressurser, også når utvalget primært fungerer som høringsorgan. Jo flere tunge oppgaver som legges til kommunedelsutvalget, desto mer behov vil det være for administrative og faglige ressurser til saksforberedelse og gjennomføring av vedtak. I noen kommuner vil kommunedelsutvalget kunne dra nytte av kommunens administrative ressurser, i andre kommuner kan det være mest naturlig å bygge opp egne administrasjoner ute i kommunedelene.

Mange kommunedelsutvalg, og særlig de som ivaretar ikke-lovpålagte oppgaver som for eksempel å være høringsorgan, opplever at de står utsatt til når kommunen skal spare penger. I verste fall kan store deler av energien i et kommunedelsutvalg gå med til å kjempe for å beholde en administrativ ressurs eller å kjempe for utvalgets framtid. Hvis dette gjentar seg år etter år, sier det seg selv at det går ut over utvalgsmedlemmenes motivasjon og energi. I lys av dette er forutsigbarhet svært viktig. En kommune som oppretter kommunedelsutvalg, og som i den forbindelse også stiller administrative ressurser til disposisjon, bør ta høyde for at disse tildelingene må vedvare over lang tid.

Kommunale administrative ressurser
Etablering av kommunedelsutvalg krever også at kommunen sentralt har satt av administrative ressurser for å ivareta kontakten til kommunedelsutvalg. Jo mer formalisert ansvar kommunedelsutvalg har, desto viktigere vil det være å sikre god kommunikasjon med kommunens administrative og politiske ledelse. Her er det også viktig å avklare hvilken myndighet denne kontakten, enten det er en administrativ avdeling eller en enkeltperson, har til å forplikte kommunen.

Valg

Kommuneloven åpner for både kommunal oppnevning av representanter (og leder) og direkte valg. Kommuneloven sier ingenting om hvilket grunnlag

medlemmer skal oppnevnes på. Prinsipielt er det mulig å oppnevne medlemmer basert på andre kriterier enn partitilhørighet, for eksempel kan kommunestyret be lokalt foreningsliv om å foreslå kandidater som kommunestyret deretter velger blant.

Også direkte valg kan utformes på forskjellige måter, selv om valglovens regler, slik vi allerede har vært inne på, skal gjelde så langt det er hensiktsmessig. Flere kommuner som praktiserer direkte valg, blant annet Oslo og Bodø kommune, lar valget skje parallelt med kommunestyret, slik at de som stemmer ved kommunestyret samtidig kan delta i valget av kommunedelsutvalg.

En alternativ og enklere måte å praktisere direkte valg på, særlig i mindre kommunedeler, er å gjennomføre valget i form av frammøte på et årsmøte for kommunedelsutvalget. Fredrikstad er eksempel på en kommune som gjennomfører valget på denne måten. I tillegg kan man tenke seg ulike kombinasjoner av direkte og indirekte valg, der kommunen kan oppnevne noen medlemmer mens de resterende velges gjennom direkte valg, for eksempel via et årsmøte.

Det er flere faktorer som bør påvirke hvilken rekrutteringsform en velger. Jo mer kommunedelsutvalget er innvevd i kommunens formelle styringssystem, desto mer naturlig vil det være å bruke de politiske partiene som organiserende prinsipp i rekrutteringsprosessen. Men også faktorer som størrelse og eventuelle konfliktlinjer internt i kommunedelen kan bety noe for hvordan man velger å rekruttere medlemmer til kommunedelsutvalg.

Horisontale koordinerings- og læringsarenaer
Desentralisering

til kommunedelsutvalg øker faren for oppsplitting og kan i verste fall invitere til mer såkalt NIMBY-kultur (not in my backyard). Men dette kan motvirkes. I kommuner hvor kommunedelsutvalgene er sammensatt av partipolitiske representanter, vil de politiske partiene kunne fungere som viktige koordinerings- og læringsarenaer. Men flere kommuner har også etablert en fellesarena for sine kommunedelsutvalg, der medlemmer i utvalgene kan møtes på tvers av kommunedelsgrenser en eller to ganger i året. På slike møter kan utvalgene fremme felles initiativ og lære av erfaringene til andre kommunedelsutvalg. Ved siden av nødvendig koordinering og nyttig læring, kan slike tverrgående arenaer også bidra til å utvikle et kommunalt helhetsspektiv blant medlemmer i kommunedelsutvalg.

Styringsform

Formannskapsmodellen vil bli brukt som styringsform i den nye kommunen. Innføring av parlamentarisme må etter kommuneloven stemmes over i to valgperioder og vil hvis det er aktuelt være et spørsmål som nytt kommunestyre fra 1.1.2020 tar opp til politisk behandling. En eventuell parlamentarisme vil derfor ikke være aktuelt å innføre før etter kommunevalget i 2023.

Antall kommunestyrerepresentanter
Kommuneloven regulerer et minimumsantall for antall kommunestyrerepresentanter. I dag har kommunene følgende antall representanter:

Kommune	Innbyggere 2015	Antall repr.	Minimum repr.	Innbyggere pr repr.
Ytre Salten	61254	116	35	
Bodø	50185	39	35	1287
Steigen	2507	17	11	147
Gildeskål	2014	17	11	118
Rødøy	1269	17	11	75
Røst	545	11	11	50
Saltdal	4734	21	19	225

Det er totalt 122 kommunestyre-representanter i dagens kommunestyre. Kommunestyret i den nye kommunen skal etter kommuneloven ha et minimum på 35 representanter.

Det er få eksempler fra nyere tid på at et kommunestyre blir betydelig større, fordi en eller flere nabokommuner har blitt innlemmet. Kommunene Sandefjord, Andebu og Stokke har vedtatt sammenslåing fra 1. januar 2017. Kommunestyret i den nye kommunen skal ha 57 medlemmer. Før sammenslåingen har Sandefjord 39 bystyreprerentanter, Stokke har 29 og Andebu har 25 representanter i kommunestyret.

Fram til konstitueringen etter ordinært kommunestyrevalg i 2019, skal kommunestyret i nye Sandefjord kommune bestå av 39 representanter fra Sandefjord, 11 representanter fra Stokke og 7 representanter fra Andebu. Disse utpekes av og blant de enkelte kommunestyrene med utgangspunkt i valgresultatet i 2015. Fra 2019 vil kommunestyret/ bystyret i nye Sandefjord kommune bestå av 45 representanter. Antallet kommunestyreprerentanter økes dermed med 6 fra dagens Sandefjord til fremtidens Sandefjord.

Kommunesammenslåing kan for enkelte derfor oppleves som vanskelig, fordi de orienterer seg sterkt mot

sitt eget nærmiljø og knytter deler av identiteten til sin egen kommune. Det nye kommunestyret må bygge opp en felles identitet knyttet til den nye storkommunen. I denne prosessen er det ekstra viktig å være synlig til stede lokalt. Hvis deler av den nye kommunen blir svakt representert, kan dette gi grobunn for negative oppfatninger om at ens eget sted blir forbigått og glemt. I slike tilfeller kan det vurderes å opprette nærdemokratiske ordninger, der formålet er å gi lokalsamfunnet mulighet til medvirkning i kommunale prosesser.

Foto: Rune NilSen - www.nordnorge.com

Del 2 – Faktadel

Økonomi

Det er knyttet betydelige økonomiske insentiver til å gjennomføre prosessen slik at vedtak om en eventuell sammenslåing blir gjort før 1. juli 2016. Forslag til nytt inntektssystem er på høring frem til 1. mars 2016. Det er fortsatt knyttet betydelig usikkerhet til de økonomiske konsekvensene for enkeltkommunene og en eventuelt sammenslått kommune. I det følgende redegjøres det for hva som er klart per 1. februar 2016.

Dekning av engangskostnader

Stortinget har vedtatt en standardisert modell for engangskostnader i forbindelse med kommunereformen. Engangskostnadene er ment å dekke de utgiftene kommunene vil få med å etablere en ny kommune. Eksempel på slike kostnader er standardisering av IKT-løsninger. Utbetaling av engangskostnader skjer etter følgende modell: Se tabell 2.1.

«Ytre Salten» vil ha over 60 000 innbyggere og består av 6 kommuner slik at engangskostnader vil bli dekket med 60 millioner.

Reformstøtte

Tidligere har det vært knyttet penger til infrastrukturtiltak ved kommunesammenslåinger. Dette er nå endret til en reformstøtte som den nye kommunen disponerer fritt. Reformstøtten utbetales utfra antall innbyggere i den nye kommunen etter følgende modell: Se tabell 2.2.

«Ytre Salten»-alternativet vil dermed få utbetalt 30 millioner i reformstøtte.

Inndelingstilskudd

Inndelingstilskuddet i inntektssystemet er en kompensasjonsordning til

sammenslåtte kommuner for reduksjon i rammetilskuddet som følge av kommunesammenslåinger. Inndelingstilskuddet kompensere for tap av basistilskuddet som er et gitt beløp per kommune samt eventuelle tap av regionalpolitiske tilskudd.

Kommuner som slår seg sammen vil kompenseres for netto nedgang i samlede regionalpolitiske tilskudd. Det vil si at dersom den nye sammenslåtte kommunen mottar regionalpolitiske tilskudd, skal kommunen kompenseres for differansen mellom tidligere og nye regionalpolitiske tilskudd.

Inndelingstilskuddet fryses reelt på det nivået det har det året kommunene slår seg sammen, og gis en varighet på 15 år. Tilskuddet vil deretter trappes gradvis ned over fem år.

Inndelingstilskuddet består av basistilskuddet, småkommunetillegget og Nord-Norge tilskuddet. For 2016 er satsene 1689 kroner per innbygger for Nord-Norgetilskuddet. Småkommunetillegget er på kroner 5 475 000 per år for alle kommuner med mindre enn 3200 innbyggere. Basistilskuddet er på kroner 13 200 000 per år. For kommunene i Ytre Salten fordeles dermed inntektene seg som følger: Se tabell 2.3.

Ved en kommunesammenslåing er disse inntektene som minimum sikret i 15 år fremover fra 2020 med en videre nedtrapping over 5 år til nytt inntektssystem som da blir gjeldende fra 2045.

Nytt inntektssystemet

Forslag til nytt inntektssystem er ute på høring frem til 1. mars 2016. Ikke

alle sider og konsekvenser med det nye inntektssystemet er kjent. I hovedtrekk er følgende endringer foreslått:

- Forslag til nye kostnadsnøkler for kommunene, inkludert en ny modell der det skilles mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulempere
- Forslag til endringer i de regionalpolitiske tilskuddene
- En beskrivelse av skatteelementene i inntektssystemet

Forslaget til nye kostnadsnøkler er hovedsakelig er en ren oppdatering av de kostnadsnøkler som gjelder i dag. Høringsforlaget presenterer videre et opplegg for å skille mellom frivillige og ufrivillige smådriftsulempere, gjennom bruk av et strukturkriterium for fastsettelse av basistilskudd. Det måler reiseavstand for den enkelte innbygger for å møte 5 000 innbyggere (måles med utgangspunkt i grunnkretsens befolkningsmessige sentrum). Gjennomsnittet for alle kommunens innbyggere blir kommunens verdi. Strukturkriteriet benyttes til å gradere kommunens basistilskudd. Mens alle kommuner i dag får et fullt basistilskudd, 13,2 mill. kroner i 2016, ville bruken av et strukturkriterium medført at kommunen ville fått mellom 0 og 13,2 mill. kroner i basistilskudd.

Kommunesektorens samlede inntekter vil ikke bli berørt av forslaget, fordi reduksjonen i basistilskudd vil bli beholdt i det samlede inntektssystemet, men gir omfordelingsvirkninger mellom kommunene

I høringsnotatet foreslås at småkommunetilskudd, Nord-Norge-/ Namdalenstilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge samlet i to nye tilskudd; Nord-Norge-tilskudd og Sør-Norge-tilskudd.

Tabell 2.1

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåing	0-19 999 innb.	20 000-49 999 innb.	50 000-99 999 innb.	100 000+ innb.
2 kommuner	20 mill.	25 mill.	30 mill.	35 mill.
3 kommuner	30 mill.	35 mill.	40 mill.	45 mill.
4 kommuner	40 mill.	45 mill.	50 mill.	55 mill.
5 eller flere kommuner	50 mill.	55 mill.	60 mill.	65 mill.

Tabell 2.2

Antall innbyggere i sammenslåing	Reformstøtte
0 – 10 000 innbyggere	0.
10 000 – 14 999 innbyggere	5 mill.
15 000 – 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000 – 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

I høringsnotatet presenteres ingen forslag til satser for de nye tilskuddene, men det legges opp til at:

- Småkommunetillegget vil differensieres i forhold til kommunenes verdi på distriktsindeksen (eksisterende indeks for grad av distriktsutfordringer)
- Det vil bli gjort justeringer i tilskuddene slik at mer enn i dag fordeles per innbygger

Omleggingene som skisseres antas å ha størst betydning for kommunene med under 3 200 innbyggere. I og med at det ikke er fremmet forslag til nye tilskuddssatser har det ikke vært mulig å lage virkningstabeller ned på kommunenivå.

Nytt basistilskudd

Hvor mye hver enkelt kommune får i nytt basistilskudd avhenger av størrelse og avstand fra kommunen til 5000 innbyggere (strukturkriterium). Ut fra tre ulike grenseverdier for strukturkriterium har KS beregnet netto omfordeling for hver enkelt kommune. Se tabell 2.4.

I forslaget er det de store kommunene som tjener mest på omleggingen av basistilskuddet, mens kommuner i sjiktet 10 000 til 20 000 innbyggere er de som taper mest. Hvordan dette slår ut for en samlet «Ytre Salten» kommune er ikke beregnet, men det er nærliggende å anta at nytt basistilskudd vil ligge i overkant av det som er beregnet for Bodø. Dette fordi både innbyggertall og distriktsindeksen går opp. For eksempel har Tromsø kommune med et strukturkriterium på

3,9 og 70 000 innbyggere et basistilskudd på 27 062 000 ved grenseverdi 25,4 km. Dette er ca. 12,6 millioner mer enn Bodø kommune.

Ny kostnadsnøkkel

Høringsforslagets forslag til nye kostnadsnøkkel er hovedsakelig en ren oppdatering av de kostnadsnøkklene som gjelder i dag.

Utslaget for ny kostnadsnøkkel blir:

Kommune	Utslag ny kostnadsnøkkel
Bodø	- 3 141 000
Steigen	- 872 000
Gildeskål	- 2 349 000
Rødøy	- 2 132 000
Røst	1 997 000
Saltdal	- 1 646 000

Regionalpolitiske tilskudd

Innenfor de regionalpolitiske tilskuddene foreslås at småkommunetilskudd, Nord-Norge-/ Namdalenstilskudd og distriktstilskudd Sør-Norge samlet i to nye tilskudd; Nord-Norge-tilskudd og Sør-Norge-tilskudd. I høringsnotatet presenteres ingen forslag til satser for de nye tilskuddene, men det legges opp til at:

- Småkommunetillegget vil differensieres i forhold til kommunenes verdi på distriktsindeksen [eksisterende indeks for grad av distriktsutfordringer].
- Det vil bli gjort justeringer i tilskuddene slik at mer enn i dag fordeles per innbygger.

Omleggingene som skisseres antas å ha størst betydning for kommunene med under 3 200 innbyggere.

Oppsummering av nytt inntektsgrunnlag

Ved bruk av grenseverdi lik 25,4 og utslag for ny kostnadsnøkkel vil endringene i inntekter for kommunene bli som følger:

Kommune	Utslag ny kostnadsnøkkel og strukturkriterium
Bodø	11 273 000
Steigen	476 000
Gildeskål	- 1 266 000
Rødøy	- 1 449 000
Røst	2 290 000
Saltdal	- 5 992 000

Det nye regionalpolitiske tilskuddet vil antagelig føre til at Bodø kommune får mer enn det tabellen over viser. Antagelig vil Saltdal få redusert trekket noe, mens de andre kommunene antagelig vil få mindre/trukket mer enn det tabellen viser.

Netto driftsresultat

Netto driftsresultat er hovedindikatoren for den økonomiske balansen i kommuner og fylkeskommuner. Netto driftsresultat viser årets driftsoverskudd etter at renter og avdrag er betalt, og er et uttrykk for hva kommuner har til disposisjon til avsetninger og investeringer. Ifølge Det tekniske beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU) bør netto driftsresultat for kommunesektoren under ett og over tid utgjøre 1,75% av inntektene. Netto lånegjeld er langsiktig gjeld fratrukket utlån og

Tabell 2.3

Kommune	Basistilskudd	Småkommunetillegg	Nord-Norge-tilskudd
Bodø	13 200 000	0	84 762 465
Steigen	13 200 000	5 475 000	4 234 323
Gildeskål	13 200 000	5 475 000	3 401 646
Rødøy	13 200 000	5 475 000	2 143 341
Røst	13 200 000	5 475 000	920 505
Saltdal	13 200 000	0	7 995 726

Tabell 2.4

Kommune	Strukturkriterium	Grenseverdi lik 25,4	Grenseverdi lik 16,5	Grenseverdi lik 13,3
Bodø	3,0	14 414 000	8 198 000	5 630 000
Steigen	64,5	1 348 000	993 000	834 000
Gildeskål	39,5	1 083 000	798 000	670 000
Rødøy	73,6	682 000	503 000	422 000
Røst	221,5	293 000	216 000	181 000
Saltdal	13,1	4 345 000	1 058 000	1 360 000

ubrukte lånemidler, i prosent av brutto driftsinntektene for samme kommune. Tallene er fra SSB/KOSTRA 2014.

Kommune	NETTO DRIFTS-RESULTAT	NETTO LÅNEGJELD
Bodø	-1,2	90,7
Steigen	-2,1	94,0
Gildeskål	6,6	81,3
Rødøy	2,1	59,8
Røst	2,7	76,6
Saltdal	-2,1	56,1

Driftsinntekter

Driftsinntektene er summen av skatteinntekter, rammetilskudd, øremerkede tilskudd til løpende drift og gebyrer/salgs- og leieinntekter. Tallene vises i 1000 kroner. Tallene er fra SSB/KOSTRA 2014.

Kommune	PER INNBYGGER	SUM FOR KOMMUNEN
Bodø	66	3 321 996
Steigen	95	239 488
Gildeskål	111	223 904
Rødøy	111	140 771
Røst	129	70 386
Saltdal	92	437 099

Interkommunale samarbeidsordninger

NIVI analyse har i 2014 gjennomgått alle interkommunale samarbeider i Nordland i rapporten «Revidert status for interkommunalt samarbeid i Nordland 2014». Rapporten er utarbeidet i samarbeid med Fylkesmannen i Nordland og KS.

Kartleggingen har skjedd med bruk av samme metodikk som NIVI har brukt i tidligere kartlegginger i Sør-Trøndelag (2009 og 2013), Nord-Trøndelag (2008 og 2012), Nordland (2010) og Møre og Romsdal (2013). Kartleggingen har skjedd med utgangspunkt i en definisjon av interkommunalt samarbeid der følgende typer samarbeid regnes med:

- Alle formelle ordninger med en organisatorisk overbygning dvs. IKS, AS, styre etter kommunelovens § 27 og vertskommune med felles folkevalgt nemnd etter kommunelovens § 28c
- Alle formelle ordninger uten organisatorisk overbygning dvs. vertskommuneavtaler

etter kommunelovens § 28b og avtalebasert kjøp og salg av tjenester mellom kommunene

Følgende typer samarbeid er i utgangspunktet ikke omfattet av foreliggende kartlegging:

Selskaper med begrenset ansvar (BA) Stiftelser Medlemsbaserte foreninger Fagnettverk og diskusjonsfora Midlertidige og uformelle prosjekter og fellesaktiviteter mellom kommunene Samarbeidsordninger der staten eller private aktører er dominerende deltakere Nasjonale nettverk eller prosjekter av typen effektivitetsnettverkene, kvalitetskommuner etc.

Tallet på interkommunale samarbeidsordninger har vokst fra 270 i 2010 til 297 samarbeidsordninger i mars 2014.

I rapporten heter det bl.a. at det i Nordland, som i andre fylker, registreres et voksende interkommunalt samarbeid som i økende grad berører lovpålagte velferdstjenester. Det gjelder særlig innenfor helse- og sosialsektoren.

Samarbeidet om kommunale kjerneoppgaver utvikles i stigende grad innenfor funksjonelle kommuneregioner bestående av en vertskommune med tilhørende nabokommuner. For visse oppgaver innenfor administrasjon, næring, infrastruktur, helse, brann og øvrig beredskap pågår en restrukturering i retning av større landskap som dekker flere regionrådsområder eller hele fylket.

I kartleggingen dokumenteres store variasjoner i samarbeidets innhold. I Nordland er det funnet 11 oppgaveområder hvor over 90 prosent av fylkets 44 kommuner deltar i formalisert interkommunalt samarbeid. Det gjelder regionråd og regionalt næringsfond, beredskap mot akutt forurensning (IUA), 110-sentral, krisesenter, geodatasamarbeid, kompetansesamarbeid i VAR-sektoren, regionalt kompetansekontor (RKK), renovasjon, revisjon og interkommunal PP-tjeneste. Over halvparten av kommunene samarbeider på ytterligere åtte forskjellige oppgavefelt. Her inngår samarbeid om kontrollutvalgssekretariat, friluftsråd, energiselskap, arkiv, innkjøp, IKT, legevakt og felles barneverntjeneste. Nær 60 prosent av kommunene i Nordland samarbeider nå om barnevern. Det er på nivå med Møre og Romsdal (56 prosent), men lavere enn i Sør-Trøndelag (84 prosent).

Kartleggingen tyder på at IKT-samarbeidet har kommet kortere i Nordland enn i aktuelle referansefylker. I Nordland finnes få eksempler på helhetlig IKT-samarbeid, der både teknologi, driftsløsninger og IKT-organisasjon er felles. Med noen unntak preges mye av dagens IKT-samarbeid i Nordland av spredte pragmatiske løsninger, ofte med avtaler med flere nabokommuner i kombinasjon med tjenestekjøp fra private aktører. Kommunene i Nordland samarbeider overraskende lite om en rekke viktige oppgaver. Det gjelder administrative funksjoner, som skatt, lønn og regnskap. Det gjelder viktige helsetjenester som legevakt, kommuneoverlege, miljørettet helsevern og ikke minst lokalmedisinsk senter og andre samhandlingstjenester. Det gjelder også samarbeidet om oppgaver innenfor NAV, psykiatri, voksenopplæring, landbruk og naturforvaltning, planfunksjon og tekniske tjenester.

Til tross for voksende interkommunalt samarbeid og mange positive nyetableringer de siste årene, preges mye av dagens oppgaveløsning av en svært sårbar og personavhengig kommuneforvaltning i Nordland. Foreliggende kartlegging tilsier at dagens kommunesamarbeid kun i begrenset grad berører kompetanse og kapasitet innenfor de sentrale velferdssektorene.

Det registreres store forskjeller i kapasitet og kompetanse innenfor lovpålagte oppgaveområder som barnevern, planlegging, landbruk, brannvern, NAV-kontor og andre sentrale velferdstjenester. Hensynet til likeverdige velferdstjenester og andre nasjonale mål med kommunene, aktualiserer på denne bakgrunn en debatt om både det interkommunale samarbeidet og dagens kommunestruktur i Nordland.

Av tabellen nedenfor framgår den geografiske hovedstrukturen. Tabellen framkommer ved at ordningene er fordelt på tre hovedgrupper hhv. ordninger på lokalt nivå, regionalt nivå og høyere geografisk nivå.

Ordninger på lokalt nivå gjelder typisk kjøp og salg av tjenester mellom to eller flere kommuner.

Ordninger på regionalt nivå dekker ordninger der alle eller tilnærmet alle kommunene innenfor regionrådets nedslagsfelt deltar.

Ordninger på høyere geografisk nivå omfatter ordninger som kan ha mange

deltakerkommuner, ofte organisert på fylkesnivå eller på tvers av grensene for regionrådene.

Kommune	Høyere nivå	Region-rådsnivå	Lavere nivå	Sum 2014	Sum 2010
Bodø	9	12	14	35	38
Steigen	9	11	11	31	35
Gildeskål	9	13	3	25	26
Rødøy	8	10	9	27	27
Røst	9	11	6	26	23
Saltdal	9	13	12	34	38

Nye oppgaver til kommunene

Regjeringen har fremmet Stortingsmelding 14 (2014-2015) om nye oppgaver til større kommuner. Meldingen gir en gjennomgang av hvilke oppgaver kommunene kan få ansvar for. Meldingen varsler en gjennomgang av den statlige styringen av kommunene.

De største kommunene kan også få ansvaret for videregående skoler og kollektivtransport. Det legges opp til i meldingen at kommunene generelt skal få større frihet fra statlig styring. Midler som i dag kanaliseres til fylkeskommunene vil således bli kanalisert til de kommuner som ønsker å ivareta disse funksjonene på et desentralisert plan. Oversikt over oppgaver som er kan bli overført til kommunene ligger i del 2.

ARBEIDSRETTEDE TILTAK

Ansvaret for finansieringen og forvaltningen av tiltakene «varig tilrettelagt arbeid» (VTA) og «varig tilrettelagt arbeid i ordinært arbeidsliv» (VTO) utredes nærmere med sikte på overføring til kommunene.

HJELPEMIDLER

Ansvaret for hjelpemidler til varige behov kan overføres til kommuner på 15 000-20 000 innbyggere.

ARBEIDS- OG UTDANNINGSREISER

Ordringen med Arbeids- og utdanningsreiser kan overføres fra Arbeids- og velferdsetaten til større kommuner

TANNHELSETJENESTEN

Allmenntannhelsetjenesten, spesialisttannhelsetjenesten og fylkeskommunenes ansvar etter tannhelsetjenesteloven overføres til større og mer robuste kommuner

HABILITERING OG REHABILITERING

Større kommuner kan få et større ansvar for rehabiliteringstjenester

som i dag ivaretas av spesialisthelsetjenesten. Det skal utredes nærmere hvilke oppgaver innenfor rehabiliteringsfeltet kommunene skal få et større ansvar for, samt i hvilken form en slik ansvarsendring skal skje.

PSYKISK HELSE – DISTRIKTSPSYKATRISKE SENTRE, DPS

Departementet foreslår å opprette en forsøksordning med overføring av driftsansvar for DPS til kommuner som har tilstrekkelig kapasitet og kompetanse. Formålet med forsøksordningen vil være å undersøke om et kommunalt ansvar for tjenesten kan bidra til et bedre og mer helhetlig tilbud til brukerne. DPS er, og vil i forsøket fortsatt være, en spesialisthelsetjeneste. Det kommunale driftsansvaret skal utøves etter avtale med RHF, som fortsatt vil inneha det lovbestemte sørge-for-ansvaret.

NOTARIUS PUBLICUS' VIGSLER OG NOTARIALBEKREFTelser

Departementet mener derfor at tingrettene og Oslo byfogdembetes myndighet til å forestå vigslar kan overføres til kommunene. Kommunene kan også gis notarialmyndighet til å bekrefte underskrifter på dokumenter og bekrefte rett kopi, i tillegg til de andre notarius publicusmyndighetene.

KLIMA- OG MILJØFORVALTNING

Forvaltning av små verneområder etter naturmangfoldloven § 62 kan overføres til større kommuner. Fylkeskommunens myndighet etter innlandsfiskeforskriften § 2 tredje ledd kan overføres til større kommuner. Fylkeskommunens myndighet til å fastsette utvidet jakttid for enkelte fremmede/introduserte arter etter § 2 i forskrift om jakt- og fangsttider og hvor det i liten grad er nødvendig å ta hensyn

til regional utberedelse, kan overføres til større kommuner. Myndighet til å gi utslippstillatelse etter forurensningsloven § 11 når det gjelder grønnsaksvaskerier og til å behandle saker vedrørende støy fra motorsportsbaner, skytebaner og vindmøller kan overføres til større kommuner.

DET BOLIGSOSIALE OMRÅDET – TILSKUDD TIL ETABLERING I EGEN BOLIG OG TILSKUDD TIL TILPASNING AV BOLIG

Departementet foreslår at midlene til tilskudd til etablering og den personrettede delen av tilskudd til tilpasning innlemmes i rammetilskuddet til kommunene. Forslaget om å overføre tilskuddene innebærer at statens administrasjon bortfaller. Husbanken har i dag oppgaver med blant annet å fordele tilskuddsmidlene mellom kommunene, og med rapportering og kontroll av bruken av midlene. Disse oppgavene vil falle bort, slik at det kan frigjøres ressurser til andre viktige oppgaver i Husbanken. Husbanken skal fortsatt ha en rolle som veileder overfor kommunene på det boligsosiale området.

IDRETTSFUNKSJONELL FORHÅNDSGODKJENNING AV SVØMMEANLEGG

Idrettsfunksjonell forhåndsgodkjenning av svømmebassener kan overføres til kommunene.

TILSKUDD TIL FRIVILLIGSENTRALER

Det vil være hensiktsmessig å overføre ansvaret for å gi tilskudd til frivilligsentraler til kommunene.

VIDEREGÅENDE OPPLÆRING

De fleste kommuner vil også etter kommunereformen være for små til å kunne ivareta ansvaret for videregående opplæring uten omfattende interkommunalt samarbeid. Departementet mener derfor at ansvaret for videregående opplæring ikke kan overføres til kommunene generelt. Ansvaret for videregående opplæring kan overføres til de største kommunene.

SKOLESKYSS

Regjeringen foreslår at ansvaret for skoleskyssen kan overføres til kommuner som overtar ansvaret for videregående opplæring og kollektivtransport.

UTVALGTE KULTURLANDSKAP I JORDBRUKET

Forvaltningen av utvalgte kulturlandskap i jordbruket kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

TILSKUDD TIL VERDEN SARVOMRÅDENE

Forvaltningen av tilskudd til verdensarvområdene kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

NÆRINGS- OG MILJØTILTAK I SKOGBRUKET

Forvaltningen av tilskudd til veibygging og til drift med taubane kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

TILSKUDD TIL TILTAK I BEITEOMRÅDER

Med større kommuner og generelt bedre landbruksfaglig kompetanse foreslår departementet at forvaltningsansvaret for ordningen kan overføres fra fylkesmannen til kommunene.

KOLLEKTIVTRANSPORT

Det fylkeskommunale ansvaret for kollektivtransporten, inkludert TT-ordningen, kan overføres til de største kommunene. Forutsetningene for at en kommune skal ha ansvar for kollektivtransporten er at kommunen omfatter et område som utgjør en felles bolig-, arbeids- og serviceregion (geografisk funksjonelt område) og som har et tilstrekkelig markedsgrunnlag til å kunne gi befolkningen et ønsket kollektivtransporttilbud innenfor en samfunnsøkonomisk akseptabel kostnad. Ansvaret for skoleskyss kan overføres til kommuner som overtar ansvaret for videregående opplæring og kollektivtransport.

LOKAL NÆRINGS- OG SAMFUNNSUTVIKLING

Når utredninger og et sammenstilt kunnskapsgrunnlag foreligger, vil det utgjøre et grunnlag for å vurdere om det er behov for å klargjøre og styrke kommunenes rolle knyttet til lokal nærings- og samfunnsutvikling. Regjeringen vil følge opp dette spørsmålet i proposisjonen om nye oppgaver til større kommuner som planlegges fremmet for Stortinget i vårsesjonen 2017.

Demografi

Befolkningsutvikling

Historisk befolkningsutvikling fra 1972 til 2015 og framskrivning av befolkningsutviklingen frem mot 2040. Dataene er hentet fra SSB og baserer seg på middelvekstalternativet. Per 1. januar 2015 er samlet befolkning i «Ytre Salten» kommune 61 254 innbyggere.

Kommune	1972	1980	2000	2015	2020	2040
Ytre Salten	44063	47133	53818	61254	64324	72842
Bodø	29489	32567	41367	50185	53283	62237
Steigen	3919	3711	2977	2507	2495	2308
Gildeskål	3320	2887	2351	2014	2027	1975
Rødøy	2158	1909	1570	1269	1349	1544
Røst	755	813	666	545	538	462
Saltdal	4422	5246	4887	4734	4632	4316

Befolknings sammensetning

Dagens og framskrevet utvikling for 6 ulike aldersgrupper. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

Befolknings sammensetning 2015

Kommune	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år og eldre
Ytre Salten	4314	7301	3249	37993	5984	2413
Bodø	3684	6064	2681	31501	4499	1756
Steigen	108	272	134	1456	374	163
Gildeskål	118	229	91	1146	276	154
Rødøy	85	178	82	698	159	67
Røst	29	62	22	336	58	38
Saltdal	290	496	239	2856	618	235

Befolknings sammensetning 2020

Kommune	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år og eldre
Ytre Salten	4428	7535	3025	39654	7099	2583
Bodø	3811	6357	2507	33321	5369	1918
Steigen	137	255	114	1395	437	157
Gildeskål	109	199	93	1176	309	141
Rødøy	96	174	97	727	180	75
Røst	33	51	21	332	67	34
Saltdal	242	499	193	2703	737	258

Befolknings sammensetning 2040

Kommune	0-5 år	6-15 år	16-19 år	20-66 år	67-79 år	80 år og eldre
Ytre Salten	4550	8071	3372	41562	9793	5494
Bodø	3952	6997	2919	35990	8077	4302
Steigen	134	246	104	1159	381	284
Gildeskål	106	181	76	1103	294	215
Rødøy	121	223	87	785	197	131
Røst	24	40	16	224	99	59
Saltdal	213	384	170	2301	745	503

Innbyggere 20-66 år i forhold til eldre innbyggere

Denne tabellen gir mulighet til å se antall personer i arbeidsløst alder i forhold til to ulike grupper av eldre i 2015, 2020 og 2040. Arbeidsløst alder er 20-66 år mens de eldre aldersgruppene er 67 år og over, og 80 år og over. En reduksjon i forholdstallet mellom de to aldersgruppene betyr at det er færre innbyggere i yrkesaktiv alder per innbygger i den eldre aldersgruppen. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

67 år og over

Kommune	2015	2020	2040
Ytre Salten	4,5	4,1	2,7
Bodø	5	4,6	2,9
Steigen	2,7	2,3	1,7
Gildeskål	2,7	2,6	2,2
Rødøy	3,1	2,9	2,4
Røst	3,5	3,3	1,4
Saltdal	3,3	2,7	1,8

Over 80 år

Kommune	2015	2020	2040
Ytre Salten	15,7	15,4	7,6
Bodø	17,9	17,4	8,4
Steigen	8,9	8,9	4,1
Gildeskål	7,4	8,3	5,1
Rødøy	10,4	9,7	6
Røst	8,8	9,8	3,8
Saltdal	12,2	10,5	4,6

Tjenester og struktur

Barnehagesektoren

Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning, samt andel barn med barnehageplass fordeler seg som følger:

Kommune	Andel styrere og pedagogiske ledere med godkjent barnehagelærerutdanning	Andel barn 1-5 år med barnehageplass
Bodø	96,8	95
Steigen	83,3	85,4
Gildeskål	69,2	91,5
Rødøy	58,3	84,7
Røst	66,7	76
Saltdal	92	96,7
Saltdal	3,3	2,7

Anslått tjenestebehov i barnehagesektoren

Denne figuren sier noe om behovet for årsverk i yrkesaktiv alder (20 - 66 år) per 1000 innbygger som må brukes innenfor barnehagesektoren i 2014, 2020 og 2040. Ved å se på behovet per 1000 innbygger i alderen 20 - 66 år korrigerer man for forandringer som skyldes endringer i størrelsen på befolkningen.

I beregningene er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrad og standard på tjenestene som i 2014. Tjenestedataene er hentet fra KOSTRA 2014.

Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

Kommune	2014	2020	2040
Ytre Salten	22,3	21,7	21,5
Bodø	22,4	21,7	21
Steigen	17,2	21,5	25
Gildeskål	21,8	20,4	21,8
Rødøy	30,1	31,6	38,2
Røst	17,9	18,1	22,3
Saltdal	22,8	20,3	20,9

Omsatt i reelt behov for antall ansatte blir tallene som følger:

Kommune	2015	2020	2040
Ytre Salten	843	864	894
Bodø	706	723	756
Steigen	25	30	29
Gildeskål	25	24	24
Rødøy	21	23	30
Røst	6	6	5
Saltdal	47	47	40

Grunnskolesektoren

Oversikt antall skoler:

Oversikt over grunnskoler hentet fra skoleporten.udir.no

Bodø			Steigen	Gildeskål	Rødøy	Røst	Saltdal
Alberthaugen	Løding	Skaug	Laskestad	Inndyr	Gjerøy	Røst	Rognan
Alstad	Løpsmark	Skjerstad	Leines	Nygårdsjøen	Jektvik		Røkland
Aspåsen	Misvær	St. Eysteins	Leinesfjord	Sandhornøy	Nesøy		
Bankgata	Mørkvedmarka	Støver	Nordfold	Storvik	Rødøy		
Bodøsjøen	Rønvik	Tvertandet		Sørarnøy	Tjongsfjord		
Grønnåsen	Saltstraumen	Værran			Øresvik		
Hunstad	Saltvern	Østbyen					
Kjerringøy							

Gruppestørrelser

Kommune	Gjennomsnittlig gruppestørrelse, 1.-10. årstrinn
Bodø	13,6
Steigen	7,4
Gildeskål	7,8
Rødøy	6,9
Røst	6,5
Saltdal	11,7
Saltdal	3,3

Skoleresultater

Følgende tabell angir resultater fra nasjonale prøver i 2015/16 i engelsk, lesing og regning for 5.trinn og 8.trinn (ungdomsskole). Videre er standpunkt karakter for 2014/15 ved avslutning 10.klasse vist for fagene Engelsk skriftlig, matematikk og Norsk hovedmål. Data er hentet fra Skoleporten. udir.no. For Røst kommune er det ikke offentliggjort tall fra nasjonale prøver grunnet personvern hensyn siden det er få elever her. Se tabell 2.5.

Estimert framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år:

Denne figuren sier noe om behovet for årsverk i yrkesaktiv alder (20 – 66 år) per 1000 innbygger som må brukes innenfor skolesektoren i 2014, 2020 og 2040. Ved å se på behovet per 1000 innbygger i alderen 20 – 66 år korrigerer man for forandringer som skyldes endringer i størrelsen på befolkningen. I beregningene er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrad og standard på tjenestene som i 2014. Tjenestedataene er hentet fra KOSTRA 2014. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

Kommune	2014	2020	2040
Samlet	21,5	21	21,4
Bodø	19,6	19,4	19,7
Steigen	37,1	35,8	42,3
Gildeskål	37,5	31,5	30,8
Rødøy	55,9	52,3	62,4
Røst	23,8	21,1	22,3
Saltdal	19,6	20,7	18,7

Omsatt i reelt behov for antall ansatte blir tallene som følger:

Kommune	2015	2020	2040
Ytre Salten	828	841	902
Bodø	617	646	709
Steigen	54	50	49
Gildeskål	43	37	34
Rødøy	39	38	49
Røst	8	7	5
Saltdal	90	81	69

Helse og omsorg

Estimert framtidig tjenestebehov i årsverk per 1000 innbyggere 20-66 år:

Denne figuren sier noe om behovet for årsverk i yrkesaktiv alder (20 – 66 år) per 1000 innbygger som må brukes innenfor helse- og omsorgssektoren i 2014, 2020 og 2040. Ved å se på behovet per 1000 innbygger i alderen 20 – 66 år korrigerer man for forandringer som skyldes endringer i størrelsen på befolkningen. I beregningene er det tatt utgangspunkt i samme dekningsgrad og standard på tjenestene som i 2014. Tjenestedataene er hentet fra KOSTRA 2014. Framskrivningene er basert på SSBs mellomalternativ.

Kommune	2014	2020	2040
Samlet	46,9	47,9	68
Bodø	39,9	40,8	58,6
Steigen	72,8	76	125,1
Gildeskål	97,7	92,7	126
Rødøy	51,6	55	73,9
Røst	44,6	45,2	84,8
Saltdal	89,6	99,5	155,1

Omsatt i reelt behov for antall ansatte blir tallene som følger:

Kommune	2014	2020	2040
Ytre Salten	1694	1800	2672
Bodø	1257	1359	2109
Steigen	106	106	145
Gildeskål	112	109	139
Rødøy	36	40	58
Røst	15	15	19
Saltdal	326	345	451

Tabell 2.5

Prøve	Bodø	Steigen	Gildeskål	Rødøy	Røst	Saltdal	Landet
5.trinn Engelsk	49	45	42	51		47	50
5.trinn lesing	50	47	41	49		49	50
5.trinn regning	50	46	43	50		49	50
Ungdom engelsk	50	50	50	45		47	50
Ungdom Lesing	51	48	48	47		47	50
Ungdom Regning	51	49	48	47		48	50
Standpunkt Engelsk skriftlig	4,1	3,6	3,7	4,5	4,0	4,0	3,9
Standpunkt Matematikk	3,7	3,7	2,9	4,0	3,8	3,7	3,5
Standpunkt Norsk hovedmål	4,1	4,1	3,3	4,4	3,7	3,8	3,8

Statistikk helse og omsorg

Kommune	Andel 80 år og eldre som er beboere på institusjon	Andel årsverk i brukerrettede tjenester m/ fagutdanning	Antall 80 år og eldre som mottar hjemmetjenester
Bodø	14	78	27,3
Steigen	17,2	76	41,1
Gildeskål	20,1	72	45,5
Rødøy	19,4	79	49,3
Røst	23,7	67	34,2
Saltdal	13,6	82	37,4

Totalt ansattbehov

Totalt sett for de tre sektorene barnehage, grunnskole og pleie og omsorg er ansattbehovet fremover mot 2040 for den enkelte kommune og samlet som følger:

Kommune	2014	2020	2040
Ytre Salten	3365	3505	4468
Bodø	2580	2728	3574
Steigen	185	186	223
Gildeskål	180	170	197
Rødøy	96	101	137
Røst	29	28	29
Saltdal	463	473	560

Nærings sammensetning

Privat og offentlig sysselsetting

Tabellen viser andel sysselsatte i offentlig og privat sektor i kommunene i 2014. Tall fra SSB.

Kommune	OFFENTLIG	PRIVAT
Ytre Salten	41 %	59 %
Bodø	41 %	59 %
Steigen	36 %	64 %
Gildeskål	42 %	58 %
Rødøy	41 %	59 %
Røst	26 %	74 %
Saltdal	41 %	59 %

Nærings sammensetning

Disse tallene viser nærings sammensetningen fordelt på primær, sekundær og tertiær næring i kommunene i 2014 oppgitt i prosent. Tall fra SSB.

Kommune	PRIMÆR-NÆRING	SEKUNDÆR-NÆRING	TERTIÆR-NÆRING
Ytre Salten	3	14	83
Bodø	1	13	86
Steigen	24	13	63
Gildeskål	16	17	66
Rødøy	24	10	67
Røst	22	31	48
Saltdal	3	27	70

Arbeidsmarked

Utpendling

Denne tabellen viser i første kolonne fra venstre totalt antall arbeidstakere bosatt i kommunen. Kolonne to fra venstre viser antall arbeidstakere som arbeider i kommunen og er bosatt i kommunen (hvor mange av de fra kolonne 1 som jobber i samme kommune som de er bosatt i). De fem neste kolonnene viser de kommunene hvor flest pendler til, og den siste kolonnen viser summen av antall pendlere til andre kommuner. Data er hentet fra SSBs pendlingstall for 2014.

Kommune	ARBEIDSTAKERE	PENDLER IKKE	1.	2.	3.	4.	5.	ANDRE
SAMLET	32 361	29 472	496 - Oslo	364 - Fauske	208 - Trondheim	188 - Tromsø	181 - Meløy	1452
BODØ	27 034	24 807	443 - Oslo	176 - Trondheim	170 - Fauske	167 - Tromsø	127 - Sokkel sør for 62° N	1 144
SALTDAL	2 309	1 833	175 - Fauske	130 - Bodø	27 - Oslo	12 - Sokkel sør for 62° N	10 - Trondheim	122
STEIGEN	1 177	959	58 - Bodø	29 - Hamarøy	18 - Sokkel sør for 62° N	14 - Oslo	14 - Fauske	85
RØDØY	620	477	38 - Meløy	23 - Lurøy	14 - Bodø	12 - Rana	9 - Sokkel sør for 62° N	47
RØST	281	244	20 - Bodø	3 - Oslo	3 - Vestvågøy	2 - Frøya	2 - Vågan	7
GILDESKÅL	940	672	119 - Bodø	77 - Meløy	14 - Beiarn	9 - Trondheim	6 - Sokkel sør for 62° N	43

Innpendling

Denne tabellen viser i første kolonne fra venstre totalt antall sysselsatte i kommunen, kolonne 2 viser antall personer som er bosatt og arbeider i kommunen (samme som kolonne 2 i utpendlingstabellen). De neste fem kolonnene viser de kommunene hvor flest pendler fra, og siste kolonne er summen av de som pendler fra andre kommuner. Summen av kolonne 2 til 8 gir totalt antall sysselsatte i kommunen noe som tilsvarer kolonne 1. Data er hentet fra SSBs pendlingstall for 2014.

Kommune	1.	2.	3.	4.	5.	ANDRE
SAMLET	763 - Fauske	172 - Meløy	158 - Tromsø	131 - Oslo	115 - Rana	1 783
BODØ	639 - Fauske	155 - Tromsø	130 - Saltdal	121 - Oslo	119 - Gildeskål	1 879
SALTDAL	117 - Fauske	51 - Bodø	17 - Sørfold	11 - Beiarn	6 - Rana	46
STEIGEN	45 - Hamarøy	17 - Bodø	8 - Tysfjord	4 - Fauske	3 - Narvik	35
RØDØY	19 - Meløy	14 - Lurøy	3 - Ås	3 - Oslo	2 - Bodø	15
RØST	5 - Bodø	3 - Vestvågøy	2 - Flakstad	1 - Rygge	1 - Vestby	4
GILDESKÅL	57 - Bodø	40 - Meløy	6 - Beiarn	3 - Oslo	3 - Fauske	18

Antall sysselsatte etter næring

Antall sysselsatte etter næring og bosted er som følger:

	Bodø	Rødøy	Gildeskål	Saltdal	Steigen	Røst
01-03 Jordbruk, skogbruk og fiske	320	132	107	68	224	55
05-09 Bergverksdrift og utvinning	216	13	14	25	20	1
10-33 Industri	1014	31	55	347	38	62
35-39 Elektrisitet, vann og renovasjon	237	11	44	45	17	0
41-43 Bygge- og anleggsvirksomhet	2165	33	88	210	97	20
45-47 Varehandel, reparasjon av motorvogner	3441	62	82	211	115	19
49-53 Transport og lagring	2071	89	57	71	118	28
55-56 Overnattings- og serveringsvirksomhet	1092	13	15	97	21	15
58-63 Informasjon og kommunikasjon	675	1	3	13	7	1
64-66 Finansiering og forsikring	435	2	9	7	5	0
68-75 Teknisk tjenesteyting, eiendomsdrift	1245	6	17	61	24	3
77-82 Forretningsmessig tjenesteyting	1096	4	33	86	32	11
84 Off.adm., forsvar, sosialforsikring	3142	37	49	111	70	12
85 Undervisning	2429	69	107	185	112	13
86-88 Helse- og sosialtjenester	6375	102	232	703	243	39
90-99 Personlig tjenesteyting	1011	14	23	59	24	2
00 Uoppgitt	70	1	5	10	10	0
Sum	27034	620	940	2309	1177	281

Arbeidsledighet

Arbeidsledighet i antall personer ved utgangen av året de fem siste år. Kilde SSB.

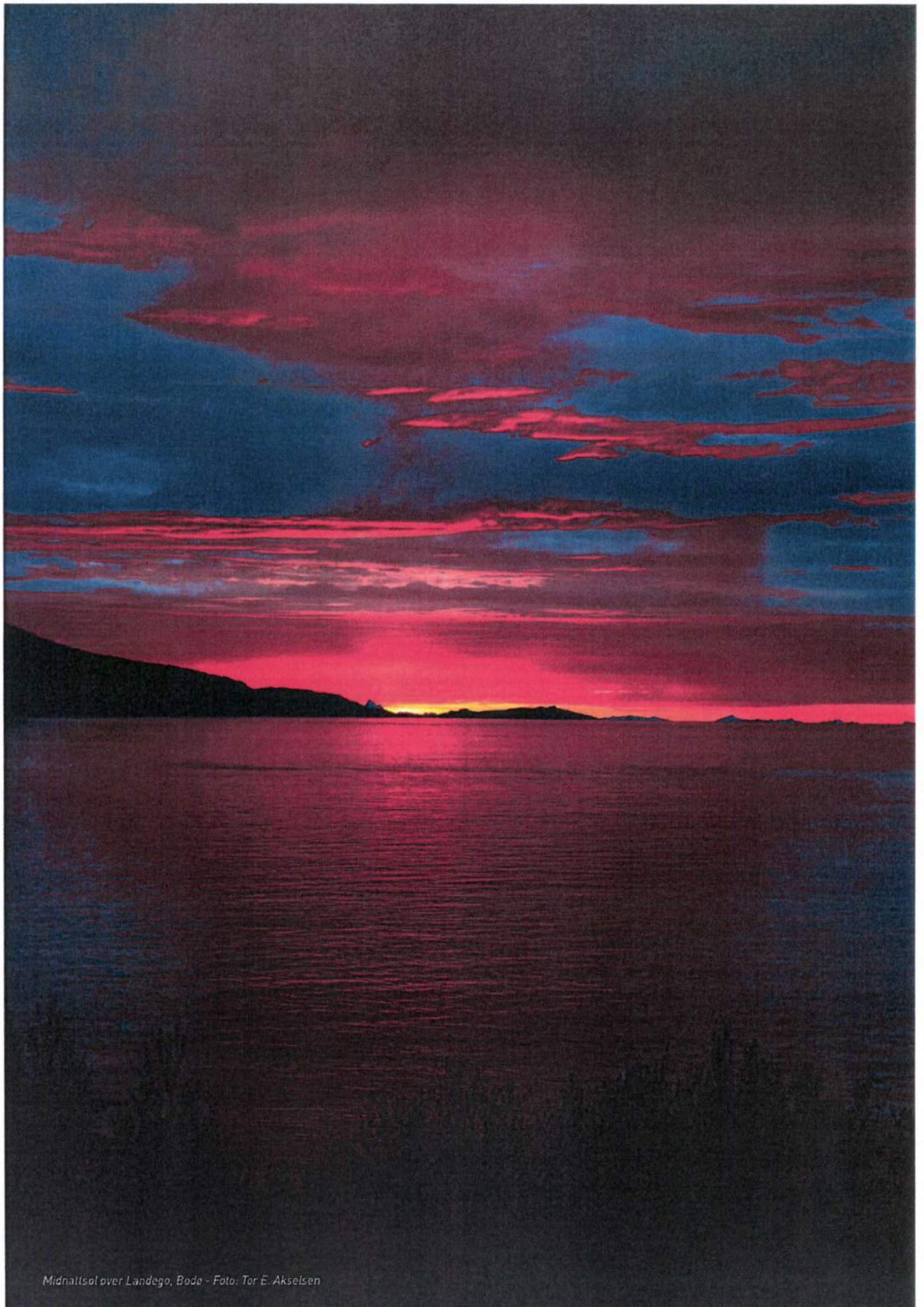
Kommune	Alder	2010	2011	2012	2013	2014
Bodø	15-74 år	623	572	576	615	563
	15-29 år	243	237	257	262	205
	30-74 år	380	335	319	353	358
Rødøy	15-74 år	11	12	13	15	7
	15-29 år	4	5	8	10	4
	30-74 år	7	7	5	5	3
Gildeskål	15-74 år	27	30	34	28	18
	15-29 år	6	6	5	12	6
	30-74 år	21	24	29	16	12
Saltdal	15-74 år	85	78	80	70	56
	15-29 år	28	24	32	26	18
	30-74 år	57	54	48	44	38
Steigen	15-74 år	49	50	20	30	31
	15-29 år	17	15	7	10	9
	30-74 år	32	35	13	20	22
Røst	15-74 år	22	22	13	23	11
	15-29 år	8	5	2	6	3
	30-74 år	14	17	11	17	8
Ytre Salten	15-74 år	751	702	665	720	640
	15-29 år	289	276	281	300	230
	30-74 år	462	426	384	420	410

Sårbarhetsindikator

Denne indeksen sier noe om hvor sårbart næringslivet i kommunen er. En kommunes næringsmessige sårbarhet er i denne sammenheng målt ved å kombinere tre indikatorer - hjørnesteinsfaktor, bransjespesialisering og arbeidsmarkedsintegrasjon. En høyere verdi tilsvarer større sårbarhet. Denne sårbarhetsindeksen er utviklet av Telemarkforskning og viser sårbarheten til kommunene i Norge basert på 2011-tall.

Kommune	SÅRBARHETSINDIKATOR
Bodø	7,2
Steigen	19,8
Gildeskål	13,4
Rødøy	20,2
Røst	44,2
Saltdal	13,6

Midnattsol over Landego, Bodo - Foto: Tor E. Akselsen

50 Største bedrifter i Bodø

Driftsinntekter i 1000 kroner

Pos.	Navn	Postnr	Poststed	Driftsinntekter
1	Helse Nord Rhf	8006	Bodø	15101687
2	Widerøes Flyveselskap AS	8003	Bodø	3806765
3	Nordlandssykehuset Hf	8005	Bodø	3639605
4	Norlandia Care Group AS	8008	Bodø	1853651
5	Coop Nordland Sa	8008	Bodø	1680651
6	Saltens Bilrufer AS	8008	Bodø	771068
7	Helseforetakenes Nasjonale Luftam	8006	Bodø	763683
8	Polar Quality AS	8006	Bodø	750257
9	Nordvik Gruppen AS	8041	Bodø	707496
10	Elektro AS	8006	Bodø	700879
11	Ghj Finans AS	8004	Bodø	633696
12	Gunvald Johansen Holding AS	8004	Bodø	633696
13	Raise Gruppen Holding AS	8100	Misvær	513488
14	Gunvald Johansen Bygg AS	8004	Bodø	451007
15	Toyota Nordvik AS	8013	Bodø	440846
16	Bodø Energi AS	8006	Bodø	421955
17	Nordasfalt AS	8006	Bodø	388848
18	Maxmat AS	8012	Bodø	359695
19	M3 Anlegg AS	8050	Tverlandet	335236
20	M3 Holding AS	8050	Tverlandet	335236
21	Rapp Marine Group AS	8012	Bodø	327427
22	Nyholmen Invest AS	8012	Bodø	327427
23	Dips ASA	8006	Bodø	321971
24	Stadssalg Holding AS	8004	Bodø	308141
25	Nordlandsnett AS	8006	Bodø	304415
26	Saltdalsbygg AS	8006	Bodø	293753
27	Nordlandsbuss AS	8041	Bodø	292494
28	Bomek AS	8012	Bodø	280513
29	Bomek Group AS	8012	Bodø	280513
30	Christian Jakhelln AS	8006	Bodø	277348
31	Kunnskap Invest AS	8006	Bodø	261658
32	Itet AS	8006	Bodø	260958
33	Elektro Bodø AS	8006	Bodø	244484
34	Bodø Sentrum AS	8004	Bodø	242324
35	Rapp Bomek AS	8012	Bodø	230334
36	Haneseth Holding AS	8006	Bodø	223965
37	Stadssalg AS	8004	Bodø	222669
38	Iris Salten Iks	8020	Bodø	213816
39	Rapp Marine AS	8012	Bodø	208886
40	Gigante Havbruk AS	8006	Bodø	205755
41	Bodø Kommunale Pensjonskasse	8006	Bodø	201557
42	Sulland Bodø AS	8008	Bodø	200018
43	André AS	8003	Bodø	188734
44	Sb Transport AS	8041	Bodø	187089
45	T Kolstad Eiendom AS	8006	Bodø	178769
46	Eastern Norge Svartisen AS	8006	Bodø	170347
47	Signal Bredbånd AS	8013	Bodø	166935
48	Østbø AS	8006	Bodø	153992
49	Julius Jakhelln AS	8012	Bodø	153105
50	Be Kraftsalg AS	8006	Bodø	143376

50 Største bedrifter i Rødøy, Gildeskål, Steigen, Saltdal og Røst

Driftsinntekter i 1000 kroner

Nr	Navn	Postnr	Poststed	Driftsinntekter
1	Cermaq Norway AS	8286	Nordfold	2112947
2	Rusånes Fabrikker AS	8255	Røklund	227524
3	Gildeskål Forskningsstasjon AS	8140	Inndyr	197636
4	Selsøyvik Havbruk AS	8196	Selsøyvik	175238
5	Statshuset AS	8196	Selsøyvik	175238
6	Hepro AS	8250	Rognan	134218
7	Sunds fjord Smolt AS	8120	Nygårdsjøen	104146
8	Edelfisk AS	8250	Rognan	93932
9	Edelfarm AS	8250	Rognan	93932
10	Rødøy-lurøy Kraftverk AS	8186	Tjongsfjorden	88095
11	Dragefossen Kraftanlegg AS	8250	Rognan	83293
12	Brødrene Greger Invest AS	8064	Røst	71156
13	Brødrene Greger AS	8064	Røst	71156
14	John Greger AS	8064	Røst	70815
15	Røst Sjømat AS	8064	Røst	70676
16	Johansens Næringspark AS	8064	Røst	70676
17	Arnulf Hansen og Co AS	8185	Vågaholmen	68459
18	Rognan Auto AS	8250	Rognan	67919
19	Nordnorsk Stamfisk AS	8286	Nordfold	65573
20	Salten N950 AS	8135	Sørarnøy	64011
21	Ivar Klaussen AS	8250	Rognan	63387
22	Coop Steigen Sa	8283	Leinesfjord	62400
23	AS Glea	8064	Røst	59551
24	Pk Strøm AS	8250	Rognan	58487
25	Biobag Production AS	8250	Rognan	49744
26	Steigen Oljeservice AS	8285	Leines	44675
27	Stiftelsen Ribø	8255	Røklund	42134
28	Røklund Autosenter AS	8255	Røklund	36518
29	Sjøfossen Entreprenør AS	8140	Inndyr	35615
30	Sjøfossen Energi AS	8140	Inndyr	32161
31	Nordodden Sa	8288	Bogøy	31123
32	Lilleglea AS	8064	Røst	30352
33	Saltdal Servicesenter AS	8250	Rognan	27561
34	Norsk Revegetering AS	8255	Røklund	26491
35	Nordnorsk Veisikring AS	8283	Leinesfjord	24633
36	Røst Fiskeindustri AS	8064	Røst	24017
37	Peder Brenne AS	8250	Rognan	22726
38	Bøteriet AS	8286	Nordfold	22701
39	Hepro Group AS	8250	Rognan	22370
40	Saltdal Turistsenter AS	8255	Røklund	21012
41	A Johansen AS	8064	Røst	20971
42	Rognan Byggsenter AS	8250	Rognan	20606
43	Arnøybygg AS	8136	Nordarnøy	20490
44	Midtgård Transport AS	8250	Rognan	19518
45	Bogøy Dagligvarer AS	8288	Bogøy	19019
46	Steigen Contracting AS	8289	Engeløya	18934
47	Ålstadøya Trelast AS	8289	Engeløya	18124
48	Vev-al-plast AS	8250	Rognan	17925
49	Polar Tours AS	8250	Rognan	17049
50	Saltdal Rør og Entreprenør AS	8250	Rognan	15899

Primærnæringer

Fiskeri

Målt i antall heltidsfiskere vil Ytre Salten kommune bli den tredje største fiskerikommunen i Norge med 309 heltidsfiskere i 2014 etter Tromsø (337 fiskere) og Herøy i Møre Og Romsdal (310 fiskere). Målt i antall registrerte fartøy vil kommunen være Norges største med 264 registrerte fiskefartøyer i 2014 (Kilde fiskeridirektoratet).

Kommune	Antall fiskere	Antall registrerte fartøy
Ytre Salten	309	264
Bodø	127	95
Steigen	40	45
Gildeskål	21	18
Rødøy	53	50
Røst	63	54
Saltdal	5	2

Landbruk

Målt i antall dekar jordbruksareal i drift vil Ytre Salten kommune bli den desidert største landbrukskommunen i Nord-Norge og blant de 20 største i Norge. Målt i antall bruk med husdyrhold vil Ytre Salten kommune være blant de 10 største i Norge.

Kommune	Jordbruksareal i drift (dekar)	Antall bruk med husdyrhold
Ytre Salten	74791	291
Bodø	25141	96
Steigen	25384	79
Gildeskål	6717	30
Rødøy	7400	41
Røst	0	0
Saltdal	10149	45

Samferdsel

Gode kommunikasjoner blir viktig for effektiv drift av Ytre Salten kommune. Her følger en oversikt over dagens situasjon på hurtigbåt, fly og veisiden. Reisetider er også stipulert. Kun båtruter mellom dagens kommuner er tatt med i oversikten.

Hurtigbåt

Innenfor nye Ytre Salten kommune vil er reisetid med hurtigbåt som følger:

- Nordlandsekspresen (NEX II) fra Bodø til Steigen med følgende anløpssteder, reisetid fra Bodø i parentes:
  - Helnessund (1 time)
  - Nordskot (1 time og 25 minutter)
  - Holkestad (1 time og 40 minutter)
  - Bogøy (2 timer og 5 minutter)
- Nordlandsekspresen (NEX I) fra Bodø til Gildeskål og Rødøy med følgende anløpssteder, reisetid fra Bodø i parentes:
  - Våg (25 minutter)
  - Sørarnøy (35 minutter)
  - Sørfugløy (50 minutter)
  - Vågaholmen (2 timer og 35 minutter)
  - Nordværnes (2 timer og 45 minutter)
  - Rødøy (3 timer)
  - Gjerøy (3 timer og 10 minutter)
  - Selsøyvik (3 timer og 25 minutter)

Nordlandsekspresen korresponderer med båt i Gildeskålbassenget. Dette gir en reisetid fra Inndyr til Bodø på 1 time og 5 minutter.

Vei

Langs vei har vi følgende reisetider til overnevnte steder samt Leinesfjord, Inndyr og Rognan:

- Helnessund (3 timer og 25 minutter)
- Nordskot (3 time og 12 minutter)
- Holkestad (3 time og 30 minutter)
- Bogøy (2 timer og 55 minutter)
- Leinesfjord (3 timer)
- Våg (1 time og 25 minutter)
- Sørarnøy (1 time og 47 minutter)
- Sørfugløy (Ikke veiforbindelse)
- Vågaholmen (2 timer og 50 minutter) 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Nordværnes (3 timer) 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Rødøy (3 timer og 26 minutter) 2 tur/retur per døgn, 40 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Gjerøy (3 timer og 40 minutter) 2 tur/retur per døgn, 60 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Selsøyvik (3 timer og 51 minutter) 2 tur/retur per døgn, 85 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Storselsøy (2 timer og 59 minutter) 2 tur/retur per døgn, 120 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart

- Nordnesøy (2 timer og 59 minutter) 2 tur/retur per døgn, 150 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Jektvik (2 timer og 59 minutter) 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Øresvik/Sørfjorden (2 timer og 59 min), 5 tur/retur per døgn, 70 min overfart + 16 tur/retur per døgn, 16 min. overfart
- Myken – ikke fergeforbindelse, hurtigbåt til Vågaholmen
- Melfjordbotn – ikke fergeforbindelse, skysbåt til Kilboghavn, sommervei til Rana

Inndyr (1 time og 20 minutter)

Rognan (1 time 17 minutter)

Alle reisetider er beregnet med bruk av ruteplanlegger på finn.no. Tidsbruk er effektiv reisetid og tar ikke med eventuell tid til venting på ferge .

Tog

Toget har ni daglige avganger fra Rognan til Bodø og syv daglige avganger fra Bodø til Rognan. Reisetid varierer fra 59 minutter på de raskeste og opp til 1 time og 13 minutter.

Røst

Widerøe flyr to daglige avganger mellom Røst og Bodø. Reisetid med direkteruten er 26 minutter, mens det tar 1 time og 6 minutter på de avganger som går via Leknes. Det er daglig avgang med ferge mellom Bodø og Røst, men til forskjellige tidspunkt på døgnet. Reisetid er 3 timer og 45 minutter.

Senterfunksjoner

Ytre Salten kommune har følgende tettsteder ut fra SSB sin tettstedsdefinisjon, innbyggertall per 1.1.2015 i parentes: Inndyr (671), Røstlandet (385), Rognan (2613), Bodø (39750), Løding (3038) og Løpsmarka (2264). Totalt bor 46 108 innbyggere i tettsted.

Forening og samspill - Foto: Ernst Furuhatt

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	25.02.2015	010/15

Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg.

Vedlegg:

Dok.dato

19.02.2015

Tittel

NIVI Rapport 2015. Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg

Dok.ID

15059

Saksopplysninger:

Røst kommunestyre behandlet i møte 16. oktober 2014, sak 049/14, utredning av ny kommunestruktur. Det ble i saken redegjort for gitte mål for kommunereformen, samt et sett av kriterier for kommunene og staten.

Mål for kommunereformen:

- **Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne:** Det er et mål at kommuner med bedre kapasitet og kompetanse skal legge tilrette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Det vises videre til at større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetanse og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester, som psykiske helsetjenester og barnevern.
- **Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling:** Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Planen er at reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det ble videre vist til at det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.
- **Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner:** Robuste kommuner vil ha større ressursgrunnlag, og også ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning, noe som kan gjøre kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og endringer i befolkningssammensetningen. Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk.

- **Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver:** Mer robuste kommuner skal kunne få flere oppgaver. Økte oppgaver vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Robuste kommuner vil også ha redusert behov for interkommunale løsninger. Som en konsekvens av dette vil kommunene få større frihet til å prioritere å tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

I delrapporten fra Ekspertutvalget, fremlagt 31.mars 2014, ble det anbefalt ti kriterier rettet mot kommunene, og to kriterier rettet mot staten. Forslaget til kriterier og prinsipper for en god kommuneinndeling skal være basert på de oppgavene kommunene har i dag. Formålet skal være at kriteriene som utvalget kom frem til skal benyttes for å vurdere kommunesammenslåing og ny kommunestruktur. Kriteriene skal også ivareta kommunenes fire roller som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.

Kriterier for kommunene:

- Tilstrekkelig kapasitet
- Relevant kompetanse
- Tilstrekkelig distanse
- Effektiv tjenesteproduksjon
- Økonomisk soliditet
- Valgfrihet
- Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
- Høy politisk deltakelse
- Lokal politisk styring
- Lokal identitet

Kriterier for staten:

- Bred oppgaveportefølje
- Statlig rammestyring

Røst kommunestyre fattet i KS-sak 087/13 vedtak om å utrede muligheten for Røst til å bestå som egen kommune, samt alternativet med Røst som en del av Bodø kommune. I den forbindelse har Røst kommune startet et felles utviklingsprosjekt i samarbeid med Bodø kommune der målet for prosjektet er å utvikle og forberede en langsiktig og bærekraftig kommunemodell for røstsamfunnet. Det er gjort avtale med NIVI Analyse AS v/Geir Vinsand om bistand til gjennomføringen.

Utviklingsprosjektet har hatt som utgangspunkt:

- At Røst kommune ønsker å bestå som egen kommune, samtidig som det legges til rette for at nasjonale krav til kompetanse, kvalitet, rettssikkerhet og andre nasjonale hensyn blir ivare tatt i den kommunale forvaltning
- At røstsamfunnet er i en spesiell geografisk situasjon som vil stille krav til spesielle forvaltningsmessige løsninger for å sikre utviklingskraft og et likeverdig tjenestetilbud
- At Bodø kommune er en naturlig samarbeidspartner for å løse grunnleggende utfordringer i Røst kommune, særlig på det forvaltningsfaglige og velferdspolitiske området, men også når det gjelder langsiktig bosetting og næringsutvikling
- At Røst kommune ønsker å fortsatt ha tilknytning til de andre Lofotkommunene for å fremme næringsutvikling, herunder videreføring av velfungerende samarbeidsordninger

- At det er ønskelig å utvikle en langsiktig samarbeidsmodell med utvidet delegasjon av lovpålagte oppgaver til Bodø kommune i kombinasjon med et offensivt samarbeid for å fremme bosetting og næringsutvikling på Røst.

NIVI Analyse har på oppdrag av Røst kommune gjennomført en kartlegging av status og utfordringsbilder for Røst som lokalsamfunn og som kommune. I rapporten drøftes erfaringer med dagens interkommunale samarbeid og kommunens virksomhet analyseres i forhold til nasjonale mål og kriterier i kommunereformen. Rapporten påpeker også alternative løsninger og veivalg, samt nødvendige tiltak for å sikre likeverdige velferdstjenester.

Rapporten inneholder en skisse til en egen Røstmodell som er tilpasset kommuner med ekstreme avstandulempen. I rapporten er det pekt på aktuelle punkter for oppfølging dersom kommunestyret ønsker å gå videre med den fremlagte reformskissen.

Som et ledd i det videre arbeidet må kommunestyret ta stilling til om de slutter seg til de konklusjoner som trekkes om kommunens utfordringer og mulighet for å oppfylle de nasjonale målene med kommunereformen.

Kommunen har en svært sårbar kommuneøkonomi og det er behov for å utvikle et mer forutsigbart finansieringssystem som gir trygghet for framtidig velferd og nødvendige investeringer. I lys av prognosene for framtidig folketallsutvikling og endringene i befolkningssammensetningen er det også behov for en styrket næringsfunksjon og en mer koordinert innsats for å sikre framtidig bosetting. Kommunestyret må ta stilling til om de er enige i rapportens beskrivelse av behov for en forsterkning av kommunens kapasitet og kompetanse for å sikre likeverdige velferdstjenester til innbyggerne. Kommunestyret må også ta stilling til om de ønsker å opprettholde tempo og framdrift for å få en avklaring av kommunens framtidige status og rolle i løpet av 2015.

Konklusjon

I KS-sak 087/13 ble det fattet vedtak om at Røst kommune skulle utrede tre tilslutningsalternativer:

1. Røst som egen kommune
2. Røst som en del av Lofoten kommune
3. Røst som en del av Bodø kommune

For å avklare alternativet med Røst som egen kommune må dette gjøres gjennom utvikling av en egen Røstmodell, samtidig som man gjennomfører forhandlinger med en mulig avlastningskommune. Følgende føringer bør da legges til grunn for det videre arbeid med kommunereformen:

- Kommunestyret ønsker en videre konkretisering av Røstmodellen, herunder at det tas initiativ til konkrete forhandlinger om et mulig utvidet vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Forhandlingene bør ha som mål å klargjøre på hvilke områder og under hvilke forutsetninger Bodø kommune kan bidra til avlastning og styrket utvikling på Røst. Det er opprettet et forhandlingsutvalg fra Røst bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder, eksterne rådgiver og rådmannen (sekretariat). Kommunestyret ber om rapportering av resultater før sommeren 2015.
- Kommunestyret gir administrasjonen i oppgave å gå i dialog med Fylkesmannen for å etablere Røst som modellkommune for framtidig øyforvaltning i Nordland med særlig

relevans for kommuner som Røst, Værøy og Træna. Kommunestyret vurderer rollen som modellkommune som et virkemiddel for å komme i gang med konkrete omstillinger og utviklingsarbeid, herunder tilgang til nødvendige omstillingsmidler og en nærmere vurdering av framtidig finansieringssystem. Kommunestyret ber om at mulighetene for ekstern finansiering tas opp ifht. Fylkesmannen og KMD.

- Kommunestyret ber om at følgende innsatsområder gis prioritet i det videre arbeid: Løsning på akutte tjenestebehov, IKT-løsning for kommunen, etablering av 1.linje for næringsutvikling og rekruttering av nøkkelpersonell.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre vedtar følgende føringer som skal legges til grunn for det videre arbeid med kommunereformen:

1. Kommunestyret ønsker en videre konkretisering av Røstmodellen, herunder at det tas initiativ til konkrete forhandlinger om et mulig utvidet vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Forhandlingene bør ha som mål å klargjøre på hvilke områder og under hvilke forutsetninger Bodø kommune kan bidra til avlastning og styrket utvikling på Røst. Det er opprettet et forhandlingsutvalg fra Røst bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder, eksterne rådgiver og rådmannen. Kommunestyret ber om rapportering av resultater før sommeren 2015.
2. Kommunestyret gir administrasjonen i oppgave å gå i dialog med Fylkesmannen for å etablere Røst som modellkommune for framtidig øyforvaltning i Nordland med særlig relevans for kommuner som Røst, Værøy og Træna. Kommunestyret vurderer rollen som modellkommune som et virkemiddel for å komme i gang med konkrete omstillinger og utviklingsarbeid, herunder tilgang til nødvendige omstillingsmidler og en nærmere vurdering av framtidig finansieringssystem. Kommunestyret ber om at mulighetene for ekstern finansiering tas opp ifht. Fylkesmannen og KMD.
3. Kommunestyret ber om at følgende innsatsområder gis prioritet i det videre arbeid: Løsning på akutte tjenestebehov, IKT-løsning for kommunen, etablering av 1.linje for næringsutvikling og rekruttering av nøkkelpersonell.

Randi Gregersen
Rådmann

25.02.2015 KOMMUNESTYRET

KS-010/15 Vedtak:

Røst kommunestyre vedtar følgende føringer som skal legges til grunn for det videre arbeid med kommunereformen:

1. Kommunestyret ønsker en videre konkretisering av Røstmodellen, herunder at det tas initiativ til konkrete forhandlinger om et mulig utvidet

vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Forhandlingene bør ha som mål å klargjøre på hvilke områder og under hvilke forutsetninger Bodø kommune kan bidra til avlastning og styrket utvikling på Røst. Det er opprettet et forhandlingsutvalg fra Røst bestående av ordfører, varaordfører, opposisjonsleder, eksterne rådgiver og rådmannen. Kommunestyret ber om rapportering av resultater før sommeren 2015.

2. Kommunestyret gir administrasjonen i oppgave å gå i dialog med Fylkesmannen for å etablere Røst som modellkommune for framtidig øyforvaltning i Nordland med særlig relevans for kommuner som Røst, Værøy og Træna. Kommunestyret vurderer rollen som modellkommune som et virkemiddel for å komme i gang med konkrete omstillinger og utviklingsarbeid, herunder tilgang til nødvendige omstillingsmidler og en nærmere vurdering av framtidig finansieringssystem. Kommunestyret ber om at mulighetene for ekstern finansiering tas opp ifht. Fylkesmannen og KMD.
3. Kommunestyret ber om at følgende innsatsområder gis prioritet i det videre arbeid: Løsning på akutte tjenestebehov, IKT-løsning for kommunen, etablering av 1.linje for næringsutvikling og rekruttering av nøkkelpersonell.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	29.02.2016	013/16

Valg av forhandlingsutvalg - kommunereformen

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
09.10.2014	Utredning av ny kommunestruktur i Lofoten.	14262

Saksopplysninger:

Røst kommunestyre valgte i KS-sak 046/14 et eget forhandlingsutvalg med følgende mandat:

- Forhandle på overordnet nivå i forhold til utfordringer, muligheter, alternative løsninger og konsekvenser ved å slå seg sammen med Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy.
- Utrede samhandlingsregler og overgangsordninger.

Forhandlingsutvalget hadde følgende sammensetning:

Ordfører
Varaordfører
Opposisjonsleder
Eksterne rådgivere
Rådmann (sekretariat)

Kommunestyre vedtok i samme sak at følgende prinsipper legges skal til grunn ved forhandlinger:

- Ivaretagelse av likeverdighet mellom kommunene
- Ivaretagelse av kulturforståelse
- Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
- Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

I ettertid har Røst kommune avsluttet samtaler med Lofot-kommunene og vedtatt at fremtidige samtaler om samarbeid skal rettes mot Bodø kommune. Det ble ikke funnet nødvendig å velge nytt forhandlingsutvalg etter at retningsvalget ble endret, og forhandlingsutvalget har derfor gjennomført forhandlinger med Bodø i forbindelse med inngåelse av tidligere intensjonsavtale.

Konklusjon

Det har ikke vært foretatt valg av nye representanter til forhandlingsutvalget etter valg av nytt kommunestyre. Det nye kommunestyret må ta stilling til om det skal gjøres endringer i sammensetning av utvalget, om utvalget skal ha samme mandat og om de samme prinsippene for forhandlingene skal gjelde en eventuelt nye forhandlinger. Rådmannens forslag til innstilling er en tilpasset videreføring av gjeldende vedtak.

Rådmannens innstilling:

1. Røst kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

- Ordfører
- Varaordfører
- Opposisjonsleder
- Eksterne rådgivere
- Rådmann (sekretariat)

2. I forhandlinger legges følgende prinsipper til grunn:

- Ivaretagelse av likeverdighet mellom kommunene
- Ivaretagelse av kulturforståelse
- Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
- Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

3. Forhandlingsutvalget gis følgende mandat:

- Forhandle på overordnet nivå i forhold til utfordringer, muligheter, alternative løsninger og konsekvenser ved full fusjon med Bodø kommune eller fusjon med en større kommune der flere kommuner inngår.
- Utrede samhandlingsregler og overgangsordninger.

Randi Gregersen
Rådmann

29.02.2016 KOMMUNESTYRET

KS-013/16 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

1. Røst kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

- Ordfører
- Varaordfører
- Opposisjonsleder
- Eksterne rådgivere
- Rådmann (sekretariat)

2. I forhandlinger legges følgende prinsipper til grunn:

- Ivaretagelse av likeverdighet mellom kommunene
- Ivaretagelse av kulturforståelse
- Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
- Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

3. Forhandlingsutvalget gis følgende mandat:

- Forhandle på overordnet nivå i forhold til utfordringer, muligheter, alternative løsninger og konsekvenser ved full fusjon med Bodø kommune eller fusjon med en større kommune der flere kommuner inngår.
- Utrede samhandlingsregler og overgangsordninger.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	29.02.2016	014/16

Kommunereform - intensjonsgrunnlag

Vedlegg:

Dok.dato   **Tittel**
24.02.2016   Intensjonsgrunnlag - kommunereform

Dok.ID
17228

Saksopplysninger:

Da Stortinget behandlet Kommuneproposisjonen 2016 i juni 2015 viste flertallet til Innst. 300 S (2013-2014) der det het at *"alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma"*. I Innst. 375 S (2014-2015) utdyper flertallet at de i begrepet utredningsplikt legger til grunn *"at alle kommunar skal ta aktivt del i kommunereforma. Dette inneber blant anna å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommunar einønskjer å gå saman med innan 1. juli."*

I utredningsplikten som Stortinget har vedtatt ligger det at kommunene skal gjennomføre en egen vurdering av null-alternativet (fortsette som egen kommune) samt utrede ulike alternativer for kommunesammenslåing.

Som en del av utredningen for Røst fattet kommunestyret vedtak i KS-sak 059/15 om å sende søknad om midler til videre utprøving av Røstmodellen. Målet med utredningen er å finne ut hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune. Utredningen skal omfatte en prinsipiell og praktisk gjennomgang av hva en lokalstyremodell vil kunne innebære for Røst.

På bakgrunn av kommunestyrets vedtak og invitasjon fra Bodø kommune har det funnet sted samtaler på rådmannsnivå mellom kommunene Røst, Steigen, Beiarn, Gildeskål, Rødøy, Saltdal og Bodø kommuner. Beiarn kommune har falt ut underveis, mens Saltdal kommune har kommet til.

Rådmennene i de samarbeidende kommunene har utarbeidet et forslag til felles intensjonsgrunnlag der man definerer prinsipper for eventuelle forhandlinger. Grunnlaget vil danne grunnlag for videre dialog/forhandlinger på politisk nivå. Denne dialogen skal skje mellom de politisk valgte forhandlingsutvalgene i de aktuelle kommunene. En slik prosess må gjennomføres i perioden mars/juni 2016.

Første del av intensjonsgrunnlaget gir en kort presentasjon av kommunereformen, hvor kommunene står i prosessen, kommunene som deltar i samarbeidet og et samlet bilde av hvordan en ny storkommune kan se ut. Videre presenteres ulike modeller for lokaldemokrati og fordeling av administrative oppgaver.

Andre del er mer faktabasert med et utvalg av talltabeller og oversikter over bl.a. interkommunale samarbeid, demografi, næringsliv, samferdsel, skolestruktur og valgresultater. Her er også de økonomiske konsekvensene av kommunereformen vurdert. Faktadelen legges frem slik den er nå og kan være ufullstendig på enkelte områder. Det forventes at det vil være behov for å utrede flere tema dersom man går videre i prosessen.

Konklusjon

Røst kommunestyre har vedtatt å utrede alternativet der Røst består som egen kommune (0-alternativet) samtidig som man ønsker en utredning av mulighetene for å ivareta Røstmodellens mål og intensjoner innenfor Bodø kommune. For Røst blir det viktig å holde fokus på egen prosess i utredningen av en ny lokalstyremodell sammen med Bodø. Samtidig er det naturlig at man, i en situasjon der flere eksisterende kommuner kan gå inn som en del av en ny kommune, er med og legger føringer for prinsipper ved eventuelle fremtidige forhandlinger.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre tar felles utarbeidet intensjonsgrunnlaget til orientering. Eventuelle videreføring av samtaler med de aktuelle kommunene gjøres av det politisk valgte forhandlingsutvalget.

Randi Gregersen
Rådmann

29.02.2016 KOMMUNESTYRET

KS-014/16 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre tar felles utarbeidet intensjonsgrunnlaget til orientering. Eventuelle videreføring av samtaler med de aktuelle kommunene gjøres av det politisk valgte forhandlingsutvalget.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	30.04.2015	018/15

Intensjonsavtale om digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune.

Vedlegg:

Dok.dato

10.04.2015

Tittel

Intensjonsavtale

Dok.ID

15372

Saksopplysninger:

Røst kommune har i KS-sak 010/15 besluttet å trekke seg fra utredning om kommunesammenslåing i Lofoten, og har nå fattet vedtak om å utrede samarbeid med Bodø kommune. Forhandlingsutvalgene i de respektive kommunene har på bakgrunn av dette utviklet forslag til en intensjonsavtale som omfatter full digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune. Intensjonsavtalen ble behandlet i formannskapsmøte 15. februar 2015, F-sak 006/15, der det ble fattet følgende vedtak: Fremlagte forslag til intensjonsavtale godkjennes som grunnlag for videre forhandlinger med Bodø kommune.

Intensjonsavtalen innebærer at Røst kommune fortsetter som egen kommune, men med et forpliktende lovregulert vertskommunesamarbeid med Bodø kommune. Avtalen legger opp til at det skal utvikles felles søknad om modellforsøk med tildeling av nasjonale utviklingsmidler. Gjennom søknaden søkes det også avklaring på om kommuner som velger Røst-modellen kvalifiserer for reform- og engangsstøtte etter samme prinsipp som kommuner som slutter seg sammen. Intensjonen i avtalen er at Røst-modellen skal være etablert som modellforsøk innen utløpet av 2015.

I stortingsmeldingen "Kommunereformen – nye oppgaver til større kommuner" blir vertskommunemodellen drøftet. Selv om generalistkommunesystemet skal være hovedmodellen for kommunesektoren sies det følgende: "For å sikre kvaliteten i det offentlige tjenestetilbudet foreslo ekspertutvalget at det skal være adgang til å pålegge interkommunalt samarbeid som en løsning hvor geografiske avstander gjør at kommuner ikke kan slå seg sammen. I lys av kommunereformens mål og prosess vil det samtidig være naturlig å utrede og belyse andre vilkår enn at det foreligger for store geografiske avstander som grunnlag for å pålegge kommuner å samarbeide. Formålet med en slik samarbeidsregel vil være å sikre innbyggerne et forsvarlig tilbud". Regjeringen varsler med dette en alternativ løsning i tråd med Røst-modellens prinsipper for kommuner som preges av store geografiske avstandsulemper.

I den forbindelse bør det være interesse både for fylkesmannen og departementet å teste ut og vurdere Røst-modellen i en særlig relevant geografisk situasjon, som utvilsomt kvalifiserer for en unntaksløsning som antydnet i det nasjonale reformarbeidet.

Det må også kunne antas at Røst-modellen innebærer nye tilnærminger som vil være av prinsipiell nasjonal interesse. En rekke sider ved arbeidet med modellen kan ha stor overføringsverdi til andre kommuner i tilsvarende situasjon. Dette innebærer spesielt konkretisering av en lokal minimumsforvaltning og kritiske oppgaver som bør legges til en vertskommune. Det vil også være interessant å se på organisering og styring av det interkommunale samarbeidet og fremtidig finansieringsløsning. I tillegg kan det pekes på andre viktige læringspunkter knyttet til avtalestruktur, utvidet IKT-samarbeid og digital tjenesteutvikling, fremtidens primærhelsetjeneste, fremtidig beredskapsordninger osv.

Begge kommunene har utarbeidet mål for intensjonsavtalen der man felles ønsker å gjennomføre en innovativ prosess for å utvikle en lokalt tilpasset forvaltningsmodell. Forvaltningsmodellen skal bidra til at kommunene når kommunereformens mål om likeverdige tjenester til innbyggerne, helhetlig og samordnet samfunnsutvikling, bærekraftig og økonomiske robuste kommuner og styrket lokaldemokrati.

Konklusjon

Rådmannen anbefaler at intensjonsavtalen med Bodø kommune om digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune godkjennes.

Rådmannens innstilling:

1. Røst kommunestyre godkjenner vedlagte intensjonsavtale med Bodø kommune om digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune.
2. Det videre arbeidet med Røst-modellen forutsetter at man får gjennomslag for dekning av omstillingskostnader og en forsterkning av Røst kommune sin grunnorganisasjon, herunder lokal minimumskompetanse for å ivareta stedlig tjenesteproduksjon, utviklingsoppgaver og bestillerkompetanse som er nødvendig for å lykkes med et utvidet og konsentrert vertskommunesamarbeid. Det forutsettes at Røst-modellen kvalifiserer til reform- og engangsstøtte etter samme prinsipp som kommuner som slår seg sammen.
3. Røst kommune forutsetter at begge avtalepartene står sammen om en felles modellsøknad overfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Randi Gregersen
Rådmann

KS-018/15 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

- 1 Røst kommunestyre godkjenner vedlagte intensjonsavtale med Bodø kommune om digital fusjon og samarbeid om utvikling av Nye Røst kommune.
- 2 Det videre arbeidet med Røst-modellen forutsetter at man får gjennomslag for dekning av omstillingskostnader og en forsterkning av Røst kommune sin grunnorganisasjon, herunder lokal minimumskompetanse for å ivareta stedlig tjenesteproduksjon, utviklingsoppgaver og bestillerkompetanse som er nødvendig for å lykkes med et utvidet og konsentrert vertskommunesamarbeid. Det forutsettes at Røst-modellen kvalifiserer til reform- og engangsstøtte etter samme prinsipp som kommuner som slår seg sammen.
- 3 Røst kommune forutsetter at begge avtalepartene står sammen om en felles modellsøknad overfor Kommunal- og moderniseringsdepartementet.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	19.04.2016	024/16

Valg av metode for innbyggermedvirkning i kommunereformen.

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Inndelingsloven regulerer fastsettelse og endring av kommune- og fylkesgrenser. Lovens formål er som følger: *"Formålet med denne loven er å legge til rette for en kommune- og fylkesinndeling som innenfor rammen av det nasjonale fellesskapet kan sikre et funksjonsdyktig lokalt folkestyre og en effektiv lokalforvaltning. Endringer i kommune- eller fylkesinndelingen bør medvirke til å skape formålstjenelig enheter som kan gi innbyggerne og næringslivet tilfredsstillende tjenester og forvaltning".*

Inndelingsloven §10 sier at innbyggerne bør høres før kommunestyret gjør vedtak om en eventuell sammenslåing. Slike høringer kan skje ved folkeavstemning, opinionsundersøkelse, folkemøte eller lignende. Juridisk sett pålegges altså ikke kommunen å holde innbyggerhøring, og kommunen står fritt i tilfelle å velge høringsmetode. Det er videre klart at en innbyggerhøring kun vil være rådgivende for kommunen, og at kommunestyret i prinsippet kan velge å se bort fra det rådet som gis.

Kommunen bør vurdere hvilken metode som er best egnet som høringsmetode i forbindelse med valg om kommunesammenslåing. Valg av høringsmåte må derfor vurderes ut fra hvorvidt den aktuelle høringsmåten bidrar til:

- å frembringe representativ informasjon
- å skape dialog
- at innbyggernes standpunkter bygger på kunnskap og innsikt

Innbyggermedvirkningen kan skje gjennom:

- folkeavstemning
- innbyggerundersøkelse/høring/
- opinionsundersøkelse

Folkeavstemming er den tradisjonelle måten å innhente innbyggernes syn på kommunesammenslåing. Selv om makten til å avgjøre sammenslåingsspørsmålet er lagt til kommunestyret, har det vært mest vanlig med rådgivende folkeavstemming fordi spørsmålet er viktig for folk flest. Gjennom folkeavstemming har alle muligheter for å uttrykke sin mening, men folkeavstemminger innebærer at der klare valgalternativer. I spørsmål om kommunesammenslutninger er alternativet ja eller nei, og kan derfor være mindre egnet for å få frem meninger og bakgrunn for synspunkter. Ved lav valgdeltakelse kan det også reises spørsmål om hvorvidt stemmeresultatet er representativt for innbyggernes syn.

Ved å gjennomføre en "politisk bindende" folkeavstemming overlater politikerne til innbyggerne å fatte en avgjørelse, selv om folkeavstemminger i utgangspunktet er rådgivende. Dette kan føre til liten bevissthet om hva som er utfordringsbildet, målsetninger og effekt av de valgene som gjøres.

Opinionsundersøkelse er en vanlig metode for å hente inn folks synspunkter og oppfatninger i forhold til ulike spørsmål og problemstillinger. Opinionsundersøkelser kan legges opp slik at de gir et representativt inntrykk av befolknings synspunkter dersom man trekker ut et representativt utvalg av befolkningen. I tillegg gir en slik undersøkelse også muligheten for å fange opp mer nyanserte synspunkter blant innbyggerne, f.eks hvorfor de stemmer det ene eller det andre, forutsetninger for å endre standpunkt og lignende. En ulempe er at spørsmålene i stor grad vil være forhåndsdefinert, og at man derfor kun får svar på det man spør om. Det kan være andre spørsmål som opptar innbyggerne som man ikke får med i undersøkelsen.

Innbyggerundersøkelse/høring/folkemøte vil være en metode hvor alle innbyggerne får anledning til å uttale seg. En slik undersøkelse vil være en metode for å få inn ulike synspunkter, men en utfordring vil være at det som oftest er de mest engasjerte og ressurssterke som uttaler seg. En fordel med å gjennomføre en undersøkelse der man sender ut spørreskjema, er at dette gir innbyggerne bedre tid til å sette seg grundig inn i spørsmålene før man svarer. Ved en slik undersøkelse vil det også være mulighet for mer åpne spørsmål og svar. Det gir mulighet for å fange opp synspunkter som ikke dekkes av de forhåndsdefinerte spørsmålene. Dersom man benytter innbyggerundersøkelse som et alternativ til folkeavstemming krever dette at man analyserer resultatet og kommuniserer dette til innbyggerne.

Uansett hvilken metode for innbyggermedvirkning som velges er denne rådgivende og det viktig å være bevisst på at man får frem:

- representative svar fra befolkningen
- kunnskap og innsikt om konsekvenser av de valg man gjør
- god dialog mellom innbyggerne og kommunen
- innbyggernes synspunkter
- et godt beslutningsgrunnlag til politikerne som skal avgjøre spørsmålet om kommunesammenslåing eller ikke.

Konklusjon:

Som grunnlag for å gjennomføre innbyggermedvirkning er det på forhånd viktig å gjennomføre en bred og inkluderende prosess der positive og negative sider ved ulike alternativer er belyst. Dette er en forutsetning for at innbyggerne skal kunne gjøre seg opp et veloverveid standpunkt. Det må legges vekt på å få til en dialog om målene for framtidig utvikling, og hvordan man best skal møte det framtidige utfordringsbildet.

Etter innbyggerhøringen må kommunestyret gjøre en selvstendig vurdering av hvilken vekt den rådgivende høringen skal ha for kommunestyrets konklusjon.

Det gjelder uansett hvilken metode som benyttes. Kommunestyret har plikt til å foreta en endelig avveining av ulike argumenter og hensyn. Den enkelte representant kan velge at innbyggernes råd skal følges når det skal stemmes, uansett resultat og uansett hvor representativ høringsresultatet vurderes i ettertid. Alternativt kan det knyttes betingelser til resultatet og hvordan dette har framkommet, f.eks. at deltakelsen må være minst 50 eller 60 prosent for at det skal tillegges avgjørende vekt, og det i høringen er en klar overvekt av stemmer til ett av alternativene.

Kommunestyret må uansett foreta en samlet avveining og stemme over aktuelle veivalg og løsninger i etterkant av innbyggerhøringen.

Rådmannens innstilling:

Saken legges frem uten innstilling.

Randi Gregersen
Rådmann

19.04.2016 KOMMUNESTYRET

KS-024/16 Vedtak:

Det legges frem følgende forslag:

Det avholdes 2 folkemøter, det første torsdag 19.mai og søndag 29.mai.

Det avholdes folkeavstemming 12.juni -16. Folkeavstemmingen er rådgivende.

Forhåndsstemming. Valgdeltakelse fra 16 år.

Enstemmig vedtatt

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	26.06.2014	029/14

Søknad om midler til utredning av kommunestruktur for øykommuner uten fastlandsforbindelse.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
17.06.2014	Prosjektøknad - Søknad om midler til utredning av kommunestruktur for øykommuner uten fastlandsforbindelse	13685

Saksopplysninger:

Kommunal- og moderniseringsdepartementet satte 3. januar 2014 ned et ekspertutvalg som skulle foreslå kriterier som har betydning for oppgaveløsningen i kommunene. Øykommuner uten fastlandsforbindelse var ikke representert i ekspertutvalget. Kriteriene i sum skal ivareta kommunenes fire funksjoner som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver. Kriteriene er tenkt benyttet på lokalt, regionalt og sentralt nivå som et grunnlag for å vurdere ny kommunestruktur. Ekspertutvalget leverte sin delrapport nr 1 den 31. mars 2014 og skal levere en sluttrapport den 1. desember 2014.

I delrapporten tar utvalget utgangspunkt i dagens oppgaver i kommunene. Som et generelt prinsipp legges det til grunn at alle kommuner skal løse sine lovpålagte oppgaver selv. Utvalget har ut fra dette angitt kriterier kommunene bør oppfylle for å ivareta dagens oppgaver, samt prinsipper og kriterier for en robust kommuneinndeling som gir en enhetlig og oversiktlig forvaltning i kommunen. I delrapport nr 1 er øykommunene ikke nevnt/omtalt. På bakgrunn av dette ønsker søknadskommunene nå å gjennomføre en supplerende kartlegging av en mulig kommunestruktur for øykommunene, som bidrag til et helhetlig debattgrunnlag. Kommunene dette gjelder er Røst, Værøy, Fedje, Hasvik, Kvitsøy, Leka, Smøla, Solund, Træna og Utsira.

Vurdering:

Felles for søknadskommunene er at de ikke har landfastforbindelse. Eneste/vanligste reisevei til/fra kommunene er med båt og fly. Avstanden varierer, men strekker seg opp til flere timer inn til fastlandet. Kommunene er små i folketall, fra 210 innbyggere og opp til over 2 000. De fleste av søknadskommunene vil, ifølge SSB, ha en reell befolkningsvekst frem mot 2040. Nærings-strukturen i de fem kommunene er noe ulik, men de fleste har en hjørnestensbedrift, en kommuneforvaltning og for øvrig småbedrifter.

Geografisk avstand er gitt et eget avsnitt i Kommuneproposisjon 95 S, under punkt 4.7, der avstand påpekes som en utfordring i forhold til blant annet politisk representasjon, men legger også vekt på at tjenester til folket må leveres der folk bor. Det konkluderes med at kommunereformen må ta hensyn til Norges mangfoldige geografi og at innbyggertall alene ikke kan være et absolutt krav. Tidligere anbefalinger har konkludert med maks 60 minutter til kommunesenteret, men at avstandsulempen best løses lokalt. Det ønsker de 10 søknadskommunene nå å bidra til.

Et klart og overordnet mål er at alle innbyggerne skal kunne motta de tjenester de har krav på der de bor og at kvaliteten på tjenestene skal være god. Dette er et av de viktigste kriterier som øykommuneprosjektet ønsker å se nærmere på, ved ulike former for ny strukturering av kommunene. Det må her også skilles mellom vedtatt kvalitet og brukeropplevd kvalitet.

Det er også et overordnet, men ikke avgjørende mål at vår utredning og forskningsrapport vil inngå som en integrert del av eller et supplement til ekspertutvalgets sluttrapport. Skulle ikke vårt mål bli oppfylt, vil vi likevel legge vekt på at utredningen skal gjøres på et så fritt og uavhengig grunnlag at dens innhold har god legitimitet og høy kvalitet.

Rådmannens innstilling:

1. Kommunestyret tar søknaden som er utarbeidet av Træna kommune til orientering, og vedtar deltakelse i prosjektet det søkes om støtte til, slik det fremgår av vedlagte søknad til KMD
2. Kommunestyret utpeker ordføreren til å representere kommunen i styringsgruppen for prosjektet, sammen med ordfører fra de øvrige 9 søknadskommunene. Varaordfører blir ordførers stedfortreder
3. Kommunestyret bevilger inntil kr 50.000 i egenandel til prosjektet, dersom man ikke oppnår statlig fullfinansiering.

Randi Gregersen
Rådmann

26.06.2014 KOMMUNESTYRET

KS-029/14 Vedtak:

1. Kommunestyret tar søknaden som er utarbeidet av Træna kommune til orientering, og vedtar deltakelse i prosjektet det søkes om støtte til, slik det fremgår av vedlagte søknad til KMD
2. Kommunestyret utpeker ordføreren til å representere kommunen i styringsgruppen for prosjektet, sammen med ordfører fra de øvrige 9 søknadskommunene. Varaordfører blir ordførers stedfortreder
3. Kommunestyret bevilger inntil kr 50.000 i egenandel til prosjektet, dersom man ikke oppnår statlig fullfinansiering.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	16.10.2014	046/14

Utredning av ny kommunestruktur i Lofoten.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
05.09.2014	Invitasjon til å delta i reformprosessen	14030
10.10.2014	Milepæler	14272
10.10.2014	Ny kommunestruktur i Lofoten	14273

Saksopplysninger

Røst kommune er, sammen med alle landets kommuner, invitert til å delta i en reformprosess der målsettingen er å utvikle kommuner som er bærekraftig og økonomisk robuste.

Bakgrunn

Det er om lag 50 år siden Norge sist gjennomførte en kommunereform. Mye har endret seg siden da som for eksempel befolkningsmønstre, kommunikasjonsmuligheter, næringsstruktur og velferdsbehov. Kommunene har også fått tildelt mange nye oppgaver. Stortinget mener nå at tiden er inne for å se fremover, og inviterer kommunene til å delta i reformprosessen.

Mål for kommunereformen:

- **Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne:** Det er et mål at kommuner med bedre kapasitet og kompetanse skal legge tilrette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Det vises videre til at større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetanse og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester, som psykiske helsetjenester og barnevern.
- **Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling:** Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Planen er at reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det ble videre vist til at det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

- **Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner:** Robuste kommuner vil ha større ressursgrunnlag, og også ha en mer variert befolknings- og nærings sammensetning, noe som kan gjøre kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og endringer i befolknings sammensetningen. Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk.
- **Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver:** Mer robuste kommuner skal kunne få flere oppgaver. Økte oppgaver vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Robuste kommuner vil også ha redusert behov for interkommunale løsninger. Som en konsekvens av dette vil kommunene få større frihet til å prioritere å tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

I delrapporten som ble fremlagt 31.mars 2014, ble det anbefalt ti kriterier rettet mot kommunene, og to kriterier rettet mot staten. Forslaget til kriterier og prinsipper for en god kommuneinndeling skal være basert på de oppgavene kommunene har i dag. Formålet skal være at kriteriene som utvalget kom frem til skal benyttes for å vurdere kommunesammenslåing og ny kommunestruktur. Kriteriene skal også ivareta kommunenes fire roller som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.

Kriterier for kommunene:

- Tilstrekkelig kapasitet
- Relevant kompetanse
- Tilstrekkelig distanse
- Effektiv tjenesteproduksjon
- Økonomisk soliditet
- Valgfrihet
- Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
- Høy politisk deltakelse
- Lokal politisk styring
- Lokal identitet

Kriterier for staten:

- Bred oppgaveportefølje
- Statlig rammestyring

Økonomiske virkemidler:

I kommuneproposisjonen 2015 presenteres en modell for økonomiske virkemidler. De økonomiske virkemidlene skal gjøres gjeldende for kommuner som velger å slå seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet nasjonale vedtak innen 1. januar 2018.

Modell for reformstøtte i reformperioden (kroner).

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

Engangskostnader:

Det er lagt opp til at alle kommuner som slår seg sammen i reformperioden skal få dekket engangskostnader (harmonisering av datasystemer, prosesser for sammenslåing praktisk og fysisk, skilt, navn osv.) etter en standardisert modell. 20 millioner kr. er satt som et grunnbeløp per kommunesammenslåing, men støtten til dekning av engangskostnader differensieres etter antall innbyggere i sammenslåingen.

Modell for dekning av engangskostnader i reformperioden (kroner).

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Etter fremleggelsen av stortingsmeldingen om nye oppgaver våren 2015, legger Departementet opp til to ulike løp i reformperioden:

- *Kommuner som vedtar sammenslåing senest høsten 2015: Kongelig resolusjon.* Kongen i statsråd har myndighet til å vedta sammenslåinger der kommuner er enige. For kommuner som gjør kommunestyrevedtak i løpet av høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå i løpet av våren 2016. Disse sammenslåingene vil kunne tre i kraft fra 1.januar 2018.
- *b) Proposisjon om en helhetlig kommunestruktur til Stortinget våren 2017.* I reformen legges det opp til at kommunene fatter vedtak innen sommeren 2016. Regjeringen planlegger å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Kommunale vedtak som fattes høsten 2015, men som ikke følges opp av kongelig resolusjon våren 2016, vil også bli inkludert i proposisjonen. I beslutningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessig ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene.
- Departementet legger til grunn at sammenslåingene som et utgangspunkt vil iverksettes senest 1. januar 2020.

Vurdering:

Det er flertall i Stortinget for å gjennomføre en kommunereform. Regjeringen har i kommuneproposisjon 2015 fremlagt sitt forslag til reform. Det utelukkes ikke at det vil bli gjort enkelte justeringer.

Røst kommunestyre drøftet i KS-sak 024/12 kommunesamarbeid i Lofoten og fattet følgende vedtak:

- Røst kommune ønsker ikke, på nåværende tidspunkt, noen kommunesammenslåing med de øvrige lofotkommunene.
- Røst kommune ønsker å videreutvikle et samarbeid med de øvrige lofotkommunene på de områder det måtte være naturlig å samarbeide på.
- Røst kommune vil presisere at kommunesamarbeid må ikke tappe småkommunene for kvalifisert personell, men heller være med på å bygge opp og styrke kompetansen i alle kommunene.
- Røst kommune ser det som svært viktig at vi fortsatt er en del av Lofoten, Lofotrådet og det samarbeidet vi har i region Lofoten for fiskeri, reiseliv, miljø, samferdsel og lignende.

Kommunestyret har i KS-sak 087/13 drøftet alternativer for Røst kommune og konkluderte med at følgende tre alternativer ønskes utredet:

1. Røst består som egen kommune
2. Røst som en del av Lofoten kommune
3. Røst som en del av Bodø kommune

Det ble argumentert med viktigheten av å få utredet alle alternativene og gjennom utredningen finne ut hvilket alternativ som er mest formålstjenlig for Røst kommune. Kommunestyret ønsker å sikre demokrati og samhandling, sikre nærhet til befolkningen og ivareta identitet, tilhørighet og bosetting.

Følgende vedtak ble fattet:

1. Røst kommune ser det som svært viktig å få utredet de forskjellige alternativer for kommunesammenslåing (som nevnt overfor) før en avgjørelse tas.
2. Røst kommune støtter forslag fra Lofotrådet om å få en skikkelig utredning som skal vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer. Det søkes eksternt finansiering og bistand fra eksterne fagmiljø, men det er viktig at vi får med det regionale perspektiv og kommunal kompetanse i utredningen.

Konklusjon:

Etter at disse vedtakene er gjort er det nå blitt klart fra statlig hold at det legges opp til en reform der det kun er snakk om utredning med tanke på kommunesammenslåing.

Lofotrådet søkte 29. januar 2014 om økonomisk støtte fra Kommunal- og moderniseringsdepartementet til utredning av samarbeid i Lofoten. Denne søknaden ble avslått med begrunnelsen av at prosjektet i for stor grad bar preg av å skulle belyse eksisterende og mulige nye interkommunale løsninger. Lofotrådet søkte på nytt 15. juli 2014 om økonomisk støtte fra Lofotrådet til utredning av fordeler og ulemper knyttet til etablering av en ny kommunestruktur, denne gangen til Fylkesmannen i Nordland. På denne søknaden har Lofotrådet fått tilsagn om støtte på kr 500.000, under forutsetning om det fremskaffes en faktabasert utredning som beskriver alle sider ved sammenslåing av to eller flere kommuner i Lofoten. Det er foreløpig ikke avklart hvordan utredningen skal gjennomføres (innhold, framdriftsplan, ansvar etc).

Lofotrådet ber kommunene i Lofoten avklare sin deltakelse i utredningen av ny kommunestruktur. Så langt har Vågan kommune og Moskenes kommune behandlet saken.

I Vågan kommune er det fattet følgende vedtak: Vågan kommunestyre er i utgangspunktet sterkt kritisk til Regjeringens premisser for å slå sammen kommuner. Kommunestyret signaliserer derfor allerede nå at Vågan med sin kommunestørrelse vil være i stand til å kunne gi innbyggerne tjenester av god kvalitet, og samtidig sikre gode demokratiske prosesser. Kommunestyre ber likevel et forhandlingsutvalg om å drøfte mulige grensejusteringer med Hadsel og Lødingen.

I Moskenes er det fattet følgende vedtak: Moskenes kommunestyre er i utgangspunktet kritisk til regjeringens opplegg for sammenslåing av kommuner, men aksepterer de vilkår som er gitt fra Fylkesmannen for støtte til Lofotrådets utredning om "fordeler og ulemper" ved ny kommunestruktur.

Rådmannens innstilling:

1. Røst kommune aksepterer forutsetningene i tilsagn fra Fylkesmannen i Nordland om at det skal fremskaffes en faktabasert utredning som beskriver alle sider ved en sammenslåing av to eller flere kommuner i Lofoten.
2. Røst kommune starter utredning av en ny kommunemodell.
3. Kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

Ordfører

Varaordfører

Opposisjonsleder

Eksterne rådgivere

Rådmannen deltar som sekretariat i utvalgets møter

4. I forhandlingene legges følgende prinsipper til grunn:

- a) Ivaretagelse av likeverdigheten mellom kommunene
- b) Ivaretagelse av kulturforståelse
- c) Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
- d) Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

5. Forhandlingsutvalget gis følgende mandat:
  - a) Forhandle på overordnet nivå i forhold til utfordringer, muligheter, alternative løsninger og konsekvenser ved å slå seg sammen med Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy.
  - b) Utrede samhandlingsregler og overgangsordninger.

6. Forhandlingsutvalget orienterer fortløpende til formannskap og kommunestyre.

Randi Gregersen
Rådmann

16.10.2014 KOMMUNESTYRET

KS-046/14 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

- 1 Røst kommune aksepterer forutsetningene i tilsagn fra Fylkesmannen i Nordland om at det skal fremskaffes en faktabasert utredning som beskriver alle sider ved en sammenslåing av to eller flere kommuner i Lofoten.
- 2 Røst kommune starter utredning av en ny kommunemodell.
- 3 Kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

Ordfører
Varaordfører
Opposisjonsleder
Eksterne rådgivere
Rådmannen deltar som sekretariat i utvalgets møter
- 4 I forhandlingene legges følgende prinsipper til grunn:
  - a. Ivaretagelse av likeverdigheten mellom kommunene
  - b. Ivaretagelse av kulturforståelse
  - c. Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
  - d. Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

5 Forhandlingsutvalget gis følgende mandat:

- a. Forhandle på overordnet nivå i forhold til utfordringer, muligheter, alternative løsninger og konsekvenser ved å slå seg sammen med Vågan, Vestvågøy, Flakstad, Moskenes og Værøy.
- b. Utrede samhandlingsregler og overgangsordninger.

6 Forhandlingsutvalget orienterer fortløpende til formannskap og kommunestyre.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	16.10.2014	049/14

Utredning ny kommunestruktur.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
05.09.2014	Invitasjon til å delta i reformprosessen	14030
10.10.2014	Milepæler	14272

Saksopplysninger:

Røst kommune er, sammen med alle landets kommuner, invitert til å delta i en reformprosess der målsettingen er å utvikle kommuner som er bærekraftig og økonomisk robuste.

Bakgrunn

Det er om lag 50 år siden Norge sist gjennomførte en kommunereform. Mye har endret seg siden da som for eksempel befolkningsmønstre, kommunikasjonsmuligheter, næringsstruktur og velferdsbehov. Kommunene har også fått tildelt mange nye oppgaver. Stortinget mener nå at tiden er inne for å se fremover, og inviterer kommunene til å delta i reformprosessen.

Mål for kommunereformen:

- **Gode og likeverdige tjenester til innbyggerne:** Det er et mål at kommuner med bedre kapasitet og kompetanse skal legge tilrette for gode og likeverdige tjenester over hele landet. Det vises videre til at større fagmiljø vil gi mer stabile arbeidsmiljø, bredde i kompetanse og en bredere tiltaksportefølje, særlig i små og spesialiserte tjenester, som psykiske helsetjenester og barnevern.
- **Helhetlig og samordnet samfunnsutvikling:** Kommunesektoren skal bli bedre i stand til å løse nasjonale utfordringer. Planen er at reformen skal bedre forutsetningene for en styrket og samordnet lokal og regional utvikling i alle deler av landet både når det gjelder arealbruk, samfunnsikkerhet og beredskap, transport, næring, miljø og klima, og også den sosiale utviklingen i kommunen. Det ble videre vist til at det er ønskelig at kommunegrensene i større grad tilpasses naturlige bo- og arbeidsmarkedsregioner.

- **Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner:** Robuste kommuner vil ha større ressursgrunnlag, og også ha en mer variert befolknings- og næringssammensetning, noe som kan gjøre kommunene mer robuste overfor uforutsette hendelser og endringer i befolkningssammensetningen. Bærekraftige og økonomiske robuste kommuner vil legge til rette for en mer effektiv ressursbruk.
- **Styrke lokaldemokratiet og gi større kommuner flere oppgaver:** Mer robuste kommuner skal kunne få flere oppgaver. Økte oppgaver vil gi økt makt og myndighet til kommunene, og dermed økt lokalt selvstyre. Robuste kommuner vil også ha reduserte behov for interkommunale løsninger. Som en konsekvens av dette vil kommunene få større frihet til å prioritere å tilpasse velferdstilbudet til innbyggernes behov.

I delrapporten som ble fremlagt 31.mars 2014, ble det anbefalt ti kriterier rettet mot kommunene, og to kriterier rettet mot staten. Forslaget til kriterier og prinsipper for en god kommuneinndeling skal være basert på de oppgavene kommunene har i dag. Formålet skal være at kriteriene som utvalget kom frem til skal benyttes for å vurdere kommunesammenslåing og ny kommunestruktur. Kriteriene skal også ivareta kommunenes fire roller som demokratisk arena, tjenesteyter, samfunnsutvikler og myndighetsutøver.

Kriterier for kommunene:

- Tilstrekkelig kapasitet
- Relevant kompetanse
- Tilstrekkelig distanse
- Effektiv tjenesteproduksjon
- Økonomisk soliditet
- Valgfrihet
- Funksjonelle samfunnsutviklingsområder
- Høy politisk deltakelse
- Lokal politisk styring
- Lokal identitet

Kriterier for staten:

- Bred oppgaveportefølje
- Statlig rammestyring

Økonomiske virkemidler:

I kommuneproposisjonen 2015 presenteres en modell for økonomiske virkemidler. De økonomiske virkemidlene skal gjøres gjeldende for kommuner som velger å slå seg sammen i reformperioden, det vil si sammenslåinger der det er fattet nasjonale vedtak innen 1. januar 2018.

Modell for reformstøtte i reformperioden (kroner).

Antall innbyggere i sammenslåingen	Reformstøtte
0-14 999 innbyggere	5 mill.
15 000- 29 999 innbyggere	20 mill.
30 000- 49 999 innbyggere	25 mill.
Over 50 000 innbyggere	30 mill.

Engangskostnader:

Det er lagt opp til at alle kommuner som slår seg sammen i reformperioden skal få dekket engangskostnader (harmonisering av datasystemer, prosesser for sammenslåing praktisk og fysisk, skilt, navn osv.) etter en standardisert modell. 20 millioner kr. er satt som et grunnbeløp per kommunesammenslåing, men støtten til dekning av engangskostnader differensieres etter antall innbyggere i sammenslåingen.

Modell for dekning av engangskostnader i reformperioden (kroner).

Antall kommuner og innbyggere i sammenslåingen	0-19 999 innbyggere	20- 49 999 innbyggere	50- 99 999 innbyggere	Over 100 000 innbyggere
2 kommuner	20 000 000	25 000 000	30 000 000	35 000 000
3 kommuner	30 000 000	35 000 000	40 000 000	45 000 000
4 kommuner	40 000 000	45 000 000	50 000 000	55 000 000
5 eller flere kommuner	50 000 000	55 000 000	60 000 000	65 000 000

Etter fremleggelsen av stortingsmeldingen om nye oppgaver våren 2015, legger Departementet opp til to ulike løp i reformperioden:

- *Kommuner som vedtar sammenslåing senest høsten 2015: Kongelig resolusjon.* Kongen i statsråd har myndighet til å vedta sammenslåinger der kommuner er enige. For kommuner som gjør kommunestyrevedtak i løpet av høsten 2015, vil departementet legge til rette for at sammenslåing skal kunne vedtas på nasjonalt nivå i løpet av våren 2016. Disse sammenslåingene vil kunne tre i kraft fra 1.januar 2018.
- *b) Proposisjon om en helhetlig kommunestruktur til Stortinget våren 2017.* I reformen legges det opp til at kommunene fatter vedtak innen sommeren 2016. Regjeringen planlegger å fremme en samlet proposisjon til Stortinget om ny kommunestruktur våren 2017. Kommunale vedtak som fattes høsten 2015, men som ikke følges opp av kongelig resolusjon våren 2016, vil også bli inkludert i proposisjonen. I beslutningsgrunnlaget for Stortinget vil det bli lagt til grunn at enkeltkommuner ikke skal kunne stanse endringer som er ønsket og hensiktsmessig ut fra regionale og nasjonale hensyn. I proposisjonen vil det dermed kunne foreslås sammenslåinger av kommuner som avviker fra de lokale vedtakene.
- Departementet legger til grunn at sammenslåingene som et utgangspunkt vil iværsettes senest 1. januar 2020.

Vurdering:

Det er flertall i Stortinget for å gjennomføre en kommunereform. Regjeringen har i kommuneproposisjon 2015 fremlagt sitt forslag til reform. Det utelukkes ikke at det vil bli gjort enkelte justeringer.

Kommunestyret har i KS-sak 087/13 drøftet alternativer for Røst kommune og konkluderte med at følgende tre tilslutningsalternativer ønskes utredet:

1. Røst består som egen kommune
2. Røst som en del av Lofoten kommune
3. Røst som en del av Bodø kommune

Det ble argumentert med viktigheten av å få utredet alle alternativene og gjennom utredningen finne ut hvilket alternativ som er mest formålstjenlig for Røst kommune. Kommunestyret ønsker å sikre demokrati og samhandling, sikre nærhet til befolkningen og ivareta identitet, tilhørighet og bosetting.

Følgende vedtak ble fattet:

1. Røst kommune ser det som svært viktig å få utredet de forskjellige alternativer for kommunesammenslåing (som nevnt overfor) før en avgjørelse tas.
2. Røst kommune støtter forslag fra Lofotrådet om å få en skikkelig utredning som skal vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer. Det søkes eksternt finansiering og bistand fra eksterne fagmiljø, men det er viktig at vi får med det regionale perspektiv og kommunal kompetanse i utredningen.

I vedtakets pkt. 1 har kommunestyret bestemt at det, i tillegg til utredning av alternativet med et samarbeid i Lofoten, også ønsker utredet muligheten for Røst til å bestå som egen kommune, samt alternativet med Røst som en del av Bodø kommune. I den forbindelse har Røst kommune startet et felles utviklingsprosjekt i samarbeid med Bodø kommune der målet for prosjektet er å utvikle og forberede en langsiktig og bærekraftig kommunemodell for røstsamfunnet. Administrasjonen i Røst kommune har ikke nødvendige ressurser for å sikre en forsvarlig gjennomføring av utviklingsprosjektet. Det er derfor gjort avtale med Nivi AS v/Geir Vinsand om bistand til gjennomføringen.

Utviklingsprosjektet tar som utgangspunkt:

- At Røst kommune ønsker å bestå som egen kommune, samtidig som det legges til rette for at nasjonale krav til kompetanse, kvalitet, rettssikkerhet og andre nasjonale hensyn blir ivare tatt i den kommunale forvaltning
- At røstsamfunnet er i en spesiell geografisk situasjon som vil stille krav til spesielle forvaltningsmessige løsninger for å sikre utviklingskraft og et likeverdig tjenestetilbud
- At Bodø kommune er en naturlig samarbeidspartner for å løse grunnleggende utfordringer i Røst kommune, særlig på det forvaltningsfaglige og velferdspolitiske området, men også når det gjelder langsiktig bosetting og næringsutvikling

- At Røst kommune ønsker å fortsatt ha tilknytning til de andre Lofotkommunene for å fremme næringsutvikling, herunder videreføring av velfungerende samarbeidsordninger
- At det er ønskelig å utvikle en langsiktig samarbeidsmodell med utvidet delegasjon av lovpålagte oppgaver til Bodø kommune i kombinasjon med et offensivt samarbeid for å fremme bosetting og næringsutvikling på Røst.

Det vil innledningsvis bli gjennomført en kortfattet gjennomgang av nasjonale mål og føringer i kommunereformen, herunder problematisering av konsekvenser og mulige veivalg for Røst kommune og tilsvarende øykommuner i Nordland.

Som en del av arbeidet ser vi for oss:

- En beskrivelse av sentrale utviklingstrekk og utfordringsbilde for Røst kommune
- En beskrivelse av dagens interkommunale samarbeid, pågående diskusjoner om utvidet samarbeid, samt erfaringer med dagens samarbeidsordninger
- En overordnet vurdering av behovet for utvidet samarbeid på kort og lang sikt
- En sammenlikning av aktuelle hovedløsninger for framtidig ivaretagelse av lovpålagte oppgaver for kommuner som Røst i lys av kommunereformen
- En klargjøring av mål og sentrale prinsipper som må ivaretas i det videre arbeid med å konkretisere samarbeidsmodellen, sett fra begge de involverte kommuner

Som del av grunnlagsdokumentet ser vi også for oss:

- En beskrivelse av gjeldende regelverk for interkommunalt samarbeid med vekt på reglene om kommunesamarbeid i kommuneloven
- En klargjøring av spørsmål som må avklares ved innføring av et utvidet kommunesamarbeid med Bodø, herunder løsning for politisk styring, administrativ og faglig organisering, tilsyn og kontroll, finansiering og andre forhold som må nedfelles i en samarbeidsavtale
- En vurdering av krav til særskilt organisering eller andre tilpasningsbehov ved omfattende samarbeid om lovpålagte velferdstjenester basert på erfaringer fra andre kommuner.

Utviklingsprosjektet har en løpetid på ca. fem måneder fra september 2014 til januar 2015. En foreløpig tidsplan ser ut som følger:

Måned	Aktivitet
September 2014	Oppstartsmøte på Røst i forbindelse med kommunestyremøte 10.september Gjennomgang av prosjektet og det videre arbeid med grunnlagsdokument. Plan for lokal gjennomgang av oppgaver og dialog med Bodø kommune utarbeides. Deretter starter arbeid med grunnlagsdokument og lokal gjennomgang av oppgaver.
Oktober 2014	Arbeid med grunnlagsdokument parallelt med lokal gjennomgang sektor for sektor i Røst kommune. Dialog mot Bodø kommune.
November 2014	Grunnlagsdokument og lokal gjennomgang avsluttes og oppsummeres i en reformskisse. Dialogmøte mellom kommunene gjennomføres.
Desember 2014	Justeringer og kort høring. Arbeid med samarbeidsavtale og saksframlegg for kommunestyrene. Plan for iverksetting og omstilling.
Januar 2015	Siste justeringer og forberedelse av behandling i kommunestyrene. Iverksetting i løpet av 1.halvår 2015, konkret tidspunkt avklares som del av prosjektet.

Økonomi:

Prosjektets gjennomføring forutsetter en omfattende egeninnsats fra rådmann, ansatte og politikere i kommunene. I tillegg kommer utgifter til ekstern konsulent, reiser, samt prosesskostnader til løpende møteaktivitet, herunder oppstartsmøte i Røst kommune, dialogmøte underveis med begge kommuner, evt. også et avsluttende møte før behandlingen i de respektive kommunestyre. Til de eksterne utgiftene er det søkt fullfinansiering fra Fylkesmannen. Det er gitt signaler fra Fylkesmannen om at søknaden vil bli innvilget.

Konklusjon

Utviklingsprosjektet har som mål å utrede Røsts mulighet for å bestå som egen kommune, samtidig som man gjennom prosjektet vil kartlegge forhold som vil være viktig uansett valg av tilslutningsalternativ.

En bærende forutsetning i prosjektet er at det skal skaffes til veie tilstrekkelig kunnskap til å gjøre de riktige valgene når kommunestyret skal ta stilling til en eventuell ny kommunestruktur.

Rådmannens innstilling:

1. Røst kommune gjennomfører et utviklingsprosjekt i samarbeid med Bodø kommune der målet er å utvikle og forberede en langsiktig og bærekraftig kommunemodell for røstsamfunnet.
2. Kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

Ordfører
Varaordfører
Opposisjonsleder
Eksterne rådgivere
Rådmannen deltar som sekretariat i utvalgets møter
3. I forhandlingene legges følgende prinsipper til grunn:
  - a) Ivaretagelse av likeverdigheten mellom kommunene
  - b) Ivaretagelse av kulturforståelse
  - c) Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
  - d) Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter
4. Forhandlingsutvalget orienterer fortløpende til formannskap og kommunestyre

Randi Gregersen
Rådmann

16.10.2014 KOMMUNESTYRET

KS-049/14 Vedtak:

1 Røst kommune gjennomfører et utviklingsprosjekt i samarbeid med Bodø kommune der målet er å utvikle og forberede en langsiktig og bærekraftig kommunemodell for røstsamfunnet.

2 Kommunestyre oppnevner et forhandlingsutvalg med følgende sammensetning:

Ordfører

Varaordfører

Opposisjonsleder

Eksterne rådgivere

Rådmannen deltar som sekretariat i utvalgets møter

3 I forhandlingene legges følgende prinsipper til grunn:

- a. Ivaretagelse av likeverdigheten mellom kommunene
- b. Ivaretagelse av kulturforståelse
- c. Ivaretagelse av nærdemokrati og lokalt tjenestetilbud
- d. Ivaretagelse av arbeidstakernes rettigheter

4 Forhandlingsutvalget orienterer fortløpende til formannskap og kommunestyre
Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	05.11.2015	059/15

Fornyhet søknad om utredning av Røstmodellen.

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
18.02.2015	Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg.	15047
19.02.2015	NIVI Rapport 2015. Kommunereform på Røst - utfordringer og veivalg	15059
10.04.2015	Intensjonsavtale	15372
30.10.2015	Søknad om utprøving av Røstmodellen	16586
22.05.2015	Særutskrift - formannskapet, bystyret - Intensjonsavtale om digital fusjon og samarbeid om utvikling av nye Røst kommune	15667

Saksopplysninger:

Det vises til inngått intensjonsavtale med Bodø kommune av 25.mars 2015 og søknad til KMD om utprøving av Røstmodellen 2015-2018 av 20.juni 2015.

Det har vært avholdt møte med kommunal- og moderniseringsministeren 1.7.2015 og deretter oppfølgende møter med Fylkesmannen. Signalene fra disse møtene sier oss at dersom vi skal kvalifisere til utrednings- og forsterkningsmidler må søknaden endres fra å omfatte utredning av Røstmodellen der Røst består som egen kommune, til en søknad der det utredes hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune. Det er viktig å merke seg at dersom Røst kommunestyre sier ja til foreslåtte søknad om utredning og forsterkning, betyr ikke dette at man dermed har vedtatt full fusjon med Bodø kommune.

Utredningen bør iverksettes så snart kommunene har behandlet forslag til fornyet søknad og bør ferdigstilles senest innen 15.mars 2016. Det legges til grunn at søknaden skal omfatte en prinsipiell og praktisk gjennomgang av hva en formell lokalstyremodell vil kunne innebære for Røst. Mulighet for lokalt selvstyre og langsiktig finansiering, herunder forutsetninger for likeverdig velferd og en mer aktiv samfunnsutvikling i tråd med den inngåtte intensjonsavtalen vil bli vektlagt.

Det legges til grunn at søknaden også skal omfatte midler til forsterkning av Røst kommune innenfor bl.a. prosjektledelse, næringsarbeid og IKT-fusjon. Det er inngått samarbeid med NIVI Analyse om å utforme søknaden. Utkast til søknad legges fram for kommunestyret 5.november. Geir Vinsand fra NIVI vil delta på møtet. Foruten presentasjon av søknaden legges det opp til en gjennomgang av status for kommunereformen.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre vedtar å sende søknad om midler til videre utredning av Røstmodellen. Målet med utredningen er å finne ut hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune.

Randi Gregersen
Rådmann

05.11.2015 KOMMUNESTYRET

KS-059/15 Vedtak:

Røst kommunestyre vedtar å sende søknad om midler til videre utredning av Røstmodellen. Målet med utredningen er å finne ut hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	18.12.2013	087/13

Utredning om kommunesamarbeid

Vedlegg:

Saksopplysninger:

Røst kommunestyre drøftet i KS-sak 024/12 kommunesamarbeid i Lofoten. I saken ble det fattet følgende vedtak:

Røst kommunestyre stiller seg bak følgende uttalelse om kommunesamarbeid i Lofoten:

Røst kommune ønsker ikke, på nåværende tidspunkt, noen kommunesammenslåing med de øvrige lofotkommunene.

Røst kommune ønsker å videreutvikle et samarbeid med de øvrige lofotkommunene på de områder det måtte være naturlig å samarbeide på.

Røst kommune vil presisere at kommunesamarbeid må ikke tappe småkommunene for kvalifisert personell, men heller være med på å bygge opp og styrke kompetansen i alle kommunene.

Røst kommune ser det som svært viktig at vi fortsatt er en del av Lofoten, Lofotrådet og det samarbeidet vi har i region Lofoten for fiskeri, reiseliv, miljø, samferdsel og lignende.

Saken om kommunesamarbeid har vært tidligere behandlet i Lofotrådet der man oppfordret alle kommunene i Lofoten om å stille seg positiv til å få utarbeidet et grunnlag for diskusjon av dagens samarbeidsordninger. Begrunnelsen for dette er at man forventer at kommunene i fremtiden vil stå overfor mange nye utfordringer som vil nødvendiggjøre endringer, utvidet samarbeid og nye løsninger.

Lofotrådet ønsker å sette i gang en faktabasert utredning som skal beskrive fordeler og ulemper ved dagens samarbeidsordninger og hvilke muligheter for nye samarbeidsordninger som finnes i regionen. Utredningen bør vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer. Lofotrådet ber derfor kommunene om å avklare om dette er et prosjekt vi sammen kan gå videre med.

Det vil være nødvendig med ekstern finansiering og eksterne fagmiljø til å bistå en eventuell utredning.

For Røst kommune er det naturlig å vurdere tre alternativer:

1. Røst som egen kommune
2. Røst som en del av Lofoten kommune
3. Røst som en del av Salten/Bodø kommune

Det er viktig å få utredet alle alternativene og på den måten finn ut hva som er mest formålstjenlig for Røst kommune. Vi ønsker å sikre demokratiet og samhandling, sikre nærhet til befolkningen, ta vare på identitet, tilhørighet og bosetting.

Uansett hvilke alternativer som til sist blir valgt, må vi bli satt i stand økonomisk til å opprettholde et godt tjenestetilbud i kommunen og bevare Røstsamfunnet som et trygt og godt og bo.

Konklusjon:

Med bakgrunn i Lofotrådets vedtak anbefales det at kommunestyret gjør følgende vedtak:

Ordføres innstilling:

1. Røst kommune ser det som svært viktig å få utredet de forskjellige alternativer for kommunesammenslåing (som nevnt overfor) før en avgjørelse tas.
2. Røst kommune støtter forslag fra Lofotrådet om å få en skikkelig utredning som skal vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer. Det søkes ekstern finansiering og bistand fra eksterne fagmiljø, men det er viktig at vi får med det regionale perspektiv og kommunal kompetanse i utredningen.

Tor Arne Andreassen
Ordfører

18.12.2013 KOMMUNESTYRET

KS-087/13 Vedtak:

Ordføres innstilling:

1. Røst kommune ser det som svært viktig å få utredet de forskjellige alternativer for kommunesammenslåing (som nevnt overfor) før en avgjørelse tas.
2. Røst kommune støtter forslag fra Lofotrådet om å få en skikkelig utredning som skal vurdere fordeler og ulemper ved kommunesammenslåing kontra alternative samarbeidsformer. Det søkes ekstern finansiering og bistand fra eksterne fagmiljø, men det er viktig at vi får med det regionale perspektiv og kommunal kompetanse i utredningen.

Enstemmig vedtatt.

Saksgang		
Utvalg/Styre	Møtedato	Saksnr
Kommunestyret	29.02.2016	014/16

Kommunereform - intensjonsgrunnlag

Vedlegg:

Dok.dato	Tittel	Dok.ID
24.02.2016	Intensjonsgrunnlag - kommunereform	17228

Saksopplysninger:

Da Stortinget behandlet Kommuneproposisjonen 2016 i juni 2015 viste flertallet til Innst. 300 S (2013-2014) der det het at *"alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma"*. I Innst. 375 S (2014-2015) utdyper flertallet at de i begrepet *utredningsplikt legger til grunn "at alle kommunar skal ta aktivt del i kommunereforma. Dette inneber blant anna å ha dialog med nabokommunar, utgreie og vurdere aktuelle alternativ for så å ta stilling til om og i så fall kva kommunar einønskjer å gå saman med innan 1. juli."*

I utredningsplikten som Stortinget har vedtatt ligger det at kommunene skal gjennomføre en egenvurdering av null-alternativet (fortsette som egen kommune) samt utrede ulike alternativer for kommunesammenslåing.

Som en del av utredningen for Røst fattet kommunestyret vedtak i KS-sak 059/15 om å sende søknad om midler til videre utprøving av Røstmodellen. Målet med utredningen er å finne ut hvordan mål og intensjoner i Røstmodellen kan ivaretas gjennom en lokalstyremodell innenfor Bodø kommune. Utredningen skal omfatte en prinsipiell og praktisk gjennomgang av hva en lokalstyremodell vil kunne innebære for Røst.

På bakgrunn av kommunestyrets vedtak og invitasjon fra Bodø kommune har det funnet sted samtaler på rådmannsnivå mellom kommunene Røst, Steigen, Beiarn, Gildeskål, Rødøy, Saltdal og Bodø kommuner. Beiarn kommune har falt ut underveis, mens Saltdal kommune har kommet til.

Rådmennene i de samarbeidende kommunene har utarbeidet et forslag til felles intensjonsgrunnlag der man definerer prinsipper for eventuelle forhandlinger. Grunnlaget vil danne grunnlag for videre dialog/forhandlinger på politisk nivå. Denne dialogen skal skje mellom de politisk valgte forhandlingsutvalgene i de aktuelle kommunene. En slik prosess må gjennomføres i perioden mars/juni 2016.

Første del av intensjonsgrunnlaget gir en kort presentasjon av kommunereformen, hvor kommunene står i prosessen, kommunene som deltar i samarbeidet og et samlet bilde av

hvordan en ny storkommune kan se ut. Videre presenteres ulike modeller for lokaldemokrati og fordeling av administrative oppgaver.

Andre del er mer faktabasert med et utvalg av talltabeller og oversikter over bl.a. interkommunale samarbeid, demografi, næringsliv, samferdsel, skolestruktur og valgresultater. Her er også de økonomiske konsekvensene av kommunereformen vurdert. Faktadelen legges frem slik den er nå og kan være ufullstendig på enkelte områder. Det forventes at det vil være behov for å utrede flere tema dersom man går videre i prosessen.

Konklusjon

Røst kommunestyre har vedtatt å utrede alternativet der Røst består som egen kommune (0-alternativet) samtidig som man ønsker en utredning av mulighetene for å ivareta Røstmodellens mål og intensjoner innenfor Bodø kommune. For Røst blir det viktig å holde fokus på egen prosess i utredningen av en ny lokalstyremodell sammen med Bodø. Samtidig er det naturlig at man, i en situasjon der flere eksisterende kommuner kan gå inn som en del av en ny kommune, er med og legger føringer for prinsipper ved eventuelle fremtidige forhandlinger.

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre tar felles utarbeidet intensjonsgrunnlaget til orientering. Eventuelle videreføring av samtaler med de aktuelle kommunene gjøres av det politisk valgte forhandlingsutvalget.

Randi Gregersen
Rådmann

29.02.2016 KOMMUNESTYRET

KS-014/16 Vedtak:

Rådmannens innstilling:

Røst kommunestyre tar felles utarbeidet intensjonsgrunnlaget til orientering. Eventuelle videreføring av samtaler med de aktuelle kommunene gjøres av det politisk valgte forhandlingsutvalget.

Enstemmig vedtatt.

Kommunene i Nordland

Saksb.: Robert Isaksen
e-post: frnoris@fylkesmannen.no
Tlf: 75531612
Vår ref: 2014/4450
Deres ref:
Vår dato: 22.05.2016
Deres dato:
Arkivkode: 321

Kommunereformen fram til endelig vedtak i kommunene (innen 1.juli), og Fylkesmannens tilrådning (innen 1. oktober 2016)

Kommunereformen er inne i sin siste fase før kommunestyre skal fatte vedtak om de skal bygge ny kommune sammen med en eller flere nabokommuner, eller om de skal fortsette som egen kommune.

Fylkesmannen ønsker å klargjøre forventningene til siste del av prosessen samt tydeliggjøre Fylkesmannens rolle i arbeidet med vurdering av de lokale vedtakene, og tilrådning til Kommunal- og moderniseringsdepartementet om ny kommunestruktur i Nordland.

Forventninger fra Fylkesmannen

Ved behandlingen av kommuneproposisjonen for 2016 fremholdt stortingsflertallet at *«alle kommuner har utredningsplikt i kommunereforma. ... Dette inneber blant anna å ...ta stilling til om og i så fall kva kommunar ein ønskjer å gå saman med.»* Stortinget vedtok også følgende: *"Stortinget ber regjeringa syta for at fylkesmennene kjem med sin tilråding om kommunestrukturen i fylket etter at kommunane har gjort sine vedtak seinast 1. juli 2016."*

I brev av 30. november 2015 til fylkesmennene legger Kommunal- og moderniseringsdepartementet til grunn at dette innebærer at *«fylkesmennene skal gi et råd om framtidig kommunestruktur i fylket. Dette må baseres på de lokale prosessene, målene for reformen og kriteriene for en god kommunestruktur»*. Fylkesmannens oppsummering og tilrådning vil også peke på gjenstående utfordringer i fylket basert på kommunenes vedtak.

Det vil være en fordel dersom kommunene legger et godt grunnlag slik at Fylkesmannen på en god måte kan beskrive og oppsummere prosessene i kommunene og samtidig kunne trekke ut kommunenes begrunnelser for ulike retningsvalg og vedtak. Dette kan for eksempel være begrunnelser for at sammenslåingsalternativer etter hvert legges bort, eller begrunnelse for kommunestyrets endelige vedtak.

Momenter som må fremkomme i grunnlagsmaterialet til endelig vedtak i kommunen:

- Prosess; hvordan har kommunene jobbet med reformen, hvordan har de organisert prosessen, samt hvordan den har vært politiske forankret.
- Sammenslåingsalternativer og begrunnelser for retningsvalg.
- Spesielle (lokale) forhold, herunder eventuelle samiske interesser.
- Ev. innbyggerinitiativ om grensejustering/ deling av kommunen

I tillegg må grunnlaget for vedtakene i kommunene reflektere over de 4 hovedmålene i kommunereformen, ta stilling til ekspertutvalgets 10 kriterier for fremtidig kommunestruktur, samt vurdere kommunens mulighet til å oppfylle sine roller både som tjenesteyter, myndighetsutøver, samfunnsutvikler og som demokratisk arena.

Det viktigste grunnlaget for Fylkesmannens tilrådning vil være kommunenes egne utredninger, prosesser og vedtak gjennom reformperioden. I tillegg til dette materialet vil den generelle kjennskapen til kommunene i Nordland vektlegges. Fylkesmannens ulike fagavdelinger har inngående kjennskap til kommunene gjennom sin veiledningsrolle, ulike tilskuddsordninger samt tilsynsrolle. Denne kunnskapen vil også være en del av grunnlaget for tilrådingen, og alle fagavdelingene hos Fylkesmannen vil gjøre en vurdering av kommunenes evne til å oppfylle målene i reformen ut fra sitt fagområde.

Krav til dokumentasjon ved innsending av endelig vedtak

I Nordland legges det opp til elektronisk rapportering gjennom våre nettsider, og rapporteringsskjema vil bli gjort tilgjengelig på vår temaside for kommunereformen. Her skal kommunene rapportere om endelig vedtak samt laste opp vedleggene til vedtaket.

Vedleggslisten består av følgende:

- Endelig vedtak med saksutredning
- Felles utredninger
- Utredning av 0 – alternativet der alenegang er valgt
- Alle politiske vedtak som omhandler kommunereformen som er gjort i reformperioden
- Eventuelle grensejusteringssaker eller andre spesielle saker/forhold
- Innbyggerinvolvering – hvordan er det gjennomført, når er det gjennomført, og hva er resultatet?
- Eventuelle intensjonsavtaler
- Andre dokumenter kommunen vurderer som relevant for vedtaket.

Hvis flere elementene i vedleggslisten fremkommer i samme dokument, må det tydeliggjøres i oversendelsen hvor man finner dem.

Vi minner om at fristen for kommunene til å fatte vedtak er 1. juli 2016.

Vi gjør også oppmerksom på at det i hovedløpet til reformen ikke er krav om likelydende vedtak til de kommuner som ønsker å slå seg sammen. Eneste krav til vedtaket om sammenslåing er at det må framkomme hvilke(n) kommune(r) de ønsker å slå seg sammen med.

Frist for innsending av endelig vedtak til Fylkesmannen med tilhørende dokumentasjon av prosessen settes til 1. august 2016.

Med hilsen

Silja Ildgruben (e.f.)
kommunal- og beredskapsdirektør

Robert Isaksen
seniorrådgiver

Kopi til:
KS Nordland